

Ulusal
Kistik Fibrozis
Kayıt Sistemi
2021 Yılı Verileri

İÇİNDEKİLER

Önsöz	2
Veri girişi yapan merkezler ve çalışma grubu üyeleri	3
Verilerin özeti	6
Veri raporu	
1. Demografik bilgiler	7
2. Tanı	19
3. Genetik.....	24
4. Solunum fonksiyonları	40
5. Mikrobiyoloji.....	53
6. Beslenme.....	67
7. Solunum sistemi komplikasyonları ve hastaneye yatış durumu.....	82
8. Solunum sistemi tedavileri	87
9. Gastrointestinal, endokrin ve diğer sistem komplikasyonları.....	101
10. Gastrointestinal, endokrin ve diğer sistem tedavileri	107
11. KFTR modülatör tedavileri.....	114
12. Transplantasyon	115
13. Mortalite	116

Önsöz

Bu raporda, sizlere Ulusal Kistik Fibrozis Hasta Kayıt Sistemi (UKKS) 2021 yılı verilerini sunuyoruz. Bilindiği gibi, “Çocuk Solunum Yolu Hastalıkları ve Kistik Fibrozis Derneği” tarafından kurulan UKKS (<https://www.kistikfibrozisturkiye.org/hasta-kayit-sistemi>), 2017 yılından beri, ülkemizde UKKS’ye kayıtlı kistik fibrozis (KF) hastalarımızın verilerini yıllık rapor olarak sunmaktadır. Bu yıl, beşinci yıllık raporumuzu yayınlamaktan gurur ve mutluluk duymaktayız.

UKKS’ye katılan merkez ve kayıtlı hasta sayıları, ilk raporumuzu yayınladığımız 2017 yılından itibaren yıllar içinde artmış, merkez sayıları 23’ten 34’e, kayıtlı toplam hasta sayısı 1170 hastadan 1948 hastaya ulaşmıştır. UKKS’ye, erişkin yaşta KF hastaları izleyen 5 Göğüs Hastalıkları merkezi de katılmıştır ve bu yıl 227 erişkin hastanın verileri raporumuza dahil edilmiştir.

Elinizdeki bu raporda, çeşitli merkezlerde takip edilen KF hastalarının UKKS’ye girilmiş olan 2021 yılına ait demografik ve klinik özellikleri bulunmaktadır; bu bilgiler ülkemizdeki KF hastaları ile ilgili en geniş ve en detaylı bilgileri içermektedir. Her sene olduğu gibi, bu sene de, raporda, hastaların verileri, hem bir bütün olarak hem de merkezlere göre ayrı ayrı analizler halinde sunulmuştur.

Bu seneki rapora bazı yeni analizler eklenmiştir; solunum fonksiyon testleri ve beslenme durumları, çocuk ve erişkin hastalar için ayrı ayrı analiz edilmiştir. Ayrıca, solunum yolu kültürlerinde *Haemophilus influenzae*, MRSA, Nontüberküloz mikobakteri, *Stenotrophomonas maltophilia* ve *Achromobacter* enfeksiyonu prevalansları da eklenmiştir. Ek olarak, KFTR modülatör tedavileri alan hastaların analizi de rapora dahil edilmiştir.

Bu raporun gerçekleşmesinde, bilgilerinin bu sisteme girilmesine izin veren tüm KF hastalarımıza ve hastalarının verilerini paylaşan ve sisteme girilmesinde emek harcayan tüm merkezlere ayrı ayrı teşekkür ediyoruz. Ayrıca, UKKS programını geliştiren ve istatistiklerini yapan Pleksus Bilişim Teknolojileri’ne teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu çalışmanın her yıl devam etmesini ve ortaya çıkan bilgiler sayesinde ülkemizdeki KF hastalarımıza daha kaliteli bir bakım sunmayı ümit ediyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla,

UKKS Yönetim Kurulu Üyeleri

Deniz Doğru Ersöz
Erkan Çakır
Tuğba Şişmanlar Eyüboğlu
Nagehan Emiralioğlu
Sevgi Pekcan
Güzin Cinel
Uğur Özçelik

Veri girişi yapan merkezler ve çalışma grubu üyeleri

Merkez Adı	alışma Grubu üyeleri
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	Deniz Doğru Ersöz Uğur Özçelik Nagehan Emiralioglu Ebru Yalçın Nural Kiper Halime Nayır Büyüksahin İsmail Güzelkaş Didem Alboğa Meltem Akgül Erdal
Dicle Üniversitesi	Velat şen Hadice Selimoğlu şen
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	Haluk Çokuğraş Ayşe Ayzıt Kılınç Sakallı Azer Kılıç Başkan Hüseyin Arslan
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	Erkan Çakır Hale Molla Kafi Abdülhamit Çollak
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	Sevgi Pekcan Ömür Ercan Gökçen Ünal Aslı İmran Yılmaz
Çukurova Üniversitesi	Derya Ufuk Altıntaş Mahir Serbes
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	Özlem Keskin Elif Arık Ercan Küçükosmanoğlu
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	Figen Gülen Ümit Aslan Sarıtaş Meral Barlık

Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	Ebru Damadoğlu Oğuz Karcıoğlu
Erciyes Üniversitesi	Mehmet Köse
Akdeniz Üniversitesi	Ayşen Bingöl Abdurrahman Erdem Başaran
Gazi Üniversitesi	Ayşe Tana Aslan Tuğba Şişmanlar Eyüboğlu Eylül Pınar Çakır
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	Nihat Sapan Yakup Canitez
Mersin Şehir Hastanesi	Ali Özdemir Demet Polat Yuluğ
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Koray Harmancı Gonca Kılıç Yıldırım
Ankara Şehir Hastanesi	Güzin Cinel Gökçen Tuğcu Sanem Eryılmaz Polat Dilber Ademhan Tural Salih Uytun Murat Yasin Gençoğlu Işıl Bilgiç
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	Melih Hangül
Celal Bayar Üniversitesi	Hasan Yüksel Özge Yılmaz Sedef Narin Tongal
Ankara Üniversitesi	Nazan Çobanoğlu Gizem Özcan
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	Pervin Korkmaz Ekren
Fırat Üniversitesi	Mehmet Kılıç
Karadeniz Teknik Üniversitesi	Fazıl Orhan Zeynep Gökçe Gayretli Aydın
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Gönül Çaltepe
Balıkesir Üniversitesi	Demet Can

Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	Sibel Doğru
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	Gökçen Kartal Öztürk
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	Zeynep Tamay Ayşe Süleyman
İnönü Üniversitesi	Erdem Topal
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	Beste Özsezen
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	Mina Hızal Tuğba Ramaslı Gürsoy
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	Aslı Görek Dilektaşlı Ezgi Demirdöğen
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	Hamza Ogun
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	Şermin Börekçi İlgım Vardaloğlu
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	Hakan Yazan

*Merkez sıralaması, kayıtlı hasta sayısına göre yapılmıştır.

Verilerin özeti

Özellik	Açıklama	Kız	Erkek	Toplam
Kayıtlı hasta sayısı	n	907	1041	1948
	(%)	(46,6)	(53,4)	(100)
Tanı Yaşı	Ortalama (yıl)	1,71	2,20	1,97
	Medyan (yıl)	0,33	0,33	0,33
2021 yılında yaşayan hastaların yaşları	Ortalama (yıl)	9,09	10,02	9,59
	Medyan (yıl)	7,87	8,75	8,25
2021 yılında yaşayan 18 yaş ve üstündeki hasta sayısı	n	90	137	227
	(%)	(9,92)	(13,16)	(11,65)
F508del homozigot olan hasta sayısı	n	110	92	202
	(%)	(12,1)	(8,8)	(10,3)
En az bir F508del mutasyonu olan hasta sayısı	n	236	250	486
	(%)	(26)	(24)	(24,9)
2021 yılı içinde ölen hasta sayısı	n	6	12	18
Ölüm yaşları	Ortalama (yıl)	20,5	12,25	15
	Medyan (yıl)	17,5	11	13

Veri raporu

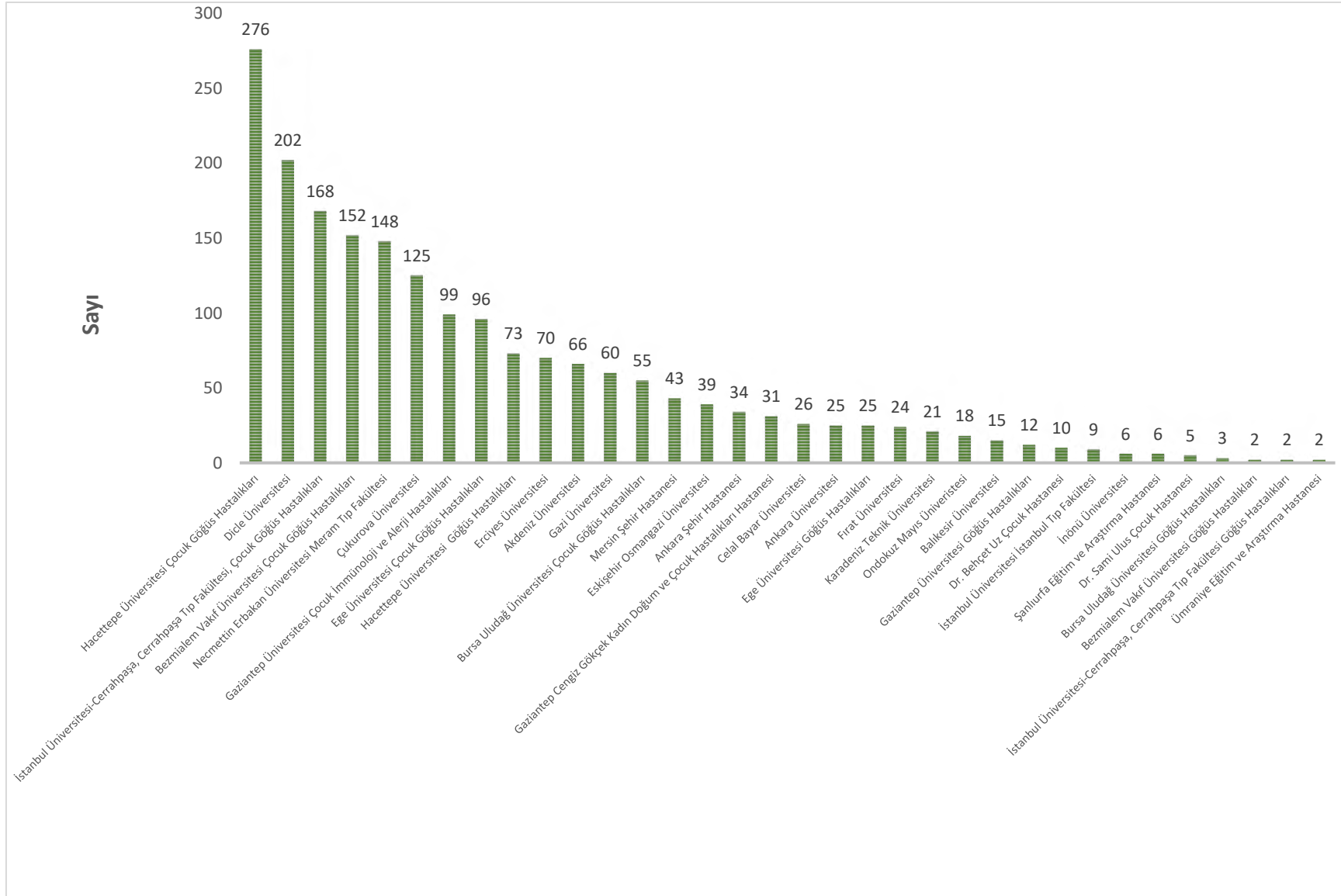
1. Demografik bilgiler

Tablo 1.1 Merkezlere göre hasta sayıları

Merkezler	Kayıtlı toplam hasta sayısı	Yaşayan hasta sayısı	Ölen hasta sayısı
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	276	274	2
Dicle Üniversitesi	202	202	0
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	168	166	2
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	152	152	0
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	148	148	0
Çukurova Üniversitesi	125	125	0
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	99	97	2
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	96	95	1
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	73	68	5
Erciyes Üniversitesi	70	69	1
Akdeniz Üniversitesi	66	66	0
Gazi Üniversitesi	60	60	0
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	55	54	1
Mersin Şehir Hastanesi	43	43	0
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	39	39	0
Ankara Şehir Hastanesi	34	34	0
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	31	31	0
Celal Bayar Üniversitesi	26	26	0
Ankara Üniversitesi	25	25	0
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	25	25	0

Fırat Üniversitesi	24	23	1
Karadeniz Teknik Üniversitesi	21	21	0
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	18	17	1
Balıkesir Üniversitesi	15	15	0
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	12	12	0
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	10	9	1
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	9	9	0
İnönü Üniversitesi	6	5	1
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	6	6	0
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	5	5	0
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	3	3	0
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2	2	0
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	2	2	0
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	2	2	0
Toplam merkez sayısı: 34	1948	1930	18

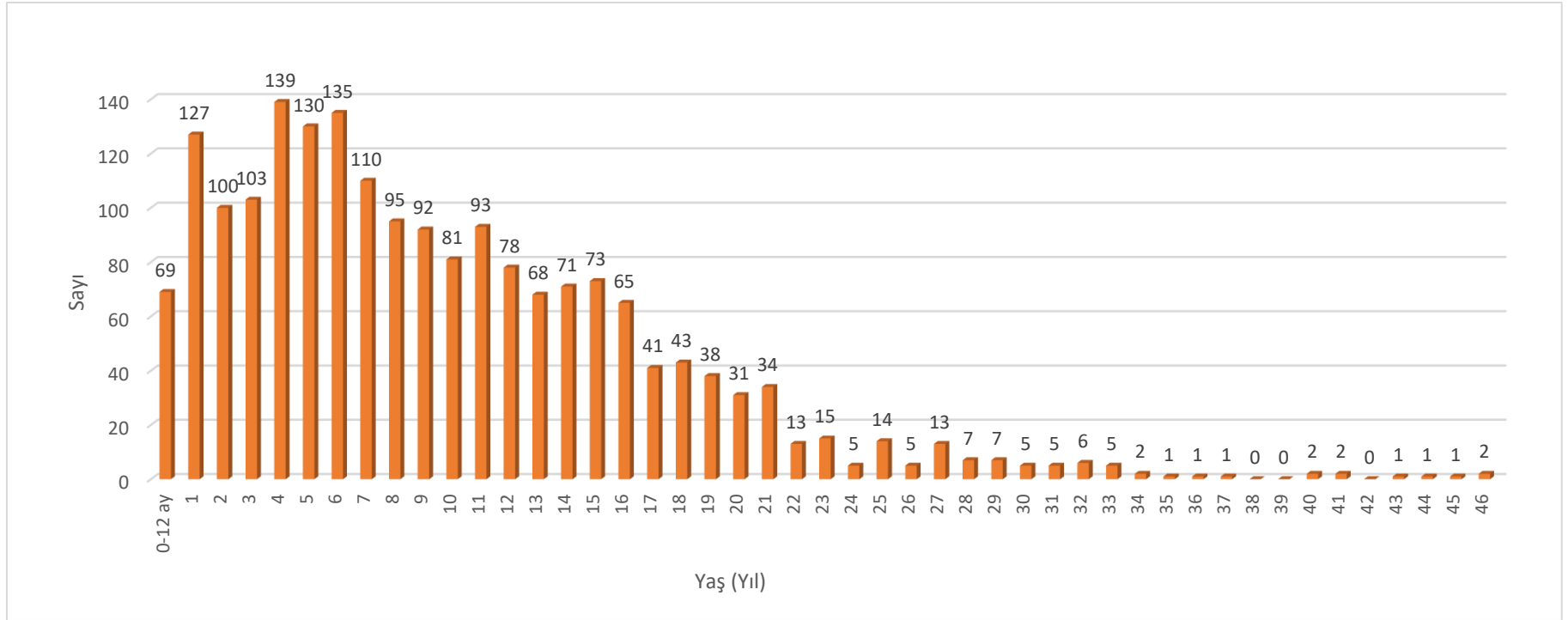
Şekil 1.1 Merkezlere göre kayıtlı hasta sayısı

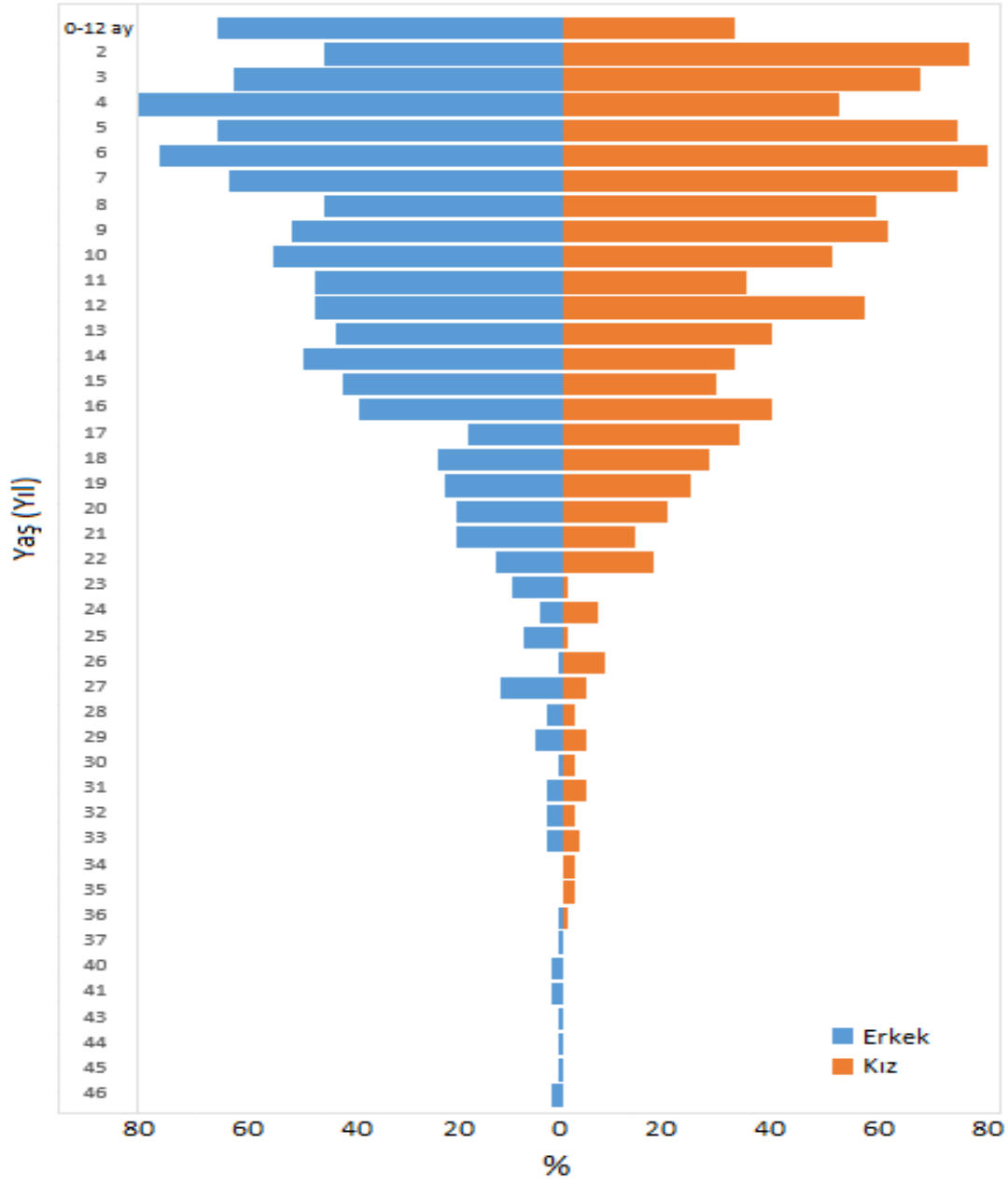
Şekil 1.2 Kayıtlı hasta sayısının illere göre dağılımı

Şekil 1.3 Yaşayan takipli hastaların yaş dağılımı

Şekil 1.4 Kayıtlı hastaların yaş ve cinsiyet dağılımı

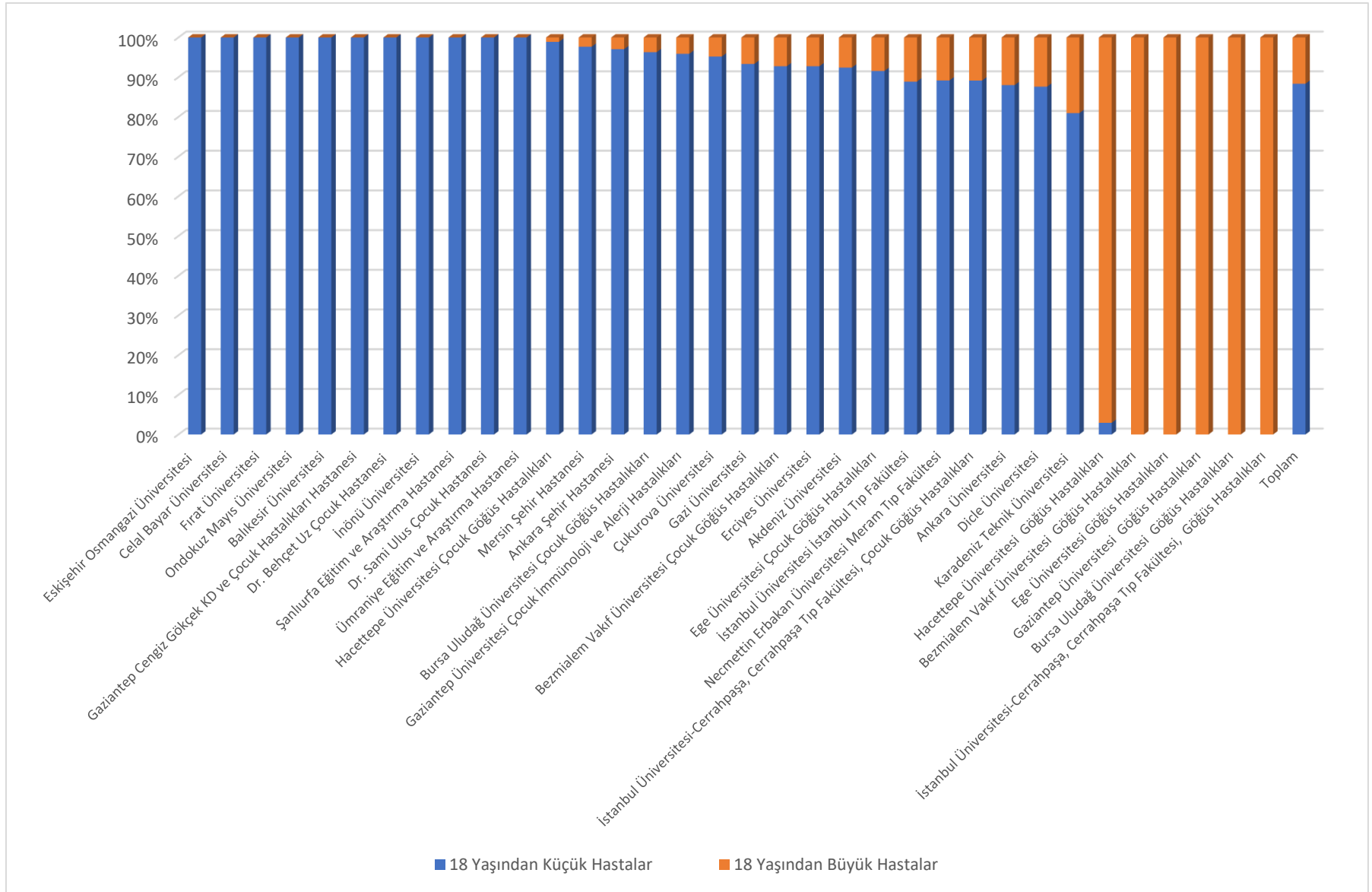

Tablo 1.2 Merkezlere göre yaşayan takipli erişkin ve çocuk hastaların yaş dağılımı

Merkez	18 yaşından küçük hastalar n (%)	18 yaş ve üzerindeki hastalar n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	271 (98,91)	3 (1,09)
Dicle Üniversitesi	177 (87,62)	25 (12,38)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	148 (89,16)	18 (10,84)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	141 (92,76)	11 (7,24)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	132 (89,19)	16 (10,81)
Çukurova Üniversitesi	119 (95,20)	6 (4,80)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	93 (95,88)	4 (4,12)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	87 (91,58)	8 (8,42)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2 (2,94)	66 (97,06)
Erciyes Üniversitesi	64 (92,75)	5 (7,25)
Akdeniz Üniversitesi	61 (92,42)	5 (7,58)
Gazi Üniversitesi	56 (93,33)	4 (6,67)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	52 (96,30)	2 (3,70)
Mersin Şehir Hastanesi	42 (97,67)	1 (2,33)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	39 (100)	0 (0)
Ankara Şehir Hastanesi	33 (97,06)	1 (2,94)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	31 (100)	0 (0)

Celal Bayar Üniversitesi	26 (100)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	22 (88)	3 (12)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	25 (100)
Fırat Üniversitesi	23 (100)	0 (0)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	17 (80,95)	4 (19,05)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	17 (100)	0 (0)
Balıkesir Üniversitesi	15 (100)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	12 (100)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	9 (100)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	8 (88,89)	1 (11,11)
İnönü Üniversitesi	5 (100)	0 (0)
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	6 (100)	0 (0)
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	5 (100)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	3 (100)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	2 (100)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	0 (0)	2 (100)
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	2 (100)	0 (0)
Toplam	1703 (88,24)	227 (11,76)

Şekil 1.5 Yaşayan takipli 18 yaş altı ile 18 yaş ve üstü hastaların merkezlere göre dağılımı

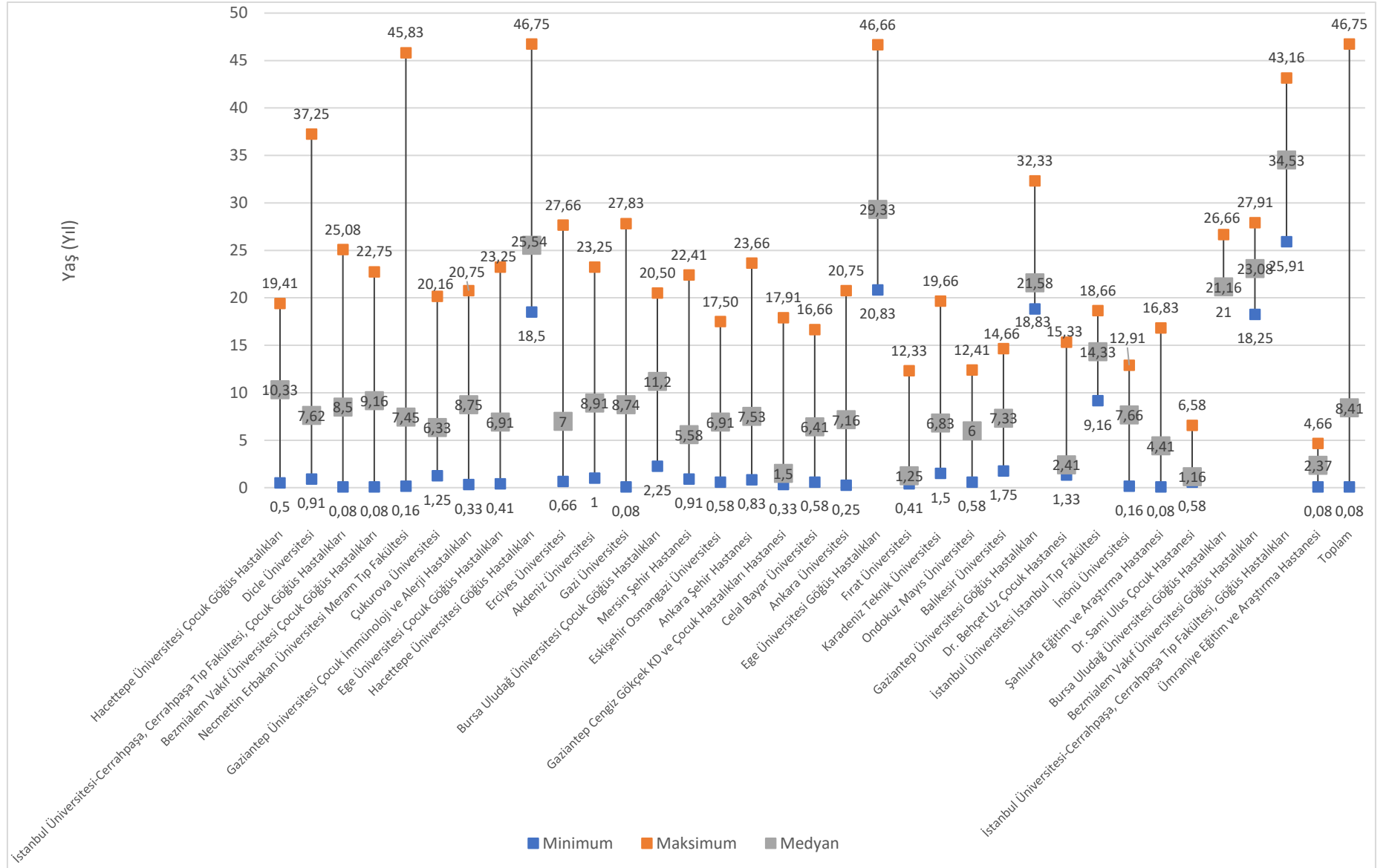

Tablo 1.3 Yaşayan takipli hastaların merkezlere göre yaş dağılımı

Merkezler	Minimum Yaş (Yıl)	Maksimum Yaş (Yıl)	Medyan Yaşı (Yıl)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0,5	19,41	10,33
Dicle Üniversitesi	0,91	37,25	7,62
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	0,08	25,08	8,5
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0,08	22,75	9,16
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	0,16	45,83	7,45
Çukurova Üniversitesi	1,25	20,16	6,33
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	0,33	20,75	8,75
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0,41	23,25	6,91
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	18,5	46,75	25,54
Erciyes Üniversitesi	0,66	27,66	7
Akdeniz Üniversitesi	1	23,25	8,91
Gazi Üniversitesi	0,08	27,83	8,74
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	2,25	20,5	11,2
Mersin Şehir Hastanesi	0,91	22,41	5,58
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	0,58	17,5	6,91
Ankara Şehir Hastanesi	0,83	23,66	7,53
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	0,33	17,91	1,5
Celal Bayar Üniversitesi	0,58	16,66	6,41
Ankara Üniversitesi	0,25	20,75	7,16
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	20,83	46,66	29,33

Fırat Üniversitesi	0,41	12,33	1,25
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1,5	19,66	6,83
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0,58	12,41	6
Balıkesir Üniversitesi	1,75	14,66	7,33
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	18,83	32,33	21,58
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	1,33	15,33	2,41
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	9,16	18,66	14,33
İnönü Üniversitesi	0,16	12,91	7,66
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0,08	16,83	4,41
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	0,58	6,58	1,16
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	21	26,66	21,16
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	18,25	27,91	23,08
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	25,91	43,16	34,53
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0,08	4,66	2,37
Toplam	0,08	46,75	8,41

Şekil 1.6 Yaşayan takipli hastaların merkezlere göre yaş dağılımı

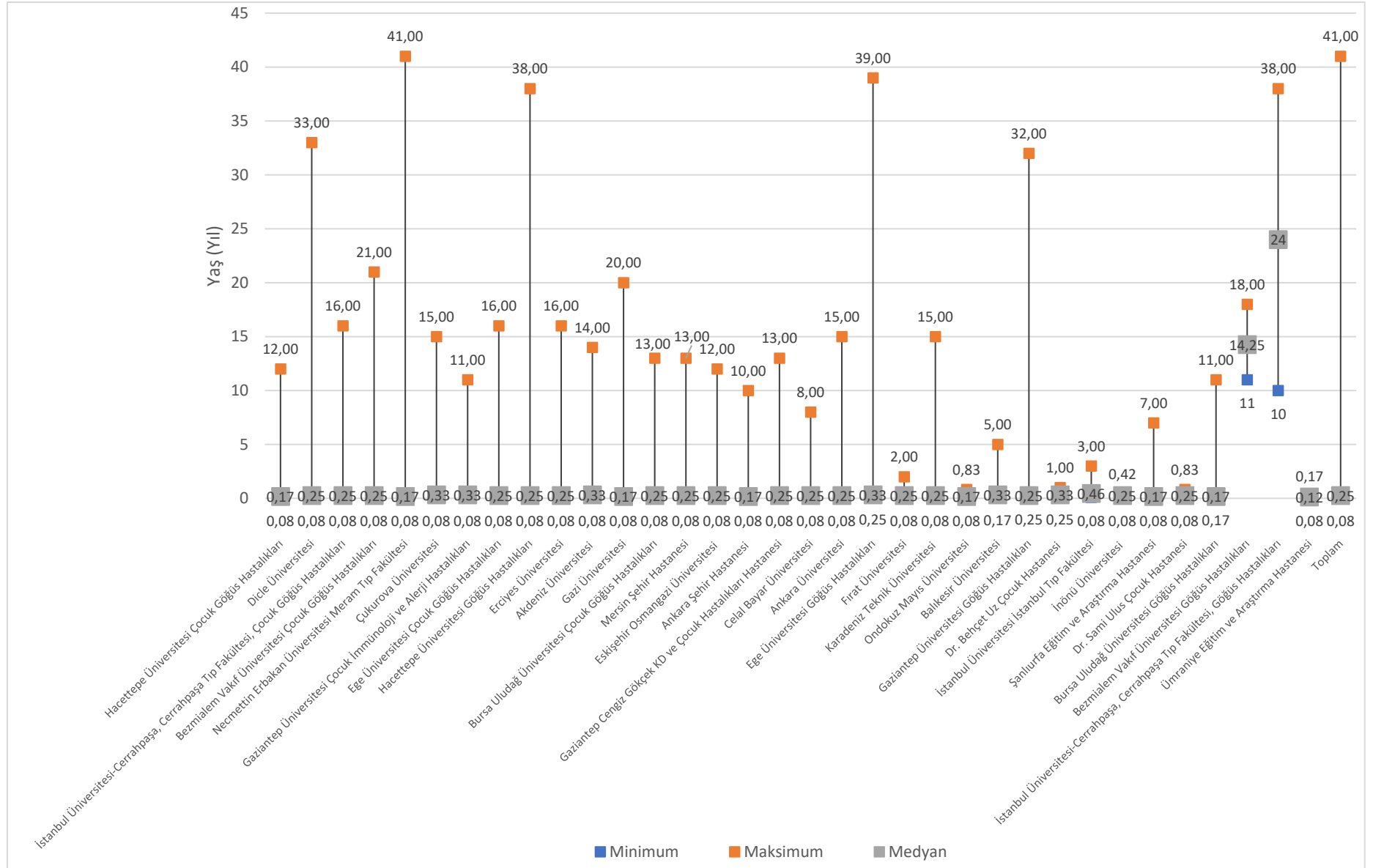
2. Tanı

Tablo 2.1 Merkezlere göre tanı yaşları

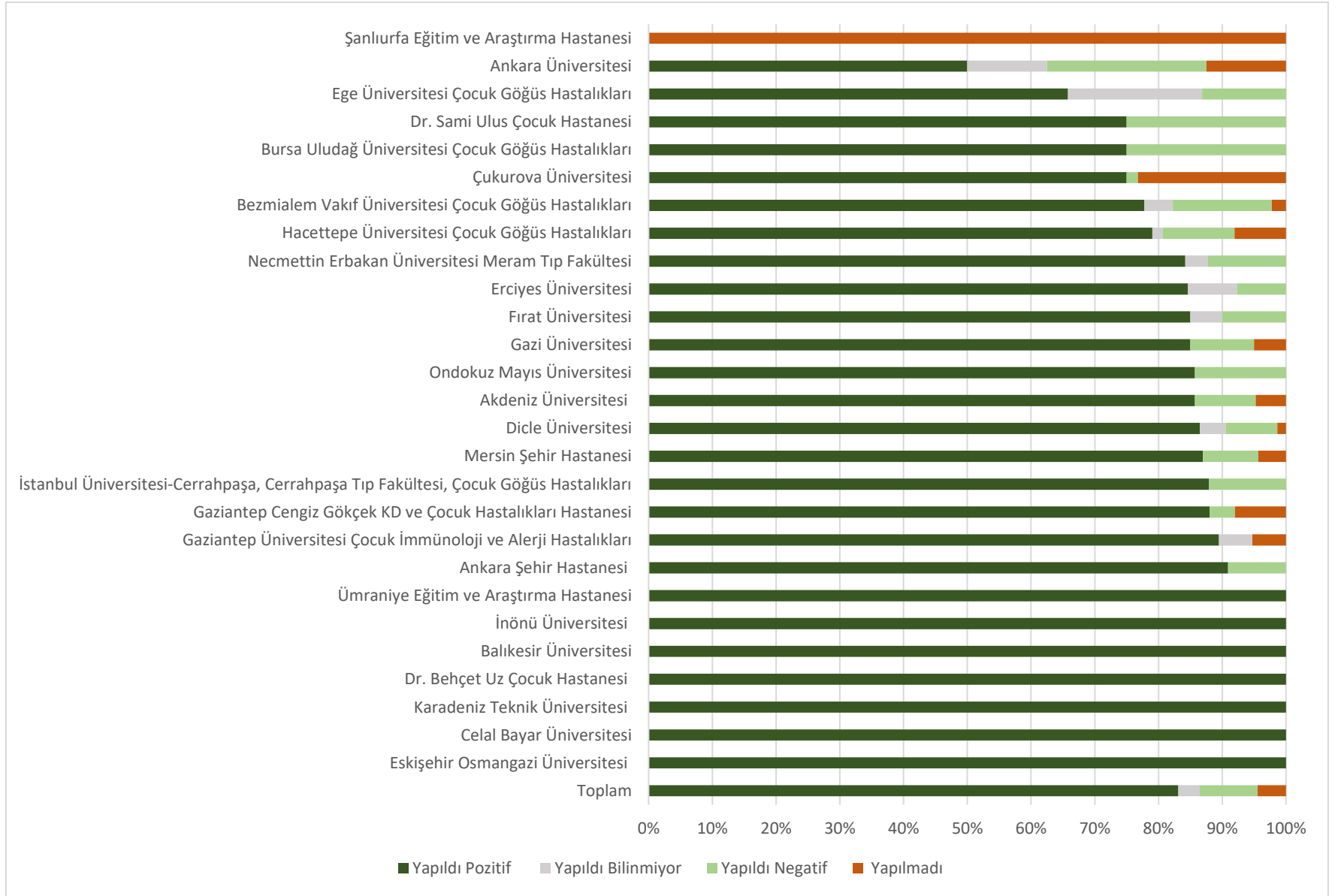
Merkezler	Minimum Tanı Yaşı (Yıl)	Maksimum Tanı Yaşı (Yıl)	Medyan Tanı Yaşı (Yıl)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0,08	12	0,17
Dicle Üniversitesi	0,08	33	0,25
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	0,08	16	0,25
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0,08	21	0,25
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	0,08	41	0,17
Çukurova Üniversitesi	0,08	15	0,33
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	0,08	11	0,33
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0,08	16	0,25
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0,08	38	0,25
Erciyes Üniversitesi	0,08	16	0,25
Akdeniz Üniversitesi	0,08	14	0,33
Gazi Üniversitesi	0,08	20	0,17
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0,08	13	0,25
Mersin Şehir Hastanesi	0,08	13	0,25
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	0,08	12	0,25
Ankara Şehir Hastanesi	0,08	10	0,17
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	0,08	13	0,25
Celal Bayar Üniversitesi	0,08	8	0,25
Ankara Üniversitesi	0,08	15	0,25

Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0,25	39	0,33
Fırat Üniversitesi	0,08	2	0,25
Karadeniz Teknik Üniversitesi	0,08	15	0,25
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0,08	0,83	0,17
Balıkesir Üniversitesi	0,17	5	0,33
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0,25	32	0,25
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	0,25	1	0,33
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	0,08	3	0,46
İnönü Üniversitesi	0,08	0,42	0,25
Şanhurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0,08	7	0,17
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	0,08	0,83	0,25
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0,17	11	0,17
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	11	18	14,25
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	10	38	24
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0,08	0,17	0,12
Toplam	0,08	41	0,25

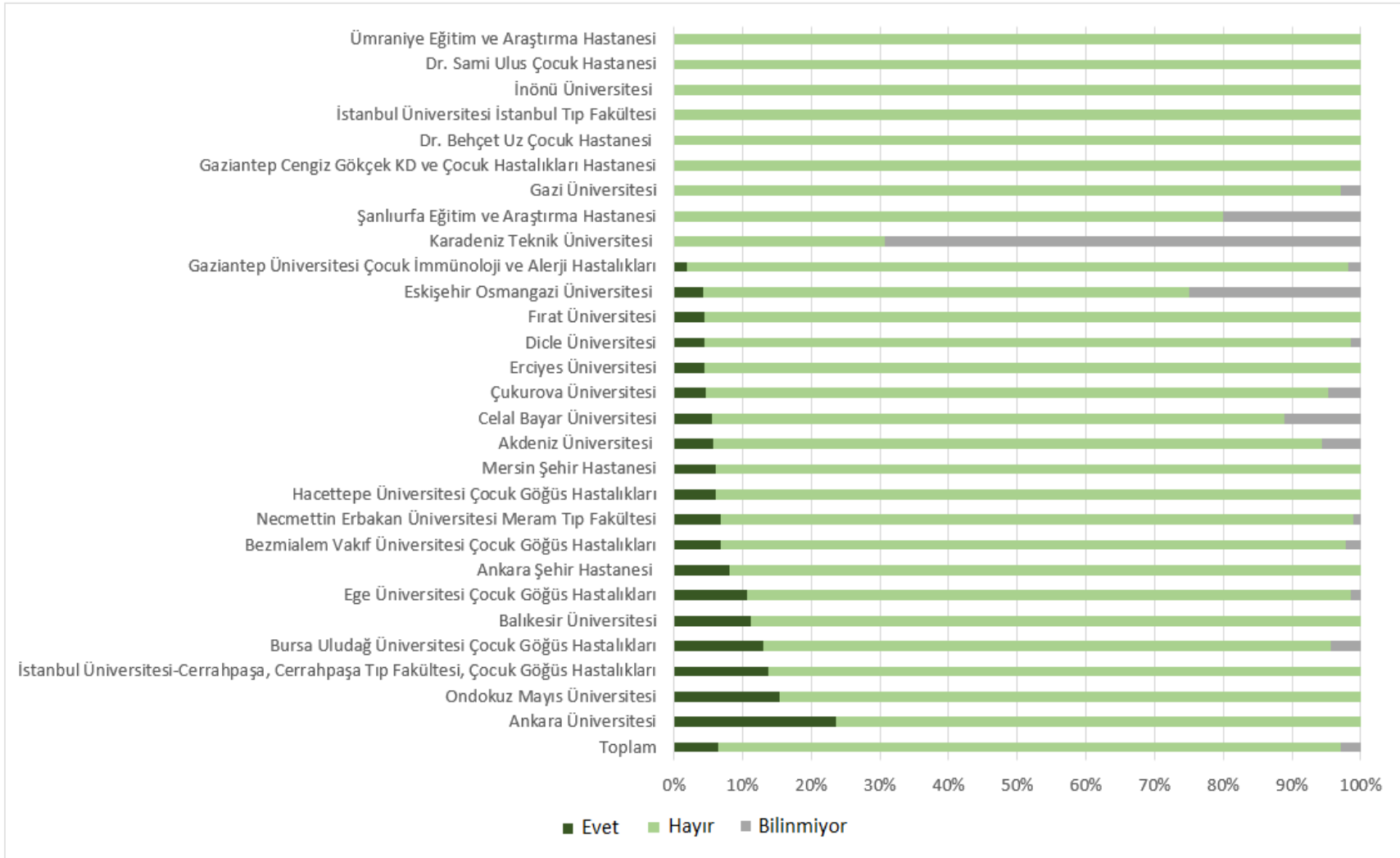
Şekil 2.1 Hastaların merkezlere göre tanı yaşı dağılımı

Şekil 2.2 2021’de takipli, 6 yaşında veya daha küçük olan hastalarda yenidoğan taraması yapılan hastalar

Şekil 2.3 2021’de 10 yaş ve daha küçük olup mekonyum ileusu tanısı alan hastalar

3. Genetik

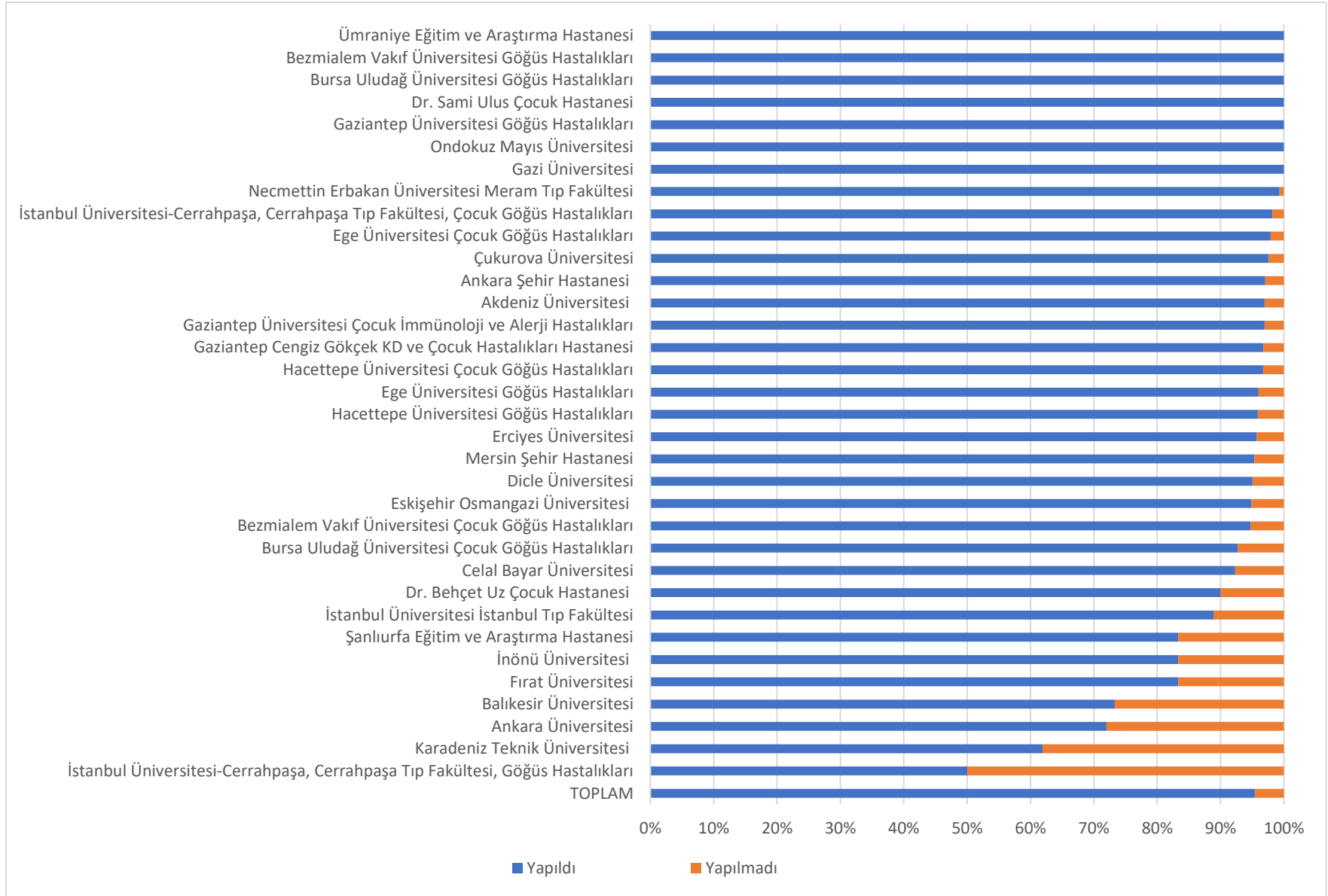
Tablo 3.1 Genotiplendirme sonuçları

Merkezler	Genotiplendirme			Genotiplendirme Yapılanlar		
	Toplam hasta sayısı n	Yapıldı n (%)	Yapılmadı n (%)	2 Mutasyonu Bilinen n (%)	Tek Mutasyonu Bilinen n (%)	Mutasyonu Bilinmeyen n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	276	267 (96,74)	9 (3,26)	232 (86,89)	21 (7,87)	14 (5,24)
Dicle Üniversitesi	202	192 (95,05)	10 (4,95)	114 (59,38)	20 (10,42)	58 (30,21)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	168	165 (98,21)	3 (1,79)	126 (76,36)	25 (15,15)	14 (8,48)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	152	144 (94,74)	8 (5,26)	115 (79,86)	18 (12,5)	11 (7,64)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	148	147 (99,32)	1 (0,68)	134 (91,16)	8 (5,44)	5 (3,4)
Çukurova Üniversitesi	125	122 (97,6)	3 (2,4)	97 (79,51)	13 (10,66)	12 (9,84)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	99	96 (96,97)	3 (3,03)	60 (62,5)	14 (14,58)	22 (22,92)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	96	94 (97,92)	2 (2,08)	86 (91,49)	7 (7,45)	1 (1,06)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	73	70 (95,89)	3 (4,11)	56 (80)	9 (12,86)	5 (7,14)
Erciyes Üniversitesi	70	67 (95,71)	3 (4,29)	67 (100)	0 (0)	0 (0)
Akdeniz Üniversitesi	66	64 (96,97)	2 (3,03)	46 (71,88)	9 (14,06)	9 (14,06)

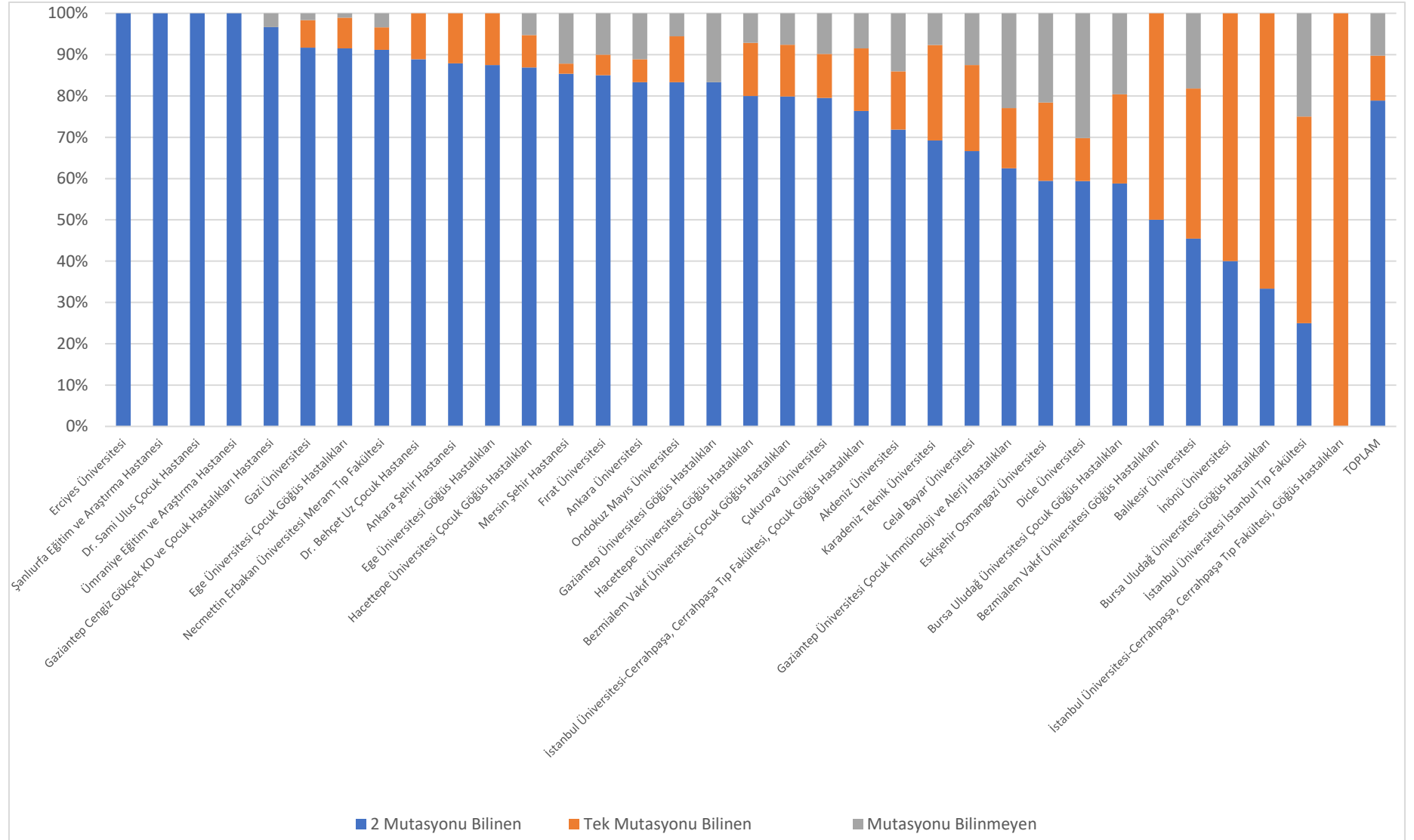
Gazi Üniversitesi	60	60 (100)	0 (0)	55 (91,67)	4 (6,67)	1 (1,67)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	55	51 (92,73)	4 (7,27)	30 (58,82)	11 (21,57)	10 (19,61)
Mersin Şehir Hastanesi	43	41 (95,35)	2 (4,65)	35 (85,37)	1 (2,44)	5 (4 2,2)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	39	37 (94,87)	2 (5,13)	22 (59,46)	7 (18,92)	8 (21,62)
Ankara Şehir Hastanesi	34	33 (97,06)	1 (2,94)	29 (87,88)	4 (12,12)	0 (0)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	31	30 (96,77)	1 (3,23)	29 (96,67)	0 (0)	1 (3,33)
Celal Bayar Üniversitesi	26	24 (92,31)	2 (7,69)	16 (66,67)	5 (20,83)	3 (12,5)
Ankara Üniversitesi	25	18 (72)	7 (28)	15 (83,33)	1 (5,56)	2 (11,11)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	25	24 (96)	1 (4)	21 (87,5)	3 (12,5)	0 (0)
Fırat Üniversitesi	24	20 (83,33)	4 (16,67)	17 (85)	1 (5)	2 (10)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	21	13 (61,9)	8 (38,1)	9 (69,23)	3 (23,08)	1 (7,69)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	18	18 (100)	0 (0)	15 (83,33)	2 (11,11)	1 (5,56)
Balıkesir Üniversitesi	15	11 (73,33)	4 (26,67)	5 (45,45)	4 (36,36)	2 (18,18)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	12	12 (100)	0 (0)	10 (83,33)	0 (0)	2 (16,67)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	10	9 (90)	1 (10)	8 (88,89)	1 (11,11)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	9	8 (88,89)	1 (11,11)	2 (25)	4 (50)	2 (25)
İnönü Üniversitesi	6	5 (83,33)	1 (16,67)	2 (40)	3 (60)	0 (0)

Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	6	5 (83,33)	1 (16,67)	5 (100)	0 (0)	0 (0)
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	5	5 (100)	0 (0)	5 (100)	0 (0)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	3	3 (100)	0 (0)	1 (33,33)	2 (66,67)	0 (0)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2	2 (100)	0 (0)	1 (50)	1 (50)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	2	1 (50)	1 (50)	0 (0)	1 (100)	0 (0)
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	2	2 (100)	0 (0)	2 (100)	0 (0)	0 (0)
TOPLAM	1948	1860 (95,48)	88 (4,52)	1467 (78,87)	202 (10,86)	191 (10,27)

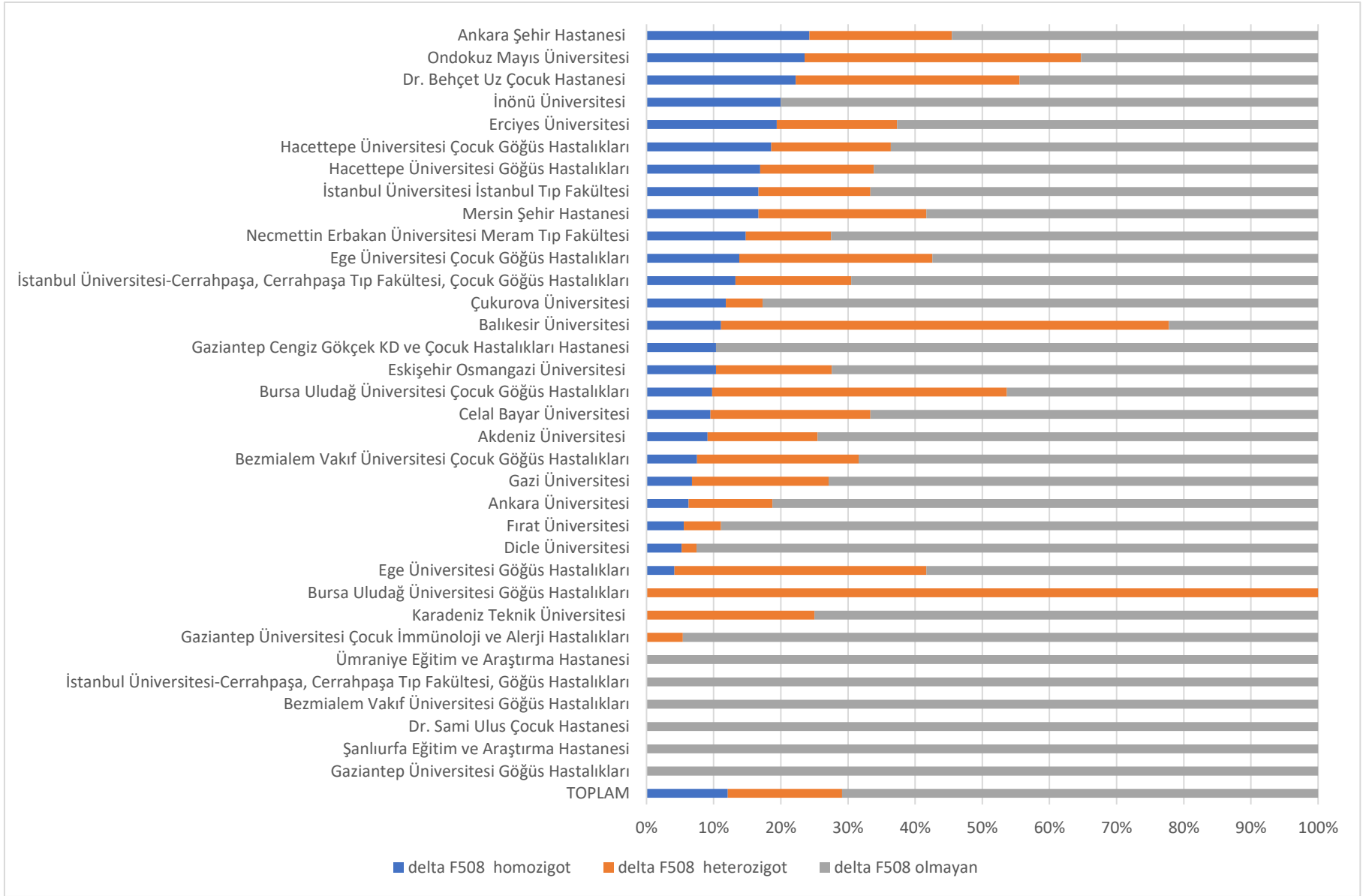
Şekil 3.1 Genotiplendirme yapılan ve yapılmayan hastaların merkezlere göre dağılımları

Şekil 3.2 Genotiplendirme yapılanlar içinde merkezlere göre mutasyon bilinme durumunun dağılımı

Şekil 3.3 Merkezlere göre delta F508 dağılımı

Tablo 3.2 Alel frekansları

Mutasyon Adı	Alel Sayısı	Alel Yüzdesi
deltaF508	692	22,038
N1303K	147	4,682
1677delTA	130	4,140
2183AA- >G	118	3,758
G542X	115	3,662
2789+ 5G>A	98	3,121
E92K	89	2,834
G85E	89	2,834
W1282X	64	2,038
D1152H	56	1,783
R347P	51	1,624
CFTRdele2	49	1,561
L997F	45	1,433
F1052V	44	1,401
D110H	42	1,338
M470V	42	1,338
2184delA	34	1,083
L732X	34	1,083
3130delA	33	1,051
P1013L	32	1,019
4096- 3C- >G	28	0,892
R334W	27	0,860
I1234V	20	0,637
R117C	18	0,573
V470M	18	0,573
G178R	17	0,541
R1066C	17	0,541
R352Q	17	0,541
1342- 11TTT- >G	16	0,510
1525- 1G- >A	16	0,510
E831X	16	0,510
621+ 1G- >T	16	0,510
2043delG	15	0,478
3849+ 10kbC- >T	15	0,478
E217G	15	0,478
R1162X	15	0,478
S945L	15	0,478
I175V	14	0,446

R1158X	14	0,446
2184insA	13	0,414
R1070Q	13	0,414
3120+ 1G- >A	12	0,382
I148T	12	0,382
M1101R	12	0,382
Q220X	12	0,382
R785X	12	0,382
3041- 15T- >G	11	0,350
1898+ 3A- >G	10	0,318
c.3131A>G	10	0,318
CFTRdele4-11	10	0,318
R668C	10	0,318
S1455X	10	0,318
c.1520_1522delTCT	9	0,287
D1312G	9	0,287
c.1542_1543delAT	8	0,255
R347H	8	0,255
I506V (1648A/G)	8	0,255
S466X(TAG)	8	0,255
2183delAA	7	0,223
CFTRdele2, 3	7	0,223
Q1291R	7	0,223
Q1411X	7	0,223
R117H	7	0,223
1531C/T (L467F)	6	0,191
2752- 15C/G	6	0,191
2790- 1G- >C	6	0,191
3849+ 5G- >A	6	0,191
E1401X	6	0,191
IVS16+5G>A	6	0,191
L183I	6	0,191
M952I	6	0,191
S1196X	6	0,191
3129del4	5	0,159
3199del6	5	0,159
D993A	5	0,159
G576A	5	0,159
K68E	5	0,159
Q353X	5	0,159

R75Q	5	0,159
R764X	5	0,159
W1098L	5	0,159
W496X	5	0,159
c.1126-1127insA	5	0,159
182delT	4	0,127
306delTAGA	4	0,127
A96E	4	0,127
c.3718-2477C>T	4	0,127
C.3739G>T	4	0,127
CFTRdele4-10	4	0,127
CFTRdele 10	4	0,127
CFTR dele19-21	4	0,127
E1044G	4	0,127
L568F	4	0,127
L571S	4	0,127
L633I	4	0,127
M152V	4	0,127
M348K	4	0,127
P5L	4	0,127
R170C	4	0,127
R74W	4	0,127
T1057R	4	0,127
Y569D	4	0,127
c.1210-7_1210-6delTT	4	0,127
c.2052dupA	4	0,127
c.3874-3C>G	4	0,127
1248+ 1G- >A	3	0,096
2184A/G	3	0,096
2694T/G	3	0,096
3041- 1G- >A	3	0,096
4382delA	3	0,096
541del4	3	0,096
A46D	3	0,096
E1228G	3	0,096
E1401G	3	0,096
E585X	3	0,096
F994C	3	0,096
I1051V	3	0,096
I807M	3	0,096

IVS8+1G>A	3	0,096
K1060T	3	0,096
L1077P	3	0,096
P111L	3	0,096
R170H	3	0,096
R297Q	3	0,096
S1159F	3	0,096
S466X	3	0,096
S549R	3	0,096
T604I	3	0,096
W1310X	3	0,096
W401X	3	0,096
Y1092H	3	0,096
[delta]I507	3	0,096
c.1330G>C	3	0,096
c.1766+2t>C	3	0,096
1833delT	2	0,064
1898+ 1G- >A	2	0,064
1948T	2	0,064
2143delT	2	0,064
2181delA	2	0,064
3601- 2A- >G	2	0,064
3718-2477 C>T	2	0,064
3750delA	2	0,064
3750delAG	2	0,064
3755delG	2	0,064
3849G- >A	2	0,064
4375- 2A- >C	2	0,064
4521G/A	2	0,064
711+ 3A- >G	2	0,064
C.3618delA	2	0,064
C524X	2	0,064
CFTR dele10-16	2	0,064
CFTR dele12-18	2	0,064
CFTR dele16-17	2	0,064
CFTRdele 18-19-20	2	0,064
CFTRdele22	2	0,064
CFTRdele9	2	0,064
D993G	2	0,064
E1104X	2	0,064

E1433K	2	0,064
E528E	2	0,064
E528K	2	0,064
E542X	2	0,064
G1069R	2	0,064
G126D	2	0,064
G1349D	2	0,064
G314R	2	0,064
G551R	2	0,064
G970R	2	0,064
H1054D	2	0,064
I285F	2	0,064
I556V	2	0,064
IVS10-1G>A	2	0,064
IVS9-1G>T	2	0,064
IVS9as - 1G>A	2	0,064
K710X	2	0,064
K864S	2	0,064
L233P	2	0,064
M1137V	2	0,064
P1234V	2	0,064
P1372H	2	0,064
Q1291X	2	0,064
Q493R	2	0,064
R325Q	2	0,064
R709X	2	0,064
R792X	2	0,064
R851X	2	0,064
S1118F	2	0,064
S1371I	2	0,064
S549R(T->G)	2	0,064
S912L	2	0,064
V1160X	2	0,064
V201M	2	0,064
V754M	2	0,064
V855I	2	0,064
Y304X	2	0,064
Y919C	2	0,064
c.1130dupA	2	0,064
c.1210-12_1210-11del	2	0,064

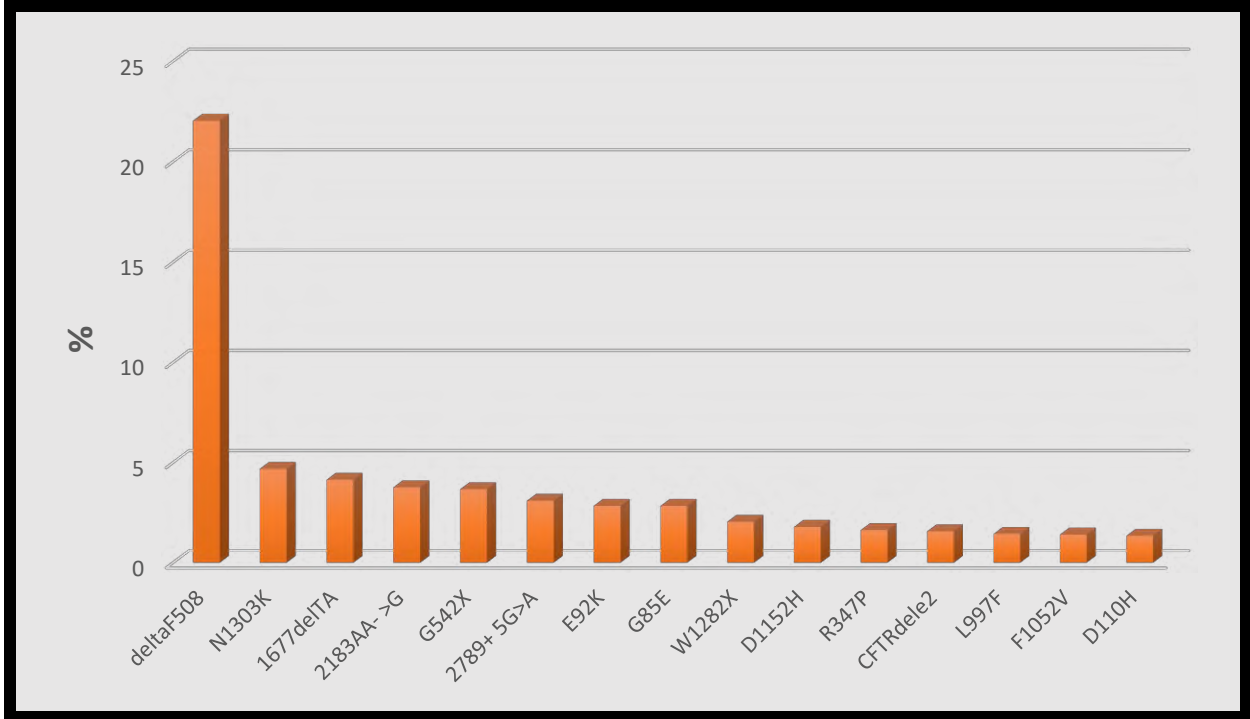
c.1210-35_1210-34insTG	2	0,064
c.1520_1522del	2	0,064
c.2978A>C	2	0,064
c.2997delA	2	0,064
c.3468+4delA	2	0,064
c.3718-24 G>A	2	0,064
c.3879_3880delAT	2	0,064
c.3883_3886delATTT	2	0,064
c.427T>G	2	0,064
c.4312delC	2	0,064
c.490-1G>C	2	0,064
p.Leu989TyrfsTer9	2	0,064
p.P740L	2	0,064
p.V470M	2	0,064
S466X(TAA)	2	0,064
125G/C	1	0,032
1342- 2delAG	1	0,032
1548delG	1	0,032
1680-886A>G	1	0,032
1716+ 77A/G	1	0,032
1716G/A	1	0,032
2185insC	1	0,032
223C/T	1	0,032
2691T/C	1	0,032
296+ 12T- >C	1	0,032
3090del4	1	0,032
3121- 1G- >A	1	0,032
3126del4	1	0,032
3230delA	1	0,032
3271+ 18C/T	1	0,032
3271+ 1G- >A	1	0,032
3272- 26A- >G	1	0,032
3617G/T	1	0,032
3791C/T	1	0,032
4016insT	1	0,032
406- 1G- >A	1	0,032
406- 2A- >G	1	0,032
4096-C>G	1	0,032
4374+ 1G- >A	1	0,032
4404C/T	1	0,032

546insCTA	1	0,032
574delA	1	0,032
621+ 3A- >G	1	0,032
7T/7T	1	0,032
7T/9T	1	0,032
A1136V	1	0,032
A120T	1	0,032
A455E	1	0,032
D1168G	1	0,032
D1270N	1	0,032
D579G	1	0,032
D836Y	1	0,032
E1409K	1	0,032
E148Q	1	0,032
E508X	1	0,032
E92X	1	0,032
F200I	1	0,032
G1244E	1	0,032
G1244R	1	0,032
G194V	1	0,032
G406A	1	0,032
G551S	1	0,032
I125T	1	0,032
IVS 9-1 G>A	1	0,032
IVS15-15 C>G	1	0,032
IVS16+1 G>A	1	0,032
IVS23+147 G>A	1	0,032
IVS4+1G>T	1	0,032
IVS9 5T/7T	1	0,032
K684N	1	0,032
K688Q	1	0,032
L1480P	1	0,032
L233F	1	0,032
L467F	1	0,032
L511Q	1	0,032
L570X	1	0,032
L967S	1	0,032
N369Y	1	0,032
N417K	1	0,032
P1290P(4002A/G)	1	0,032

PW401X	1	0,032
Q1042X	1	0,032
Q1071H	1	0,032
Q1352H(G- >T)	1	0,032
Q720X	1	0,032
R1066L	1	0,032
R117G	1	0,032
R157H	1	0,032
R202Q	1	0,032
R334Q	1	0,032
R75X	1	0,032
S1235R	1	0,032
S1251N	1	0,032
S13F	1	0,032
S589N	1	0,032
S737F	1	0,032
T1036N	1	0,032
T1220I	1	0,032
T388M	1	0,032
V1198M	1	0,032
V392G	1	0,032
W1204X(3744G- >A)	1	0,032
W1282K	1	0,032
W361R(T- >C)	1	0,032
WR82X	1	0,032
Y1032C	1	0,032
Y1092	1	0,032
Y161D	1	0,032
Y301C	1	0,032
Y515	1	0,032
[delta]T339	1	0,032
c.117A>T	1	0,032
c.1210-12T[5]	1	0,032
c.1210-34TG[12]T[5]	1	0,032
c.1265C>T	1	0,032
c.1364C>T	1	0,032
c.1392+89G>A1	1	0,032
c.1408G>A(p.V470M)	1	0,032
c.1645G>A	1	0,032
c.1680-886A>G	1	0,032

c.1689C>A	1	0,032
c.172_175delGATA	1	0,032
c.174_177delGATA	1	0,032
c.1935delG	1	0,032
c.2046delA	1	0,032
c.2339delG	1	0,032
c.2976T>A	1	0,032
c.308G>A	1	0,032
c.3140-5C>G	1	0,032
c.3180delA	1	0,032
c.320C>A	1	0,032
c.325T>G	1	0,032
c.3587C>A	1	0,032
c.376G>C	1	0,032
c.383_395del	1	0,032
c.4061T>A	1	0,032
c.4297G>A	1	0,032
c.4330delT	1	0,032
c.470G>A	1	0,032
c.472_473insA	1	0,032
c.472dupA	1	0,032
c.91C>A	1	0,032
c.933C>A	1	0,032
c.972delC	1	0,032
E474K	1	0,032
p. Gly780ValsTer23	1	0,032
p.Tyr515Terfs	1	0,032
v470m c.1540A>G	1	0,032
Toplam	3140	100,000

Şekil 3.4 Genotiplendirmede en sık görülen 15 mutasyonun dağılımı

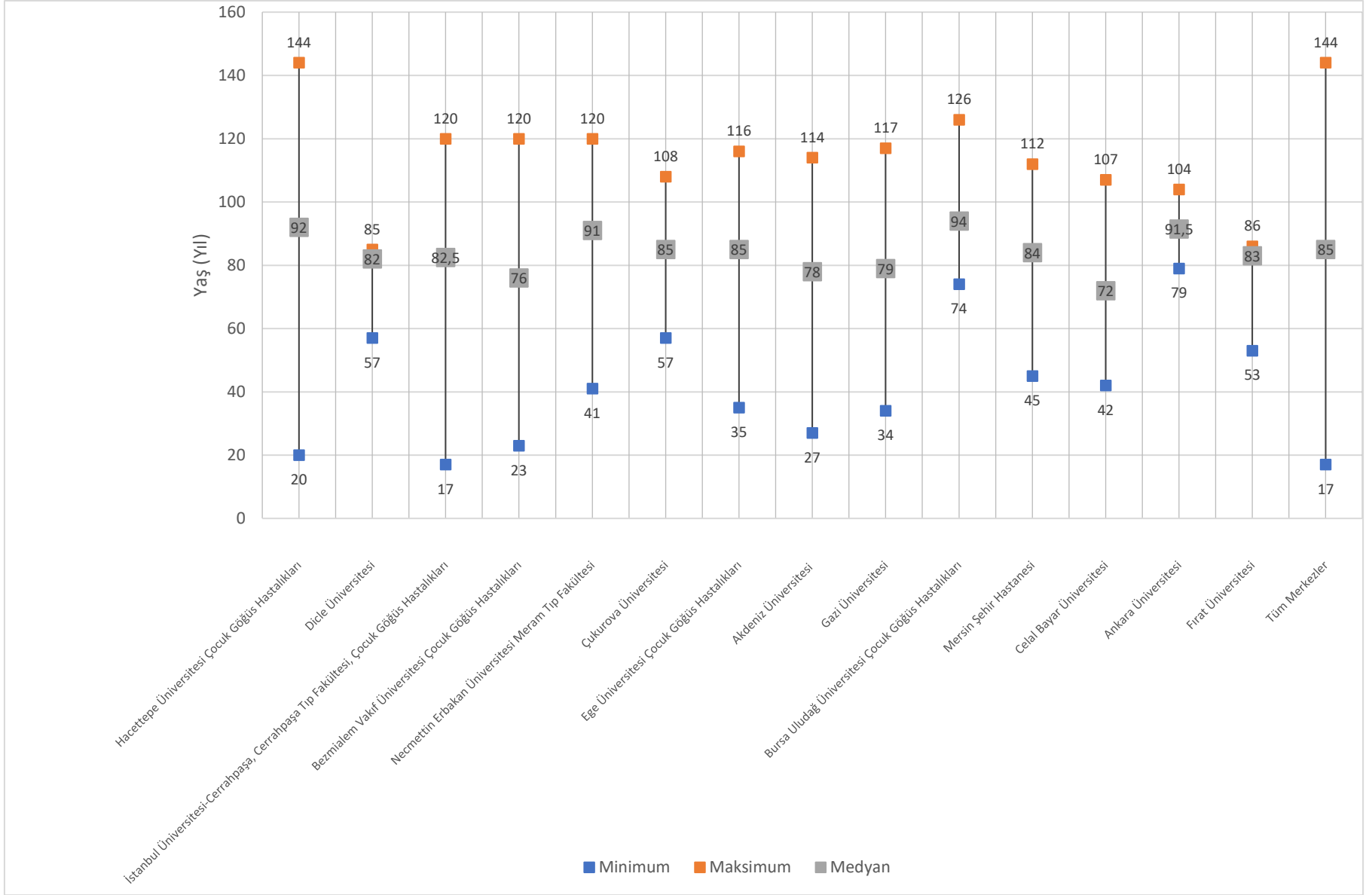
4. Solunum fonksiyonları

Tablo 4.1 6-17 yaş hastalarda solunum fonksiyon testi sonuçlarının merkezlere göre dağılımı

Merkezler	Minimum	Maksimum	Median
FEV1%			
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	20	144	92
Dicle Üniversitesi	57	85	82
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	17	120	82,5
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	23	120	76
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	41	120	91
Çukurova Üniversitesi	57	108	85
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	35	116	85
Hacettepe Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	54	54	54
Akdeniz Üniversitesi	27	114	78
Gazi Üniversitesi	34	117	79
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	74	126	94
Mersin Şehir Hastanesi	45	112	84
Ankara Şehir Hastanesi	37	37	37
Celal Bayar Üniversitesi	42	107	72
Ankara Üniversitesi	79	104	91,5
Fırat Üniversitesi	53	86	83
Şanhurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	83	83	83
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	79	79	79
Tüm Merkezler	17	144	85
FVC%			
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	20	144	97
Dicle Üniversitesi	60	98	85
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	26	125	90
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	25	120	83
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	50	129	95,5
Çukurova Üniversitesi	85	85	85

Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	40	116	89
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	65	65	65
Akdeniz Üniversitesi	34	114	78
Gazi Üniversitesi	44	118	83
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	84	126	95
Mersin Şehir Hastanesi	55	113	86
Ankara Şehir Hastanesi	43	43	43
Celal Bayar Üniversitesi	51	114	76
Ankara Üniversitesi	79	104	91,5
Fırat Üniversitesi	55	86	85
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	83	83	83
Tüm Merkezler	20	144	90

Şekil 4.1 6-17 yaş hastalarda FEV1 yüzdelerinin merkezlere göre dağılımı

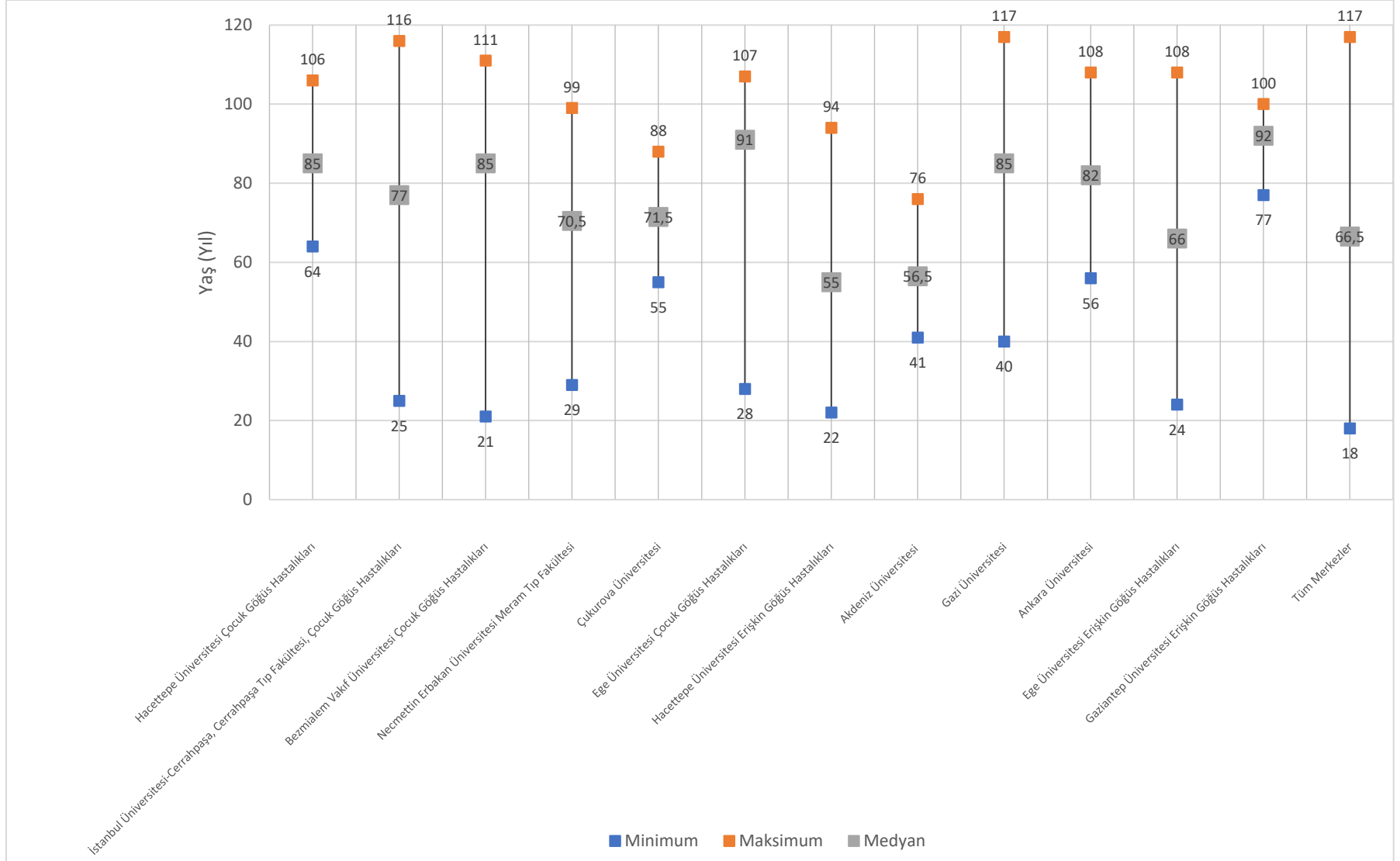

Tablo 4.2 18 yaş ve üzeri hastalarda solunum fonksiyon testi sonuçlarının merkezlere göre dağılımı

Merkezler	Minimum	Maksimum	Median
FEV1%			
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	64	106	85
Dicle Üniversitesi	56	56	56
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	25	116	77
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	21	111	85
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	29	99	70,5
Çukurova Üniversitesi	55	88	71,5
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	28	107	91
Hacettepe Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	22	94	55
Akdeniz Üniversitesi	41	76	56,5
Gazi Üniversitesi	40	117	85
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	84	84	84
Mersin Şehir Hastanesi	18	18	18
Ankara Üniversitesi	56	108	82
Ege Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	24	108	66
Gaziantep Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	77	100	92
Bursa Uludağ Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	59	59	59
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	48	48	48
Tüm Merkezler	18	117	66,5
FVC%			
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	81	106	93,5
Dicle Üniversitesi	75	75	75
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	29	116	90
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	27	114	87
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	43	104	73
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	39	107	95
Hacettepe Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	28	109	71

Akdeniz Üniversitesi	46	85	61
Gazi Üniversitesi	53	117	98
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	100	100	100
Mersin Şehir Hastanesi	25	25	25
Ankara Üniversitesi	56	108	82
Ege Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	36	108	77
Gaziantep Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	90	123	97
Bursa Uludağ Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	83	83	83
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	52	52	52
Tüm Merkezler	25	123	82

Şekil 4.2 18 yaş ve üzeri hastalarda FEV1 yüzdelerinin merkezlere göre dağılımı

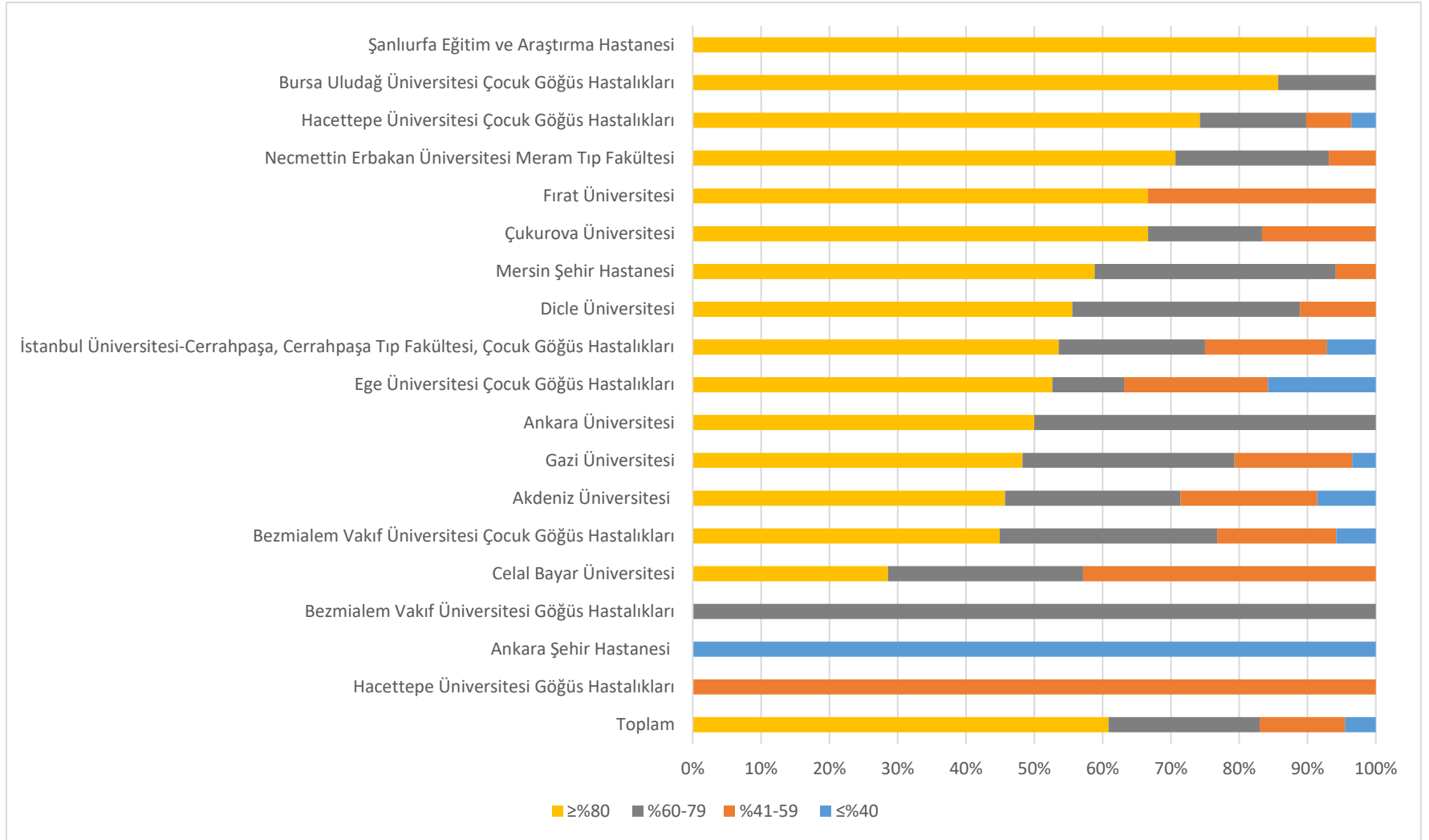

Tablo 4.3 6-17 yaş arasındaki hastaların FEV1 yüzdelerinin merkezlere göre gruplandırılması

Merkezlere	FEV1%			
	≤%40 n (%)	%41-59 n (%)	%60-79 n (%)	≥%80 n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	6 (3,59)	11 (6,59)	26 (15,57)	124 (74,25)
Dicle Üniversitesi	0 (0)	1 (11,11)	3 (33,33)	5 (55,56)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	4 (7,14)	10 (17,86)	12 (21,43)	30 (53,57)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	4 (5,8)	12 (17,39)	22 (31,88)	31 (44,93)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	0 (0)	4 (6,9)	13 (22,41)	41 (70,69)
Çukurova Üniversitesi	0 (0)	1 (16,67)	1 (16,67)	4 (66,67)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	3 (15,79)	4 (21,05)	2 (10,53)	10 (52,63)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	1 (100)	0 (0)	0 (0)
Akdeniz Üniversitesi	3 (8,57)	7 (20)	9 (25,71)	16 (45,71)
Gazi Üniversitesi	1 (3,45)	5 (17,24)	9 (31,03)	14 (48,28)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	1 (14,29)	6 (85,71)
Mersin Şehir Hastanesi	0 (0)	1 (5,88)	6 (35,29)	10 (58,82)
Ankara Şehir Hastanesi	1 (100)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Celal Bayar Üniversitesi	0 (0)	3 (42,86)	2 (28,57)	2 (28,57)
Ankara Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	1 (50)	1 (50)
Fırat Üniversitesi	0 (0)	1 (33,33)	0 (0)	2 (66,67)

Şanhurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (100)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	1 (100)	0 (0)
Toplam	22 (4,51)	61 (12,5)	108 (22,13)	297 60,86

Şekil 4.3 6-17 yaş arasındaki hastaların FEV1 yüzdelerinin merkezlere göre gruplandırılması

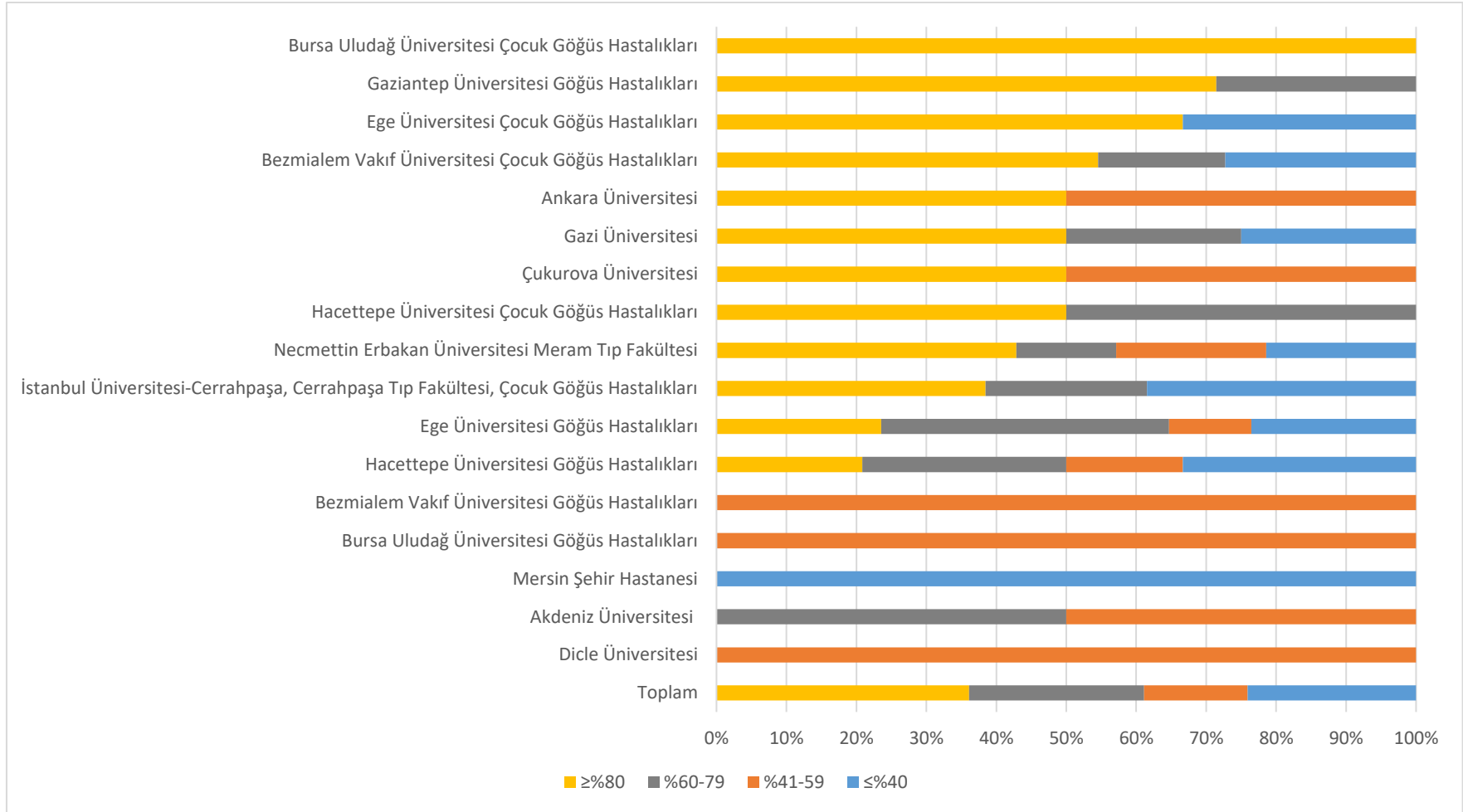

Tablo 4.4 18 yaş ve üzerindeki hastaların FEV1 yüzdelerinin merkezlere göre gruplandırılması

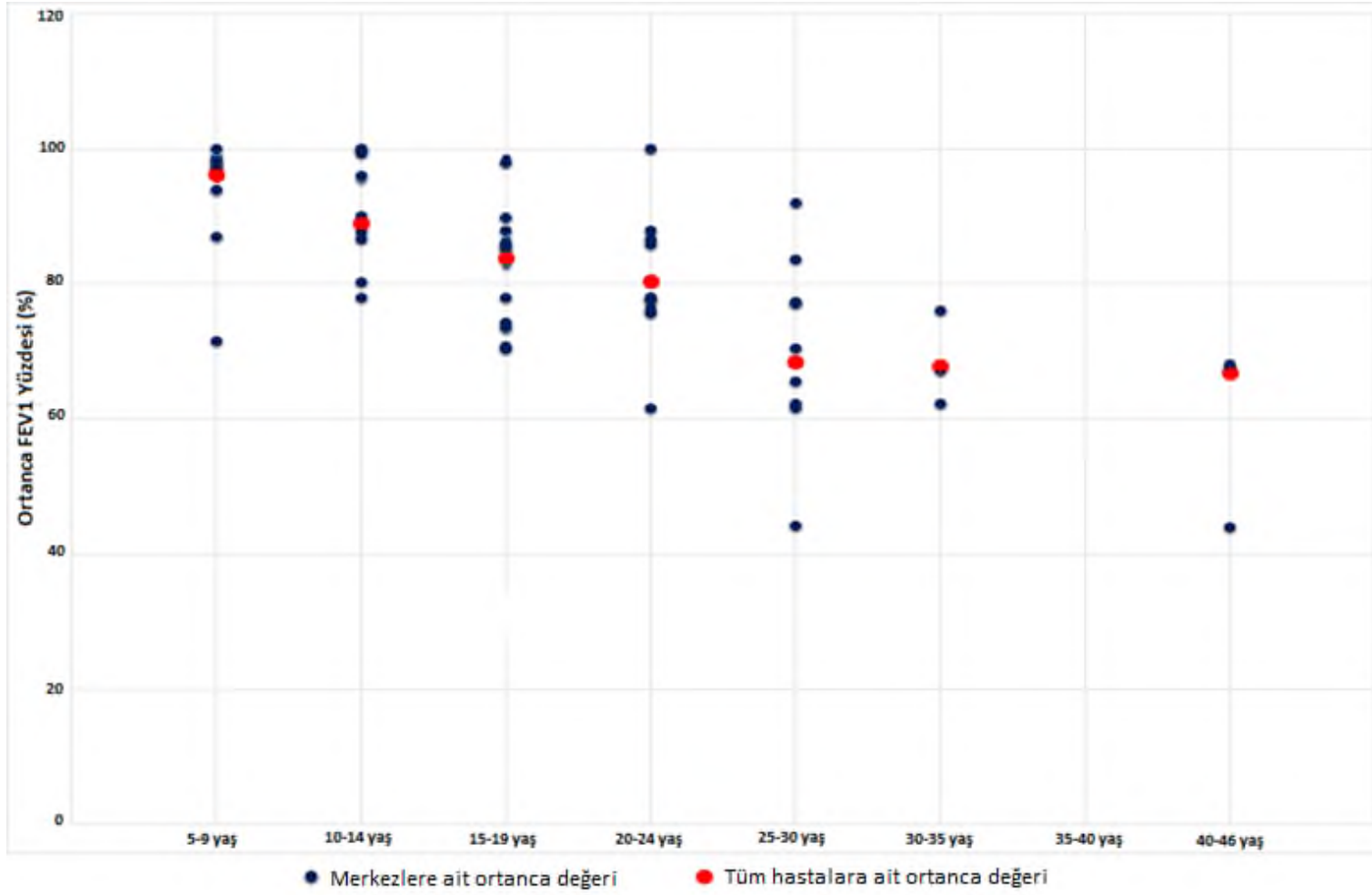
Merkezler	FEV1%			
	≤%40 n (%)	%41-59 n (%)	%60-79 n (%)	≥%80 n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	1 (50)	1 (50)
Dicle Üniversitesi	0 (0)	1 (100)	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	5 (38,46)	0 (0)	3 (23,08)	5 (38,46)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	3 (27,27)	0 (0)	2 (18,18)	6 (54,55)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	3 (21,43)	3 (21,43)	2 (14,29)	6 (42,86)
Çukurova Üniversitesi	0 (0)	1 (50)	0 (0)	1 (50)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	1 (33,33)	0 (0)	0 (0)	2 (66,67)
Hacettepe Üniversitesi Erişkin Göğüs Hastalıkları	8 (33,33)	4 (16,67)	7 (29,17)	5 (20,83)
Akdeniz Üniversitesi	0 (0)	2 (50)	2 (50)	0 (0)
Gazi Üniversitesi	1 (25)	0 (0)	1 (25)	2 (50)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (100)
Mersin Şehir Hastanesi	1 (100)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	0 (0)	1 (50)	0 (0)	1 (50)

Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	4 (23,53)	2 (11,76)	7 (41,18)	4 (23,53)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	1 (100)	0 (0)	0 (0)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	1 (100)	0 (0)	0 (0)
Toplam	26 (24,08)	16 (14,81)	27 (25)	39 (36,11)

Şekil 4.4 18 yaş ve üzerindeki hastaların FEV1 yüzdelerinin merkezlere göre gruplandırılması

Şekil 4.5 Tüm merkezlerde ortalama FEV1 yüzdesinin yaş gruplarına göre dağılımı

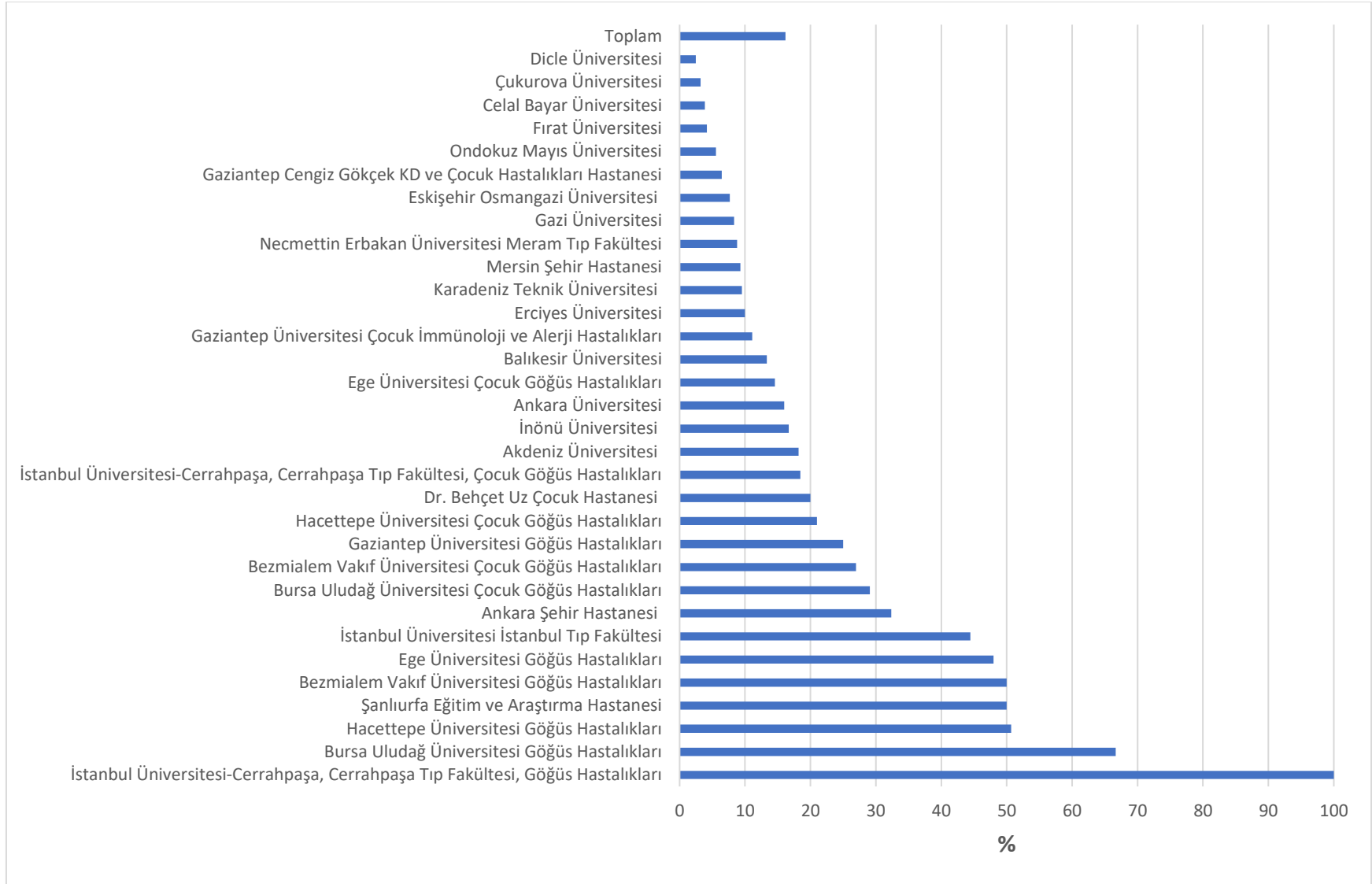
5. Mikrobiyoloji

Tablo 5.1 Merkezlere göre kronik *Pseudomonas aeruginosa* , kronik *Burkholderia cepacia* complex ve yıl içinde *Haemophilus influenzae* enfeksiyonu prevalansı

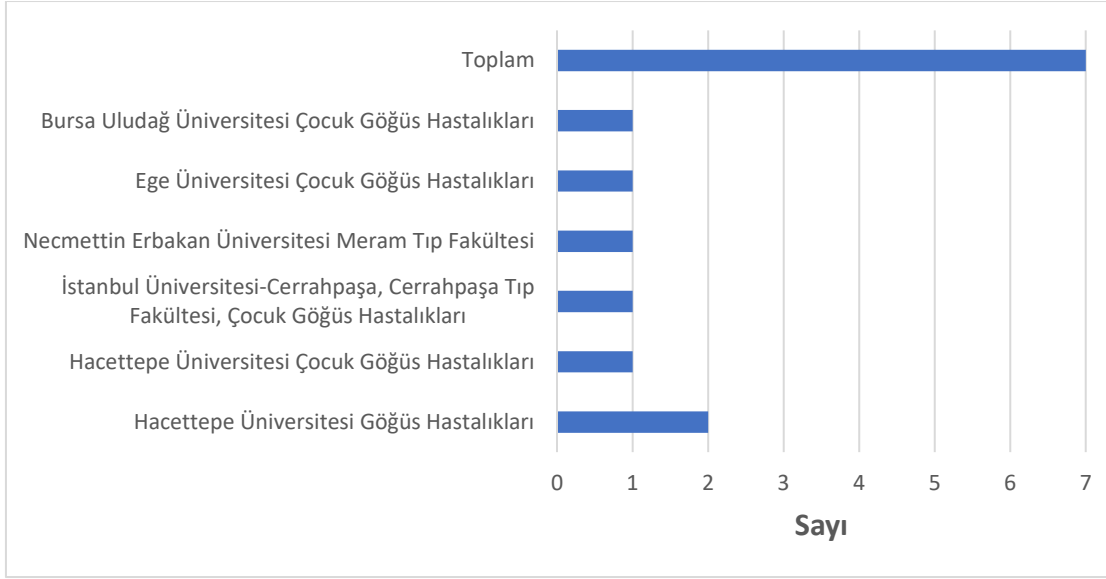
Merkezler	Kronik <i>Pseudomonas aeruginosa</i> n (%)	Kronik <i>Burkholderia cepacia</i> complex n (%)	<i>Haemophilus influenzae</i> n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	58 (21,01)	1 (0,36)	5 (1,81)
Dicle Üniversitesi	5 (2,48)	0 (0)	1 (0,5)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	31 (18,45)	1 (0,6)	8 (4,77)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	41 (26,97)	0 (0)	23 (15,13)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	13 (8,78)	1 (0,68)	1 (0,68)
Çukurova Üniversitesi	4 (3,2)	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	11 (11,11)	0 (0)	0 (0)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	14 (14,58)	1 (1,04)	0 (0)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	37 (50,68)	2 (2,74)	5 (6,85)
Erciyes Üniversitesi	7 (10)	0 (0)	0 (0)
Akdeniz Üniversitesi	12 (18,18)	0 (0)	1 (1,52)
Gazi Üniversitesi	5 (8,33)	0 (0)	2 (3,33)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	16 (29,09)	1 (1,82)	1 (1,82)
Mersin Şehir Hastanesi	4 (9,3)	0 (0)	0 (0)

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	3 (7,69)	0 (0)	0 (0)
Ankara Şehir Hastanesi	11 (32,35)	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	2 (6,45)	0 (0)	0 (0)
Celal Bayar Üniversitesi	1 (3,85)	0 (0)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	4 (16)	0 (0)	2 (8)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	12 (48)	0 (0)	0 (0)
Fırat Üniversitesi	1 (4,17)	0 (0)	0 (0)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	2 (9,52)	0 (0)	1 (4,76)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1 (5,56)	0 (0)	0 (0)
Balıkesir Üniversitesi	2 (13,33)	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	3 (25)	0 (0)	0 (0)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	2 (20)	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	4 (44,44)	0 (0)	0 (0)
İnönü Üniversitesi	1 (16,67)	0 (0)	0 (0)
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	3 (50)	0 (0)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2 (66,67)	0 (0)	0 (0)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	1 (50)	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	2 (100)	0 (0)	0 (0)
TOPLAM	315 (16,17)	7 (0,36)	50 (2,56)

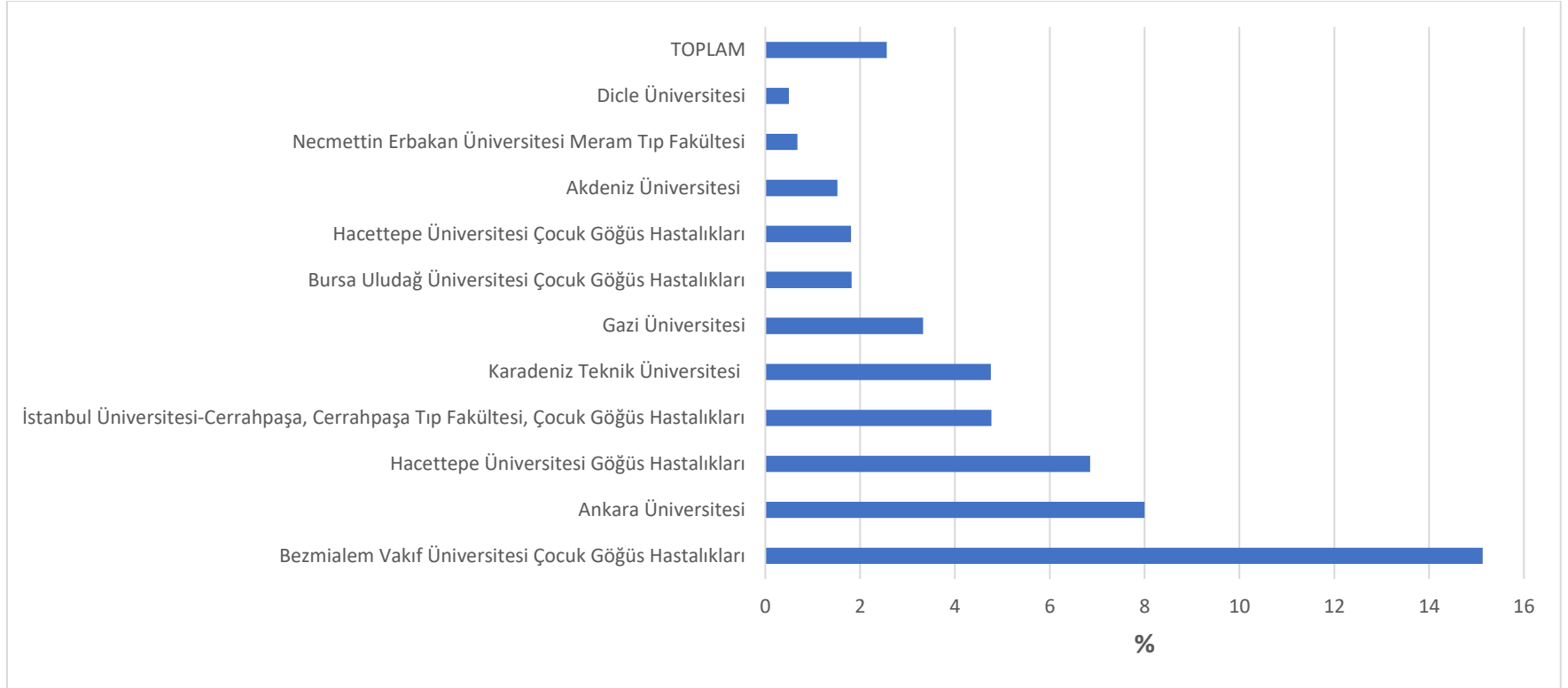
Şekil 5.1 Merkezlere göre kronik *Pseudomonas aeruginosa* enfeksiyonu prevalansı

Şekil 5.2 Merkezlere göre kronik *Burkholderia cepacia* complex enfeksiyonu olan hasta sayısı

Şekil 5.3 Merkezlere göre yıl içinde *Haemophilus influenzae* enfeksiyonu prevalansı

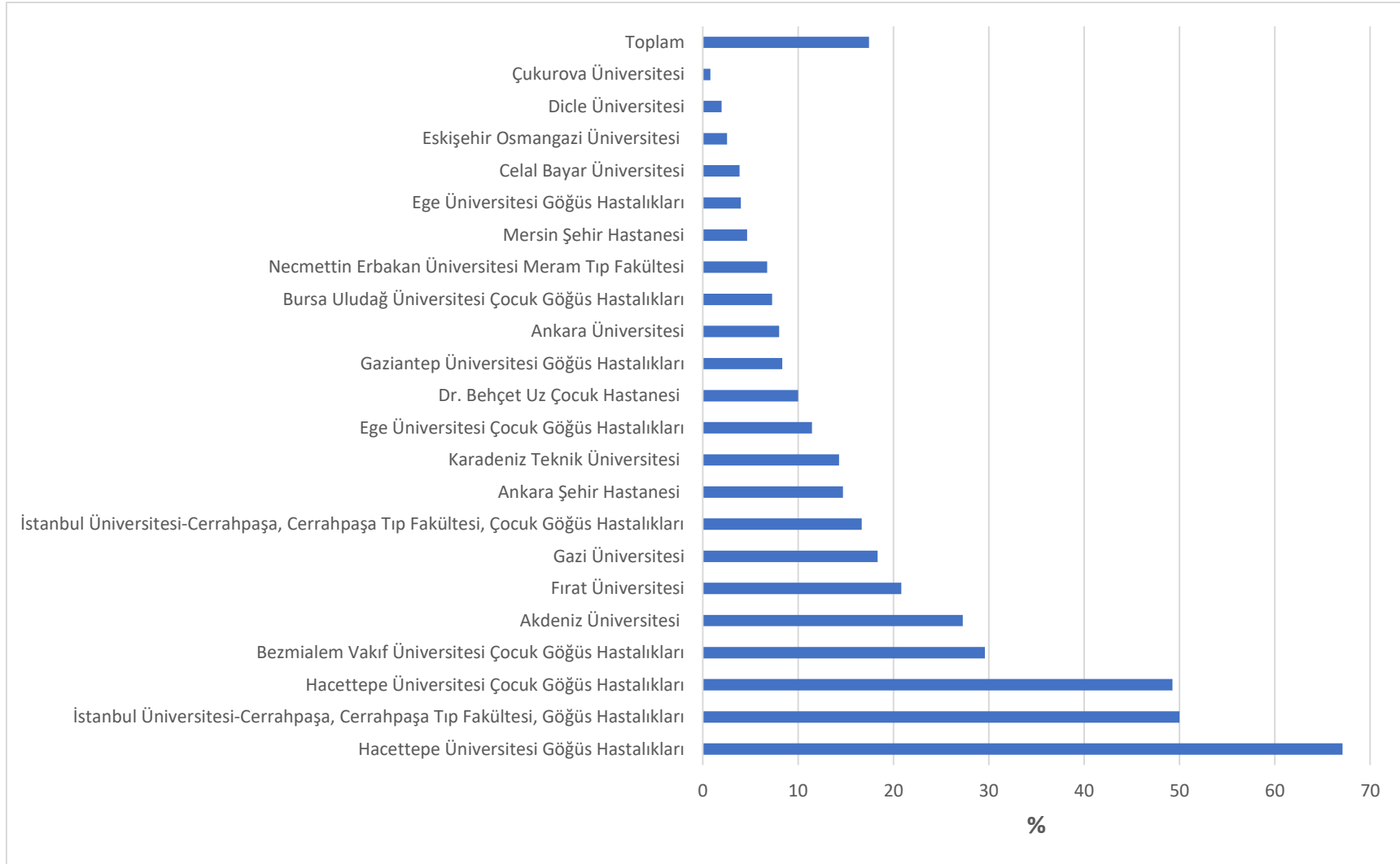

Tablo 5.2 Merkezlere göre kronik Metisilin hassas *Staphylococcus aureus* ve yıl içinde Metisilin dirençli *Staphylococcus aureus* (MRSA) enfeksiyonu prevalansı

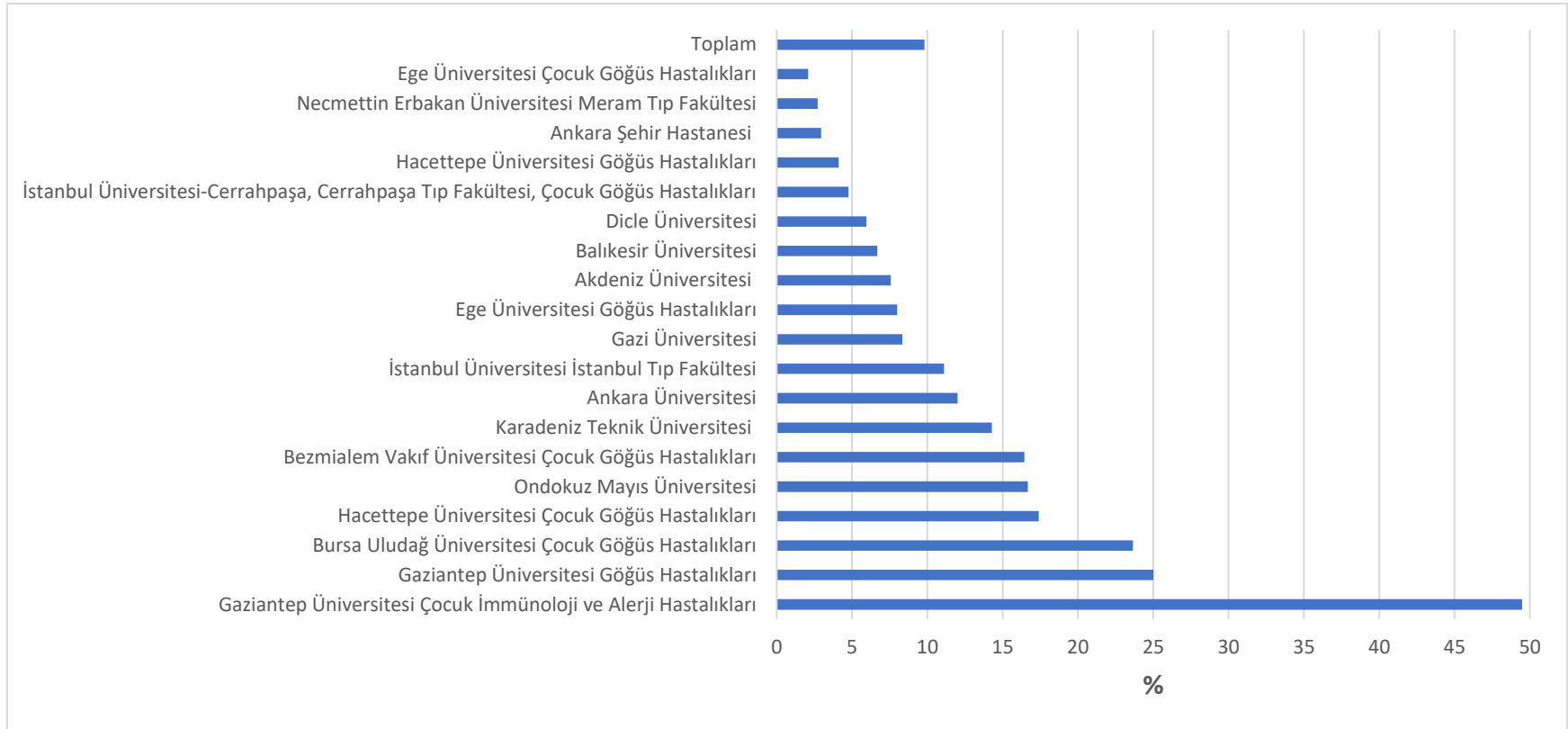
Merkezler	Kronik Metisilin hassas <i>Staphylococcus aureus</i> n (%)	MRSA n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	136 (49,28)	48 (17,4)
Dicle Üniversitesi	4 (1,98)	12 (5,94)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	28 (16,67)	8 (4,77)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	45 (29,61)	25 (16,45)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	10 (6,76)	4 (2,71)
Çukurova Üniversitesi	1 (0,8)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	0 (0)	49 (49,49)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	11 (11,46)	2 (2,08)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	49 (67,12)	3 (4,11)
Erciyes Üniversitesi	0 (0)	0 (0)
Akdeniz Üniversitesi	18 (27,27)	5 (7,58)
Gazi Üniversitesi	11 (18,33)	5 (8,33)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	4 (7,27)	13 (23,64)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	1 (2,56)	0 (0)
Ankara Şehir Hastanesi	5 (14,71)	1 (2,94)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	0 (0)	0 (0)
Celal Bayar Üniversitesi	1 (3,85)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	2 (8)	3 (12)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	1 (4)	2 (8)

Fırat Üniversitesi	5 (20,83)	0 (0)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	3 (14,29)	3 (14,29)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0 (0)	3 (16,67)
Balıkesir Üniversitesi	0 (0)	1 (6,67)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	1 (8,33)	3 (25)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	1 (10)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	0 (0)	1 (11,11)
İnönü Üniversitesi	0 (0)	0 (0)
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0 (0)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	1 (50)	0 (0)
Tüm Merkezler	340 (17,45)	191 (9,8)

Şekil 5.4 Merkezlere göre kronik Metisilin hassas *Staphylococcus aureus* (MSSA) enfeksiyonu prevalansı

Şekil 5.5 Merkezlere göre yıl içinde Metisilin dirençli *Staphylococcus aureus* (MRSA) enfeksiyonu

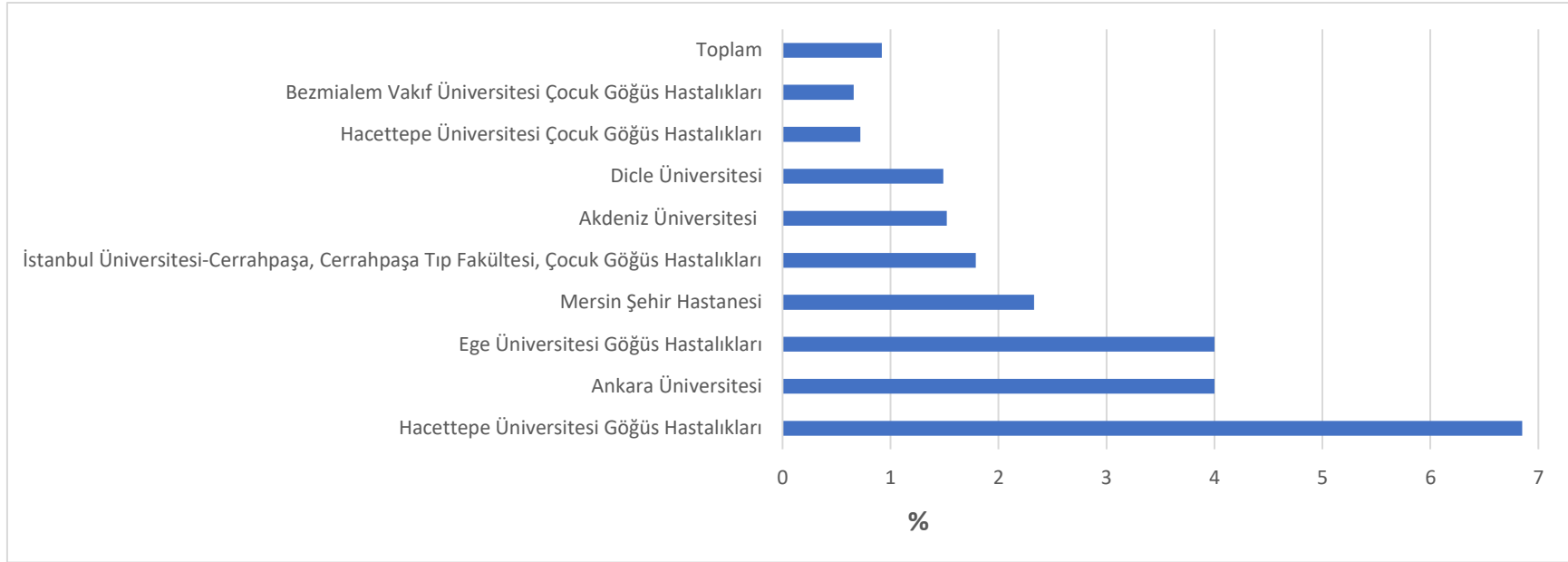

Tablo 5.3 Merkezlere göre yıl içinde Nontüberküloz mikobakteri, *Stenotrophomonas maltophilia* ve *Achromobacter* enfeksiyonu prevalansı

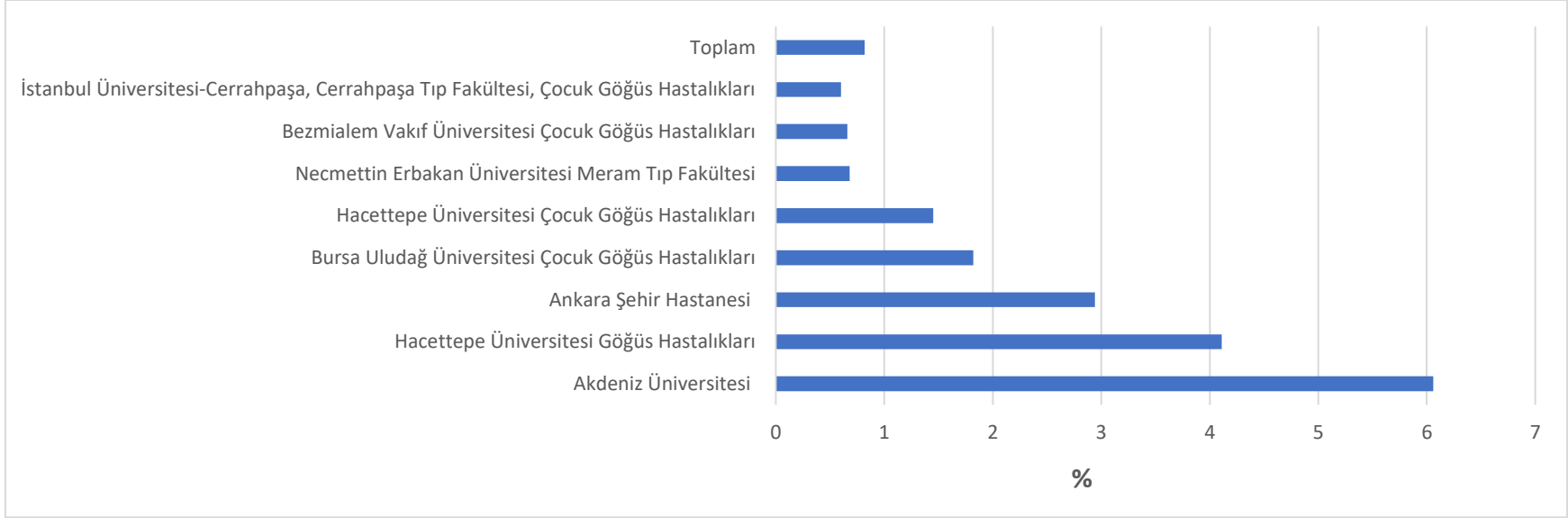
Merkezler	Nontüberküloz mikobakteri n (%)	<i>Stenotrophomonas maltophilia</i> n (%)	<i>Achromobacter</i> n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	2 (0,72)	6 (2,17)	4 (1,45)
Dicle Üniversitesi	3 (1,49)	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	3 (1,79)	0 (0)	1 (0,6)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	1 (0,66)	1 (0,66)	1 (0,66)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	0 (0)	1 (0,68)	1 (0,68)
Çukurova Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	0 (0)	2 (2,02)	0 (0)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	1 (1,04)	0 (0)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	5 (6,85)	7 (9,59)	3 (4,11)
Erciyes Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Akdeniz Üniversitesi	1 (1,52)	3 (4,55)	4 (6,06)
Gazi Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	1 (1,82)
Mersin Şehir Hastanesi	1 (2,33)	1 (2,33)	0 (0)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ankara Şehir Hastanesi	0	0	1

	(0)	(0)	(2,94)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Celal Bayar Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	1 (4)	1 (4)	0 (0)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	1 (4)	0 (0)	0 (0)
Fırat Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Balıkesir Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
İnönü Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Tüm Merkezler	18 (0,92)	23 (1,18)	16 (0,82)

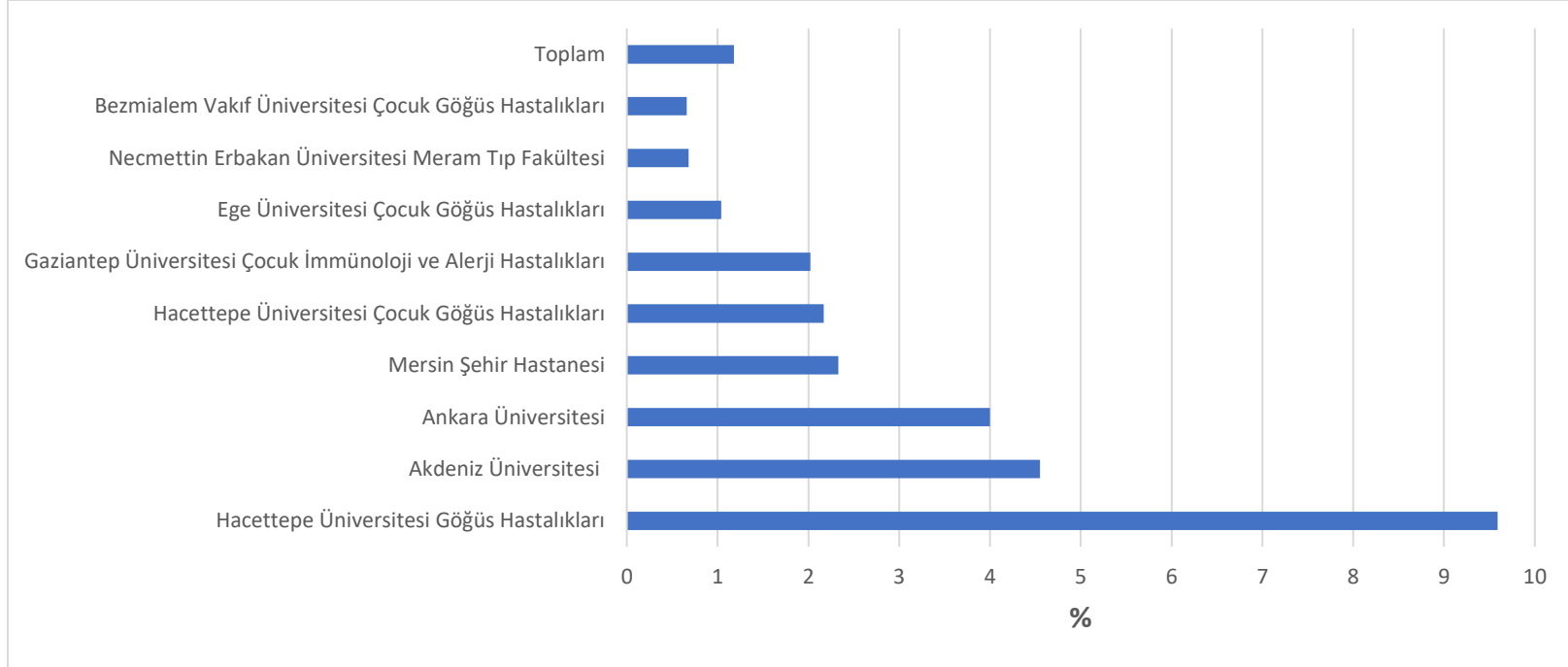
Şekil 5.6 Merkezlere göre yıl içinde Nontüberküloz mikobakteri enfeksiyonu prevalansı

Şekil 5.7 Merkezlere göre yıl içinde *Achromobacter* enfeksiyonu prevalansı

Şekil 5.8 Merkezlere göre yıl içinde *Stenotrophomonas maltophilia* enfeksiyonu prevalansı

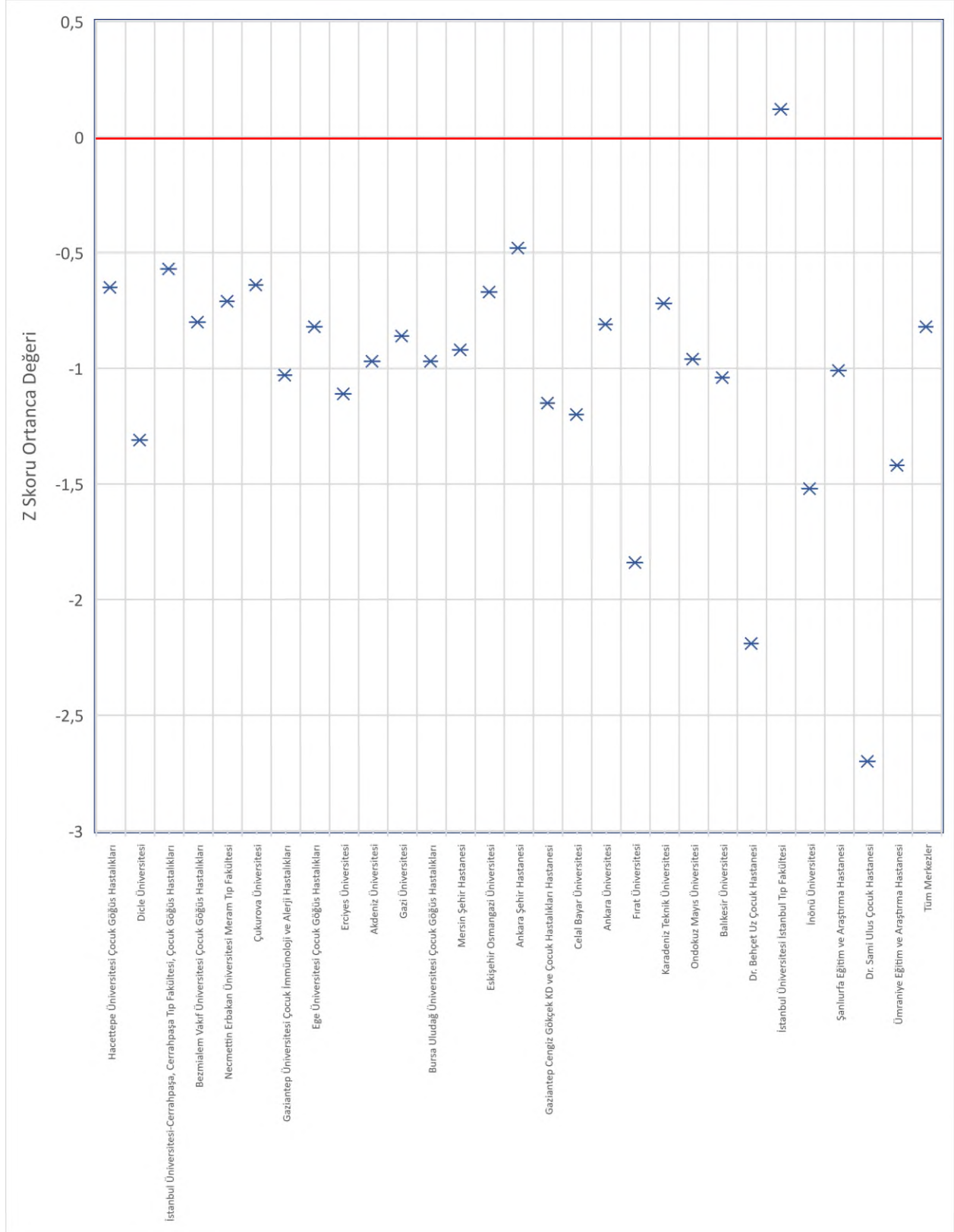
6. Beslenme:

Tablo 6.1 Vücut ağırlığı z-skoru değerleri: Merkezlere göre, 18 yaş altındaki hastalarda

Merkezler	Ortalama	Minimum	25. persentil	Medyan	75. persentil	Maksimum
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,48	-3,59	-1,16	-0,65	0,12	3,59
Dicle Üniversitesi	-0,98	-8,19	-1,59	-1,31	-0,42	5,12
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,4	-3,65	-1,15	-0,57	0,12	3,95
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,73	-5,67	-1,48	-0,8	0,00	5,47
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	-0,69	-5,59	-1,47	-0,71	0,07	4,19
Çukurova Üniversitesi	-0,69	-5,09	-1,17	-0,64	-0,12	3,65
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	-0,85	-3,88	-1,63	-1,03	-0,22	3
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,83	-8,09	-1,77	-0,82	0,21	4,41
Erciyes Üniversitesi	-1,22	-5,09	-1,69	-1,11	-0,53	1,6
Akdeniz Üniversitesi	0,96	-5,99	-1,67	-0,97	-0,18	2,35
Gazi Üniversitesi	-0,9	-4,63	-1,46	-0,86	-0,36	2,21
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,93	-2,39	-1,56	-0,97	-0,50	1,06
Mersin Şehir Hastanesi	-1,05	-4,99	-1,82	-0,92	-0,29	3,33
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	-0,71	-2,34	-1,60	-0,67	-0,17	2,65
Ankara Şehir Hastanesi	-0,39	-3,28	-0,87	-0,48	0,17	1,45
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	-1,48	-5,09	-2,62	-1,15	-0,64	2,24
Celal Bayar Üniversitesi	-1,29	-5,29	-1,76	-1,2	-0,45	2,92

Ankara Üniversitesi	-0,35	-3,88	-1,53	-0,81	0,39	6,17
Fırat Üniversitesi	-1,98	-5,39	-3,34	-1,84	-0,86	1,82
Karadeniz Teknik Üniversitesi	-0,5	-3,49	-1,99	-0,72	0,62	3,86
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	-1,04	-2,54	-1,58	-0,96	-0,42	0,17
Balıkesir Üniversitesi	-0,66	-2,15	-1,40	-1,04	-0,24	2,4
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	-2,43	-4,74	-3,30	-2,19	-1,85	-0,65
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	0,03	-2,58	-0,72	0,12	1,12	1,64
İnönü Üniversitesi	-1,75	-2,96	-2,86	-1,52	-0,91	-0,7
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	-0,98	-3,39	-2,18	-1,01	0,26	1,37
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	-2,55	-4,41	-3,80	-2,7	-1,22	-0,35
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	-1,42	-3,12	-3,12	-1,42		0,27
Tüm Merkezler	-0,78	-8,19	-1,50	-0,82	-0,11	6,17

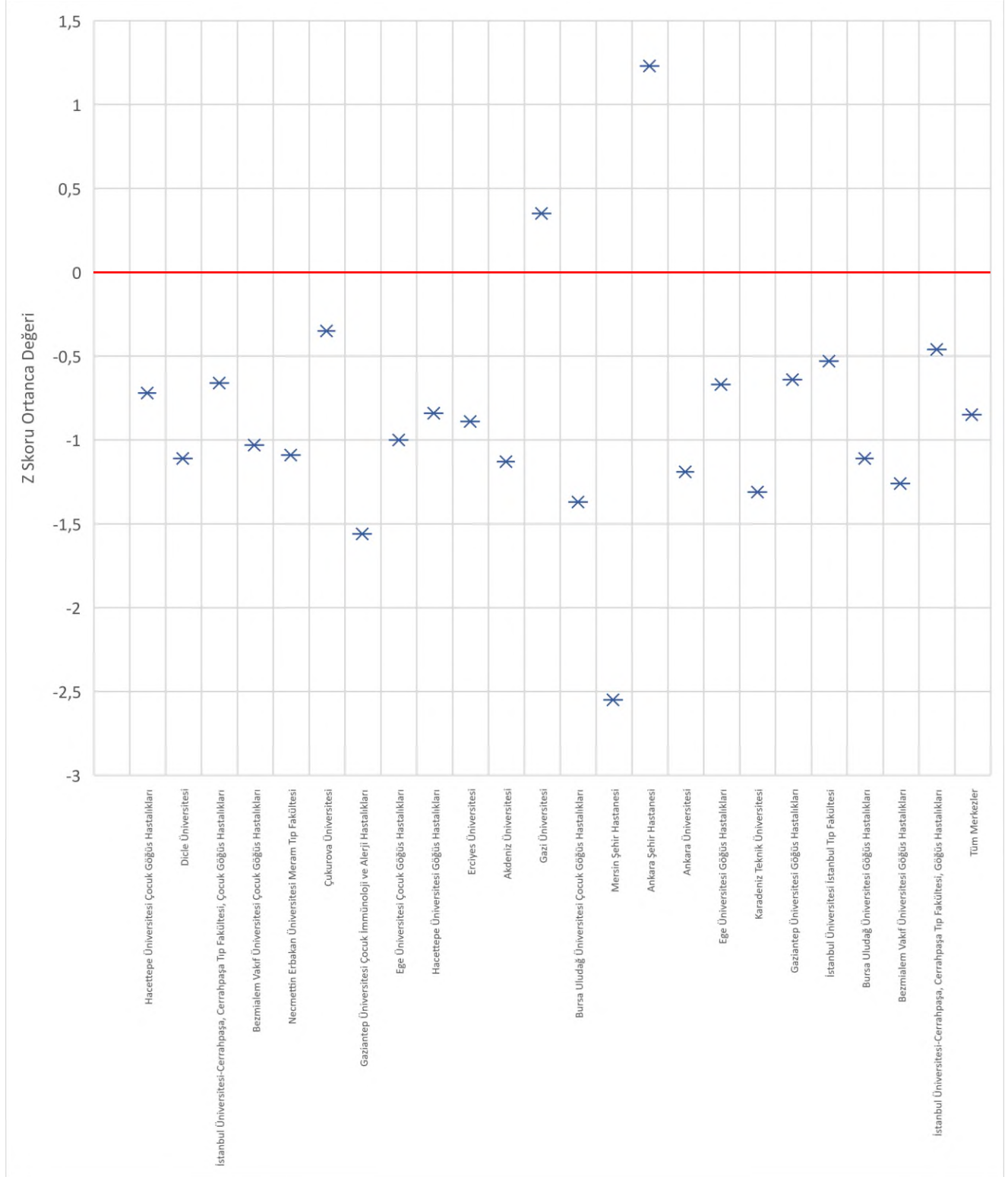
Şekil 6.1 Vücut ağırlığı ortanca z-skoru dağılımı: Merkezlere göre, 18 yaş altındaki hastalarda

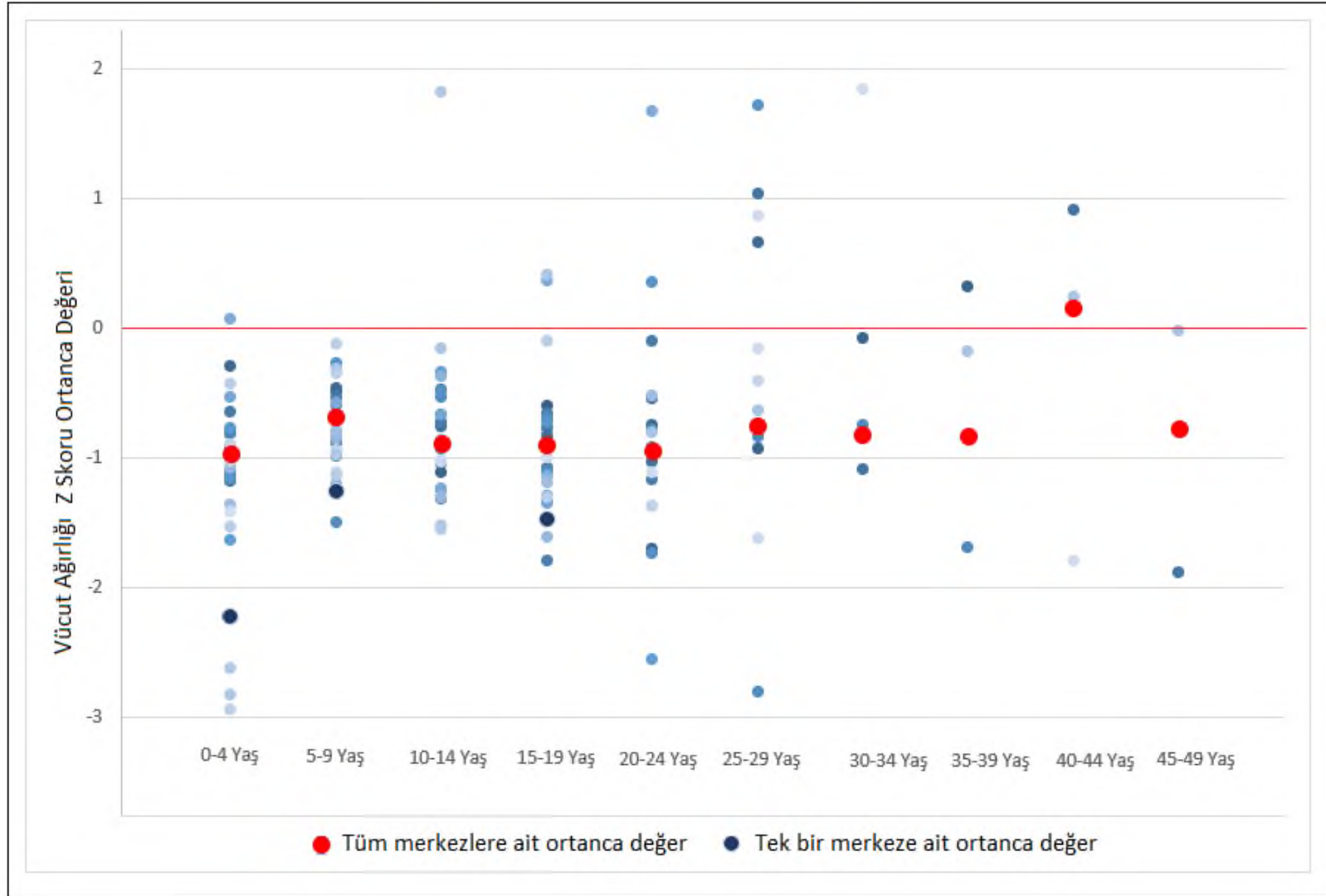
Tablo 6.2 Vücut ağırlığı z-skoru değerleri: Merkezlere göre, 18 yaş ve üzerindeki hastalarda

Merkezler	Ortalama	Minimum	25. persentil	Median	75. persentil	Maksimum
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,79	-2,35	-1,46	-0,72	0,15	0,51
Dicle Üniversitesi	-1	-2,85	-1,80	-1,11	-0,37	1,25
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,68	-2,72	-2,13	-0,66	0,40	1,84
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,88	-2,96	-1,43	-1,03	-0,33	0,99
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	-0,52	-1,89	-1,33	-1,09	0,29	1,63
Çukurova Üniversitesi	-0,51	-1,28	-0,93	-0,35	-0,13	-0,05
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	-1,74	-3,04	-2,22	-1,56	-1,19	-1,07
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,93	-2,81	-1,49	-1	-0,23	0,5
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	-0,7	-2,64	-1,46	-0,84	0,04	1,92
Erciyes Üniversitesi	-1,18	-2,81		-0,89		-0,41
Akdeniz Üniversitesi	-1,33	-1,86	-1,73	-1,13	-1,01	-0,84
Gazi Üniversitesi	0,35	-0,62	-0,43	0,35	1,15	1,72
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-1,88	0,12	-1,82	-1,37	0,06	0,12
Mersin Şehir Hastanesi	-2,55	-2,55	-2,56	-2,55	-2,56	-2,55
Ankara Şehir Hastanesi	1,23	0,79	0,80	1,23		1,67
Ankara Üniversitesi	-1	-1,33	-1,30	-1,19	-0,62	-0,52
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	-0,51	-2,31	-1,67	-0,67	0,19	2,35
Karadeniz Teknik Üniversitesi	-1,35	-2,13	-1,94	-1,31	-0,82	-0,67
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	-0,6	-2,17	-1,45	-0,64	0,30	1,84
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	-0,53	-0,53	-0,54	-0,53	-0,54	-0,53
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	-1,05	-1,62	-1,63	-1,11		-0,41
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	-1,26	-1,62	-1,63	-1,26		-0,9
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	-0,46	-1,79	-1,80	-0,46		0,86
Tüm Merkezler	-0,76	-3,04	-1,47	-0,85	-0,09	2,35

Şekil 6.2 Vücut ağırlığı ortanca z-skoru dağılımı: Merkezlere göre, 18 yaş ve üzerindeki hastalarda

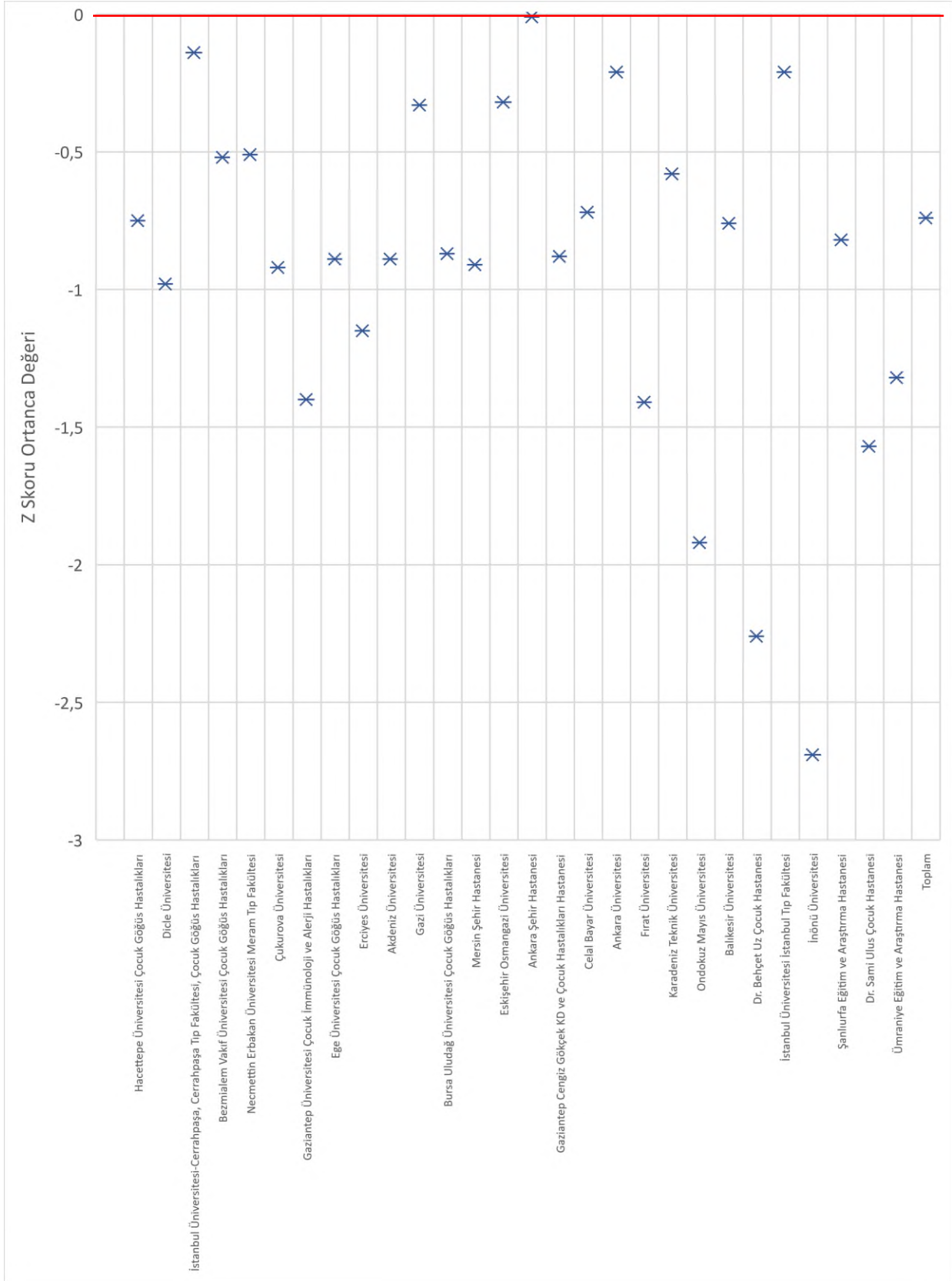
Şekil 6.3 Vücut ağırlığı ortanca z-skorlarının dağılımı: Tüm merkezlerde, yaş gruplarına göre

Tablo 6.3 Boy z-skoru değerleri: Merkezlere göre, 18 yaş altındaki hastalarda

Merkezler	Ortalama	Minimum	25. persentil	Median	75. persentil	Maksimum
Hacettepe niversitesi ocuk Göğüs Hastalıkları	-0,78	-4,58	-1,58	-0,75	0,01	2,3
Dicle Üniversitesi	-1,05	-6,35	-1,86	-0,98	-0,07	5,36
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, ocuk Göğüs Hastalıkları	-0,03	-6,08	-0,91	-0,14	0,83	6
Bezmialem Vakıf niversitesi ocuk Göğüs Hastalıkları	-0,67	-8,14	-1,38	-0,52	0,33	2,86
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	-0,57	-4,69	-1,54	-0,51	0,35	3,71
ukurova Üniversitesi	-0,9	-4,7	-1,70	-0,92	-0,03	3,4
Gaziantep niversitesi ocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	-1,4	-4,85	-2,15	-1,4	-0,51	3,12
Ege niversitesi ocuk Göğüs Hastalıkları	-0,81	-4,39	-1,72	-0,89	0,18	4,06
Erciyes Üniversitesi	-1,39	-4,26	-2,35	-1,15	-0,53	1,77
Akdeniz Üniversitesi	-1,07	-4,44	-2,10	-0,89	0,02	1,51
Gazi Üniversitesi	-0,6	-4,9	-1,30	-0,33	0,45	1,9
Bursa Uludağ niversitesi ocuk Göğüs Hastalıkları	-0,85	-2,93	-1,71	-0,87	-0,03	2,78
Mersin Şehir Hastanesi	-0,89	-4,26	-1,96	-0,91	0,22	1,88
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	-0,72	-3,34	-1,95	-0,32	0,21	1,57
Ankara Şehir Hastanesi	-0,13	-4,13	-1,17	-0,01	0,56	3,54
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve ocuk Hastalıkları Hastanesi	-0,98	-5,45	-1,95	-0,88	-0,08	3,21
Celal Bayar Üniversitesi	-0,66	-3,29	-1,39	-0,72	-0,05	2,27
Ankara Üniversitesi	-0,11	-3,01	-1,60	-0,21	1,21	3,11
Fırat Üniversitesi	-1,51	-4,98	-3,18	-1,41	-0,11	2,85
Karadeniz Teknik Üniversitesi	-0,64	-3,14	-2,38	-0,58	1,12	2,8
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	-1,78	-4,32	-2,88	-1,92	-0,84	1,11
Balıkesir Üniversitesi	-0,94	-2,59	15	-0,76	261	1,37
Dr. Behçet Uz ocuk Hastanesi	-2,52	-6,33	-3,96	-2,26	-1,13	-0,06
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	-0,04	-1,38	-0,76	-0,21	0,81	1,1
İnönü Üniversitesi	-2,77	-4,17	-4,11	-2,69	-1,53	-1,44
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	-0,36	-3,24	-2,00	-0,82	1,59	3,21
Dr. Sami Ulus ocuk Hastanesi	-1,3	-2,66	-2,58	-1,57	0,10	0,51
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	-1,32	-2,32	-2,32	-1,32		-0,32
Tüm Merkezler	-0,81	-8,14	-1,68	-0,74	0,04	6

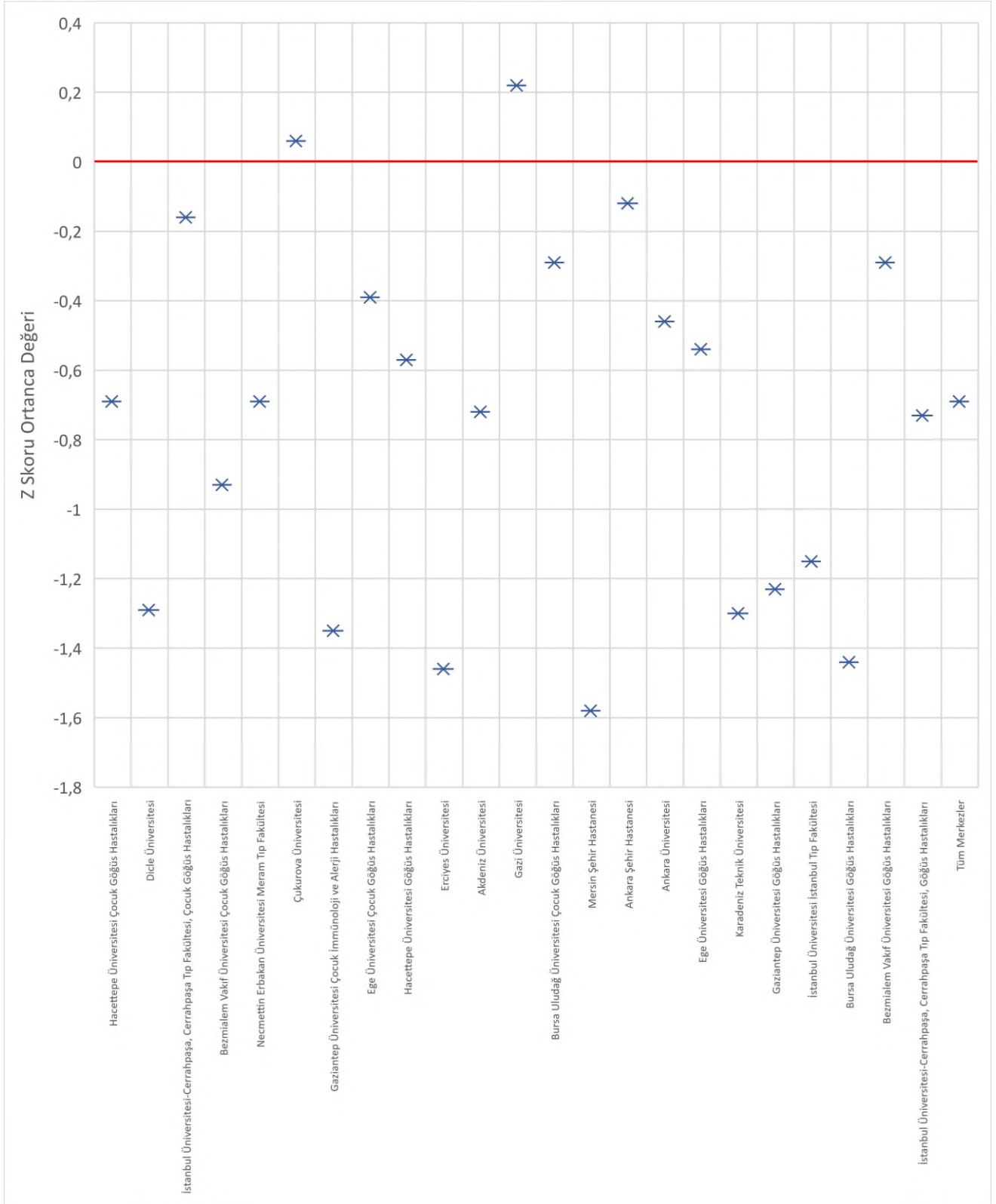
Şekil 6.4 Boy ortanca z-skoru dağılımı: Merkezlere göre, 18 yaş altındaki hastalarda

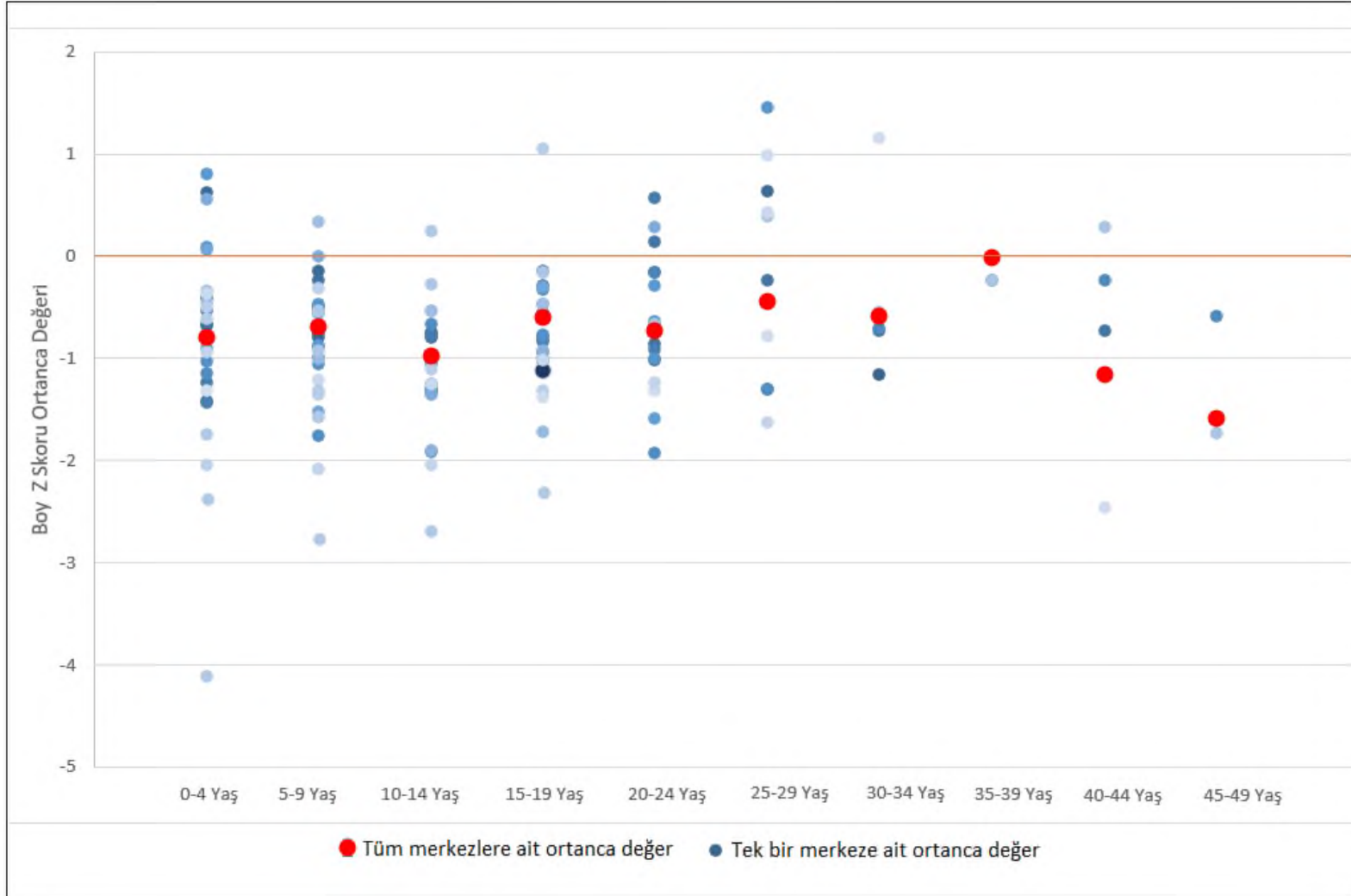
Tablo 6.4 Boy z-skoru değerleri: Merkezlere göre, 18 yaş ve üzerindeki hastalarda

Merke�ler	Ortalama	Minimum	25. persentil	Median	75. persentil	Maksimum
Hacettepe niversitesi ocuk Göğüs Hastalıkları	-0,82	-3,31	-2,08	-0,69	0,37	1,76
Dicle Üniversitesi	-1,25	-3,17	-1,73	-1,29	-0,57	0,83
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, ocuk Göğüs Hastalıkları	-0,53	-3,31	-1,30	-0,16	0,40	1,87
Bezmialem Vakıf niversitesi ocuk Göğüs Hastalıkları	-0,93	-2,3	-1,73	-0,93	-0,08	0
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	-0,51	-1,58	-1,04	-0,69	0,08	0,99
ukurova Üniversitesi	0,33	-0,54	-0,34	0,06	0,86	2,3
Gaziantep niversitesi ocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	-2,08	-5,19	-3,74	-1,35	-0,74	-0,57
Ege niversitesi ocuk Göğüs Hastalıkları	-0,27	-1,31	-0,93	-0,39	0,14	1,76
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	-0,58	-4,18	-1,08	-0,57	0,10	1,58
Erciyes Üniversitesi	-1,1	-2,02	-1,95	-1,46	-0,01	0,37
Akdeniz Üniversitesi	-0,64	-1,73	-1,51	-0,72	-0,31	0,42
Gazi Üniversitesi	0	-1,01	-1,00	0,22	0,915	1,45
Bursa Uludağ niversitesi ocuk Göğüs Hastalıkları	-1,15	-2,45	-2,45	-0,29	-0,29	-0,29
Mersin Şehir Hastanesi	-1,58	-1,58	-1,58	-1,58	-1,58	-1,58
Ankara Şehir Hastanesi	-0,12	-0,54	-0,54	-0,12		0,28
Ankara Üniversitesi	-0,67	-1,62	-1,17	-0,46	-0,27	-0,08
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	-0,24	-2,39	-1,44	-0,54	0,86	2,44
Karadeniz Teknik Üniversitesi	-1,31	-1,46	-1,42	-1,3	-1,19	-1,16
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	-1,07	-2,74	-2,02	-1,23	-0,06	1,15
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	-1,15	-1,15	-1,15	-1,15	-1,15	-1,15
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	-1,35	-1,62	-1,62	-1,44		-1,01
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	-0,29	-1,01	-1,01	-0,29		0,42
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	-0,73	-2,45	-2,45	-0,73		0,99
Tüm Merkezler	-0,68	-5,19	-1,31	-0,69	0,07	2,44

Şekil 6.5 Boy ortalanca z-skoru dağılımı: Merkezlere göre, 18 yaş ve üzerindeki hastalarda

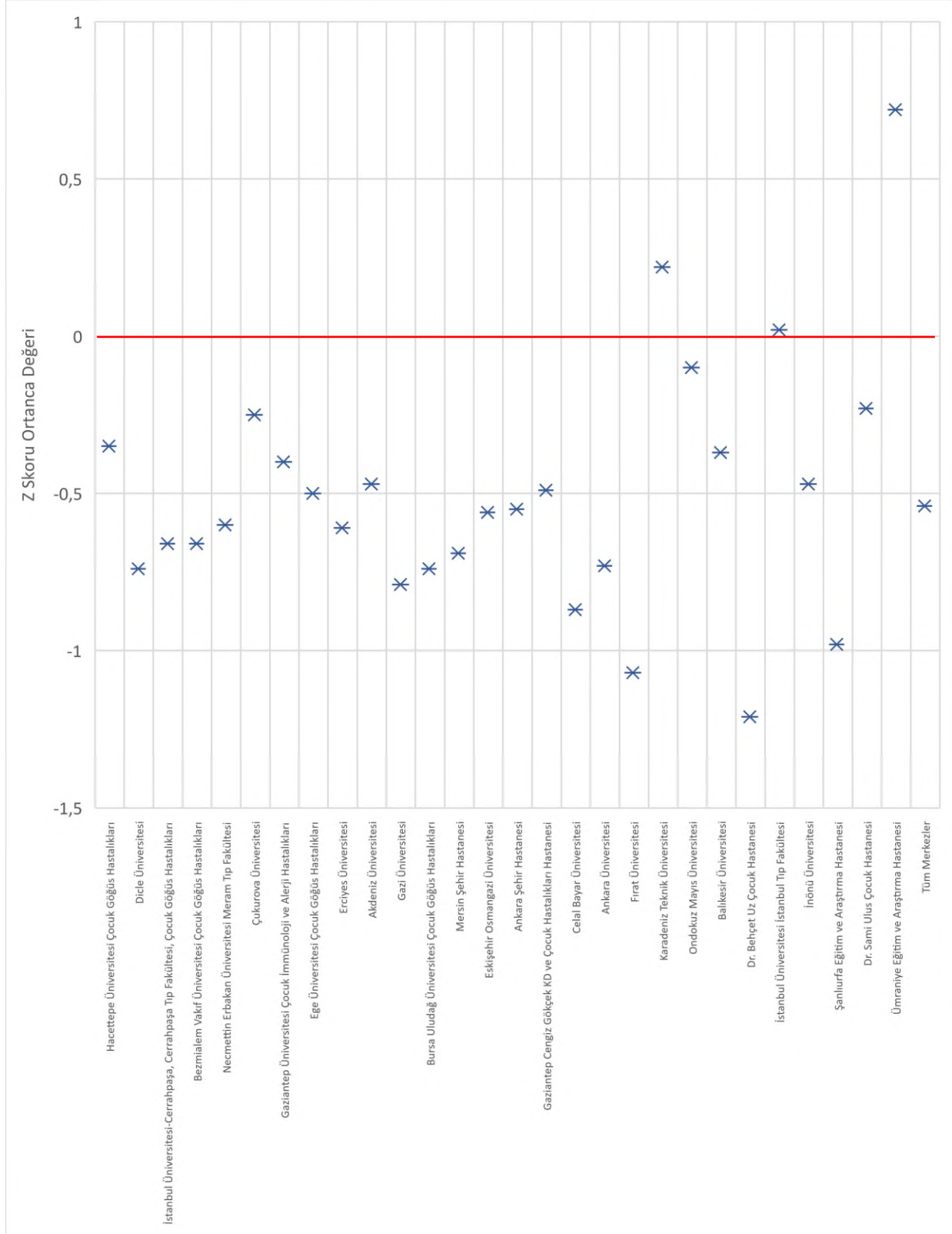
Şekil 6.6 Boy ortanca z-skorumun dağılımı: Tüm merkezlerde, yaş gruplarına göre

Tablo 6.5 Vücut kitle indeksi z-skoru değerleri: Merkezlere göre, 2-18 yaş arasındaki hastalarda

Merkezler	Ortalama	Minimum	25. persentil	Median	75. persentil	Maksimum
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,09	-2,63	-0,87	-0,35	0,53	4,64
Dicle Üniversitesi	-0,49	-2,43	-1,47	-0,74	-0,23	3,5
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,53	-2,59	-1,24	-0,66	-0,05	3,35
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,44	-3,12	-1,16	-0,66	0,34	5,17
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	-0,44	-2,73	-1,29	-0,6	0,21	3,66
Çukurova Üniversitesi	-0,23	-2,24	-1,27	-0,25	0,05	7,55
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	-0,28	-3,03	-0,85	-0,4	0,43	3,74
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,29	-3,65	-1,06	-0,5	-0,04	4,8
Erciyes Üniversitesi	-0,62	-3,29	-1,23	-0,61	-0,14	1,94
Akdeniz Üniversitesi	-0,37	-3,26	-0,98	-0,47	0,2	2,8
Gazi Üniversitesi	-0,72	-2,98	-1,19	-0,79	-0,08	1,94
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	-0,72	-2,06	-1,33	-0,74	-0,31	1,2
Mersin Şehir Hastanesi	-0,35	-3	-1,14	-0,69	0,55	3,05
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	-0,52	-1,84	-1,22	-0,56	0,24	1,26
Ankara Şehir Hastanesi	-0,6	-2,75	7	-0,55	0	1,07
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	-0,45	-2,4	-0,91	-0,49	0,29	1,36
Celal Bayar Üniversitesi	-0,7	-2,62	-1,6	-0,87	-0,05	1,79
Ankara Üniversitesi	-0,27	-2	-1,165	-0,73	-0,195	4,6
Fırat Üniversitesi	-0,55	-2,32	-1,49	-1,07	0,43	2,27
Karadeniz Teknik Üniversitesi	0,24	-2,23	-1,09	0,22	1,9	2,66
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0,2	-0,69	-0,35	-0,1	0,54	2,1
Balıkesir Üniversitesi	-0,22	-1,4	-0,95	-0,37	0,21	2,47
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	-1,15	-2,71	-2,31	-1,21	-0,17	0,96
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	0,02	-2,82	-0,79	0,02	1,36	1,99
İnönü Üniversitesi	0,39	-0,67	-0,66	-0,47	1,87	3,91
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	-0,81	-1,42	-1,39	-0,98	-0,03	0,17
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	-0,23	-0,23	-0,23	-0,23	-0,23	-0,23
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0,72	0,72	0,72	0,72	0,72	0,72
Tüm Merkezler	-0,37	-3,65	-1,13	-0,54	0,17	7,55

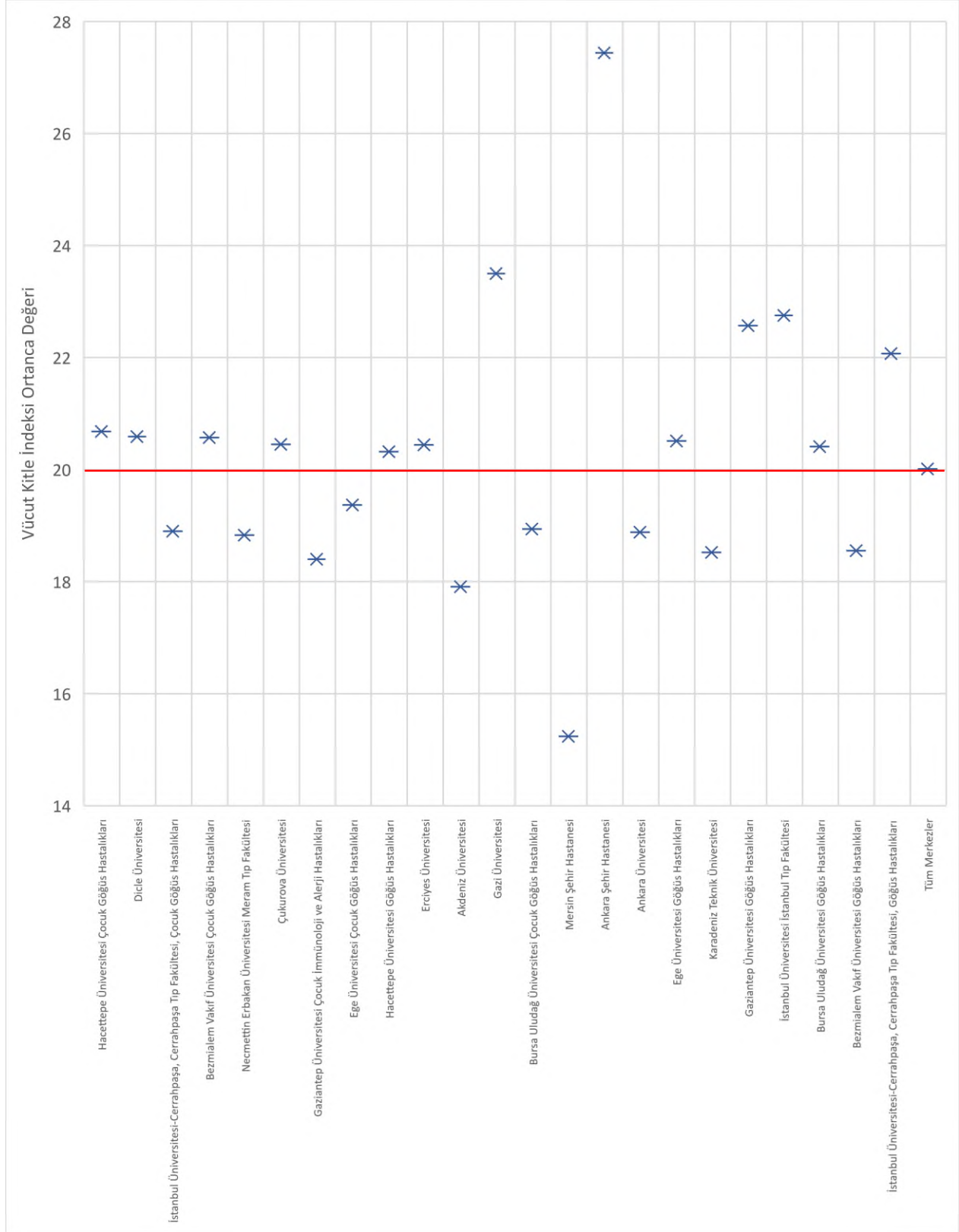
Şekil 6.7 Vücut kitle indeksi ortanca z-skoru dağılımı : Merkezlere göre, 2-18 yaş arasındaki hastalarda

Tablo 6.6 Vücut kitle indeksi değerleri: Merkezlere göre, 18 yaş ve üzerindeki hastalarda

Merkezler	Ortalama	Minimum	25. persentil	Median	75. persentil	Maksimum
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	20,66	17,07	18,29	20,68	22,06	28,9
Dicle Üniversitesi	20,99	15,82	18,17	20,59	23,93	29,06
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	20,61	15,54	16,87	18,9	24,04	30,34
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	20,71	15,22	19,22	20,57	22,08	29,76
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	21,04	16,35	18,13	18,83	24,5	29,37
Çukurova Üniversitesi	19,93	14,76	18,59	20,45	21,81	22,26
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	18,36	16,02	17,65	18,4	19,44	19,88
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	18,9	13,49	16,73	19,37	20,02	24,69
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	20,82	13,33	17,72	20,32	23,77	29,74
Erciyes Üniversitesi	19,57	13,81	17,27	20,44	21,57	23,33
Akdeniz Üniversitesi	18,11	15,22	17,42	17,91	19,53	21,15
Gazi Üniversitesi	23,91	18,87	21	23,5	27,03	27,33
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	21,16	16,32	17,31	18,94	26,14	28,12
Mersin Şehir Hastanesi	15,24	15,24	15,24	15,24	15,24	15,24
Ankara Şehir Hastanesi	27,44	26,17	26,17	27,44		28,71
Ankara Üniversitesi	19,14	17,46	17,66	18,88	20,75	22,3
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	20,98	13,3	18,09	20,51	23,51	31,63
Karadeniz Teknik Üniversitesi	18,83	16,65	17,11	18,52	20,87	21,64
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	22,13	15,14	15,79	22,57	24,91	28,98
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	22,75	22,75	22,75	22,75	22,75	22,75
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	20,97	19	19	20,41		23,49
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	18,55	16,35	16,36	18,55		20,76
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	22,07	19,92	19,92	22,07		24,22
Tüm Merkezler	20,67	13,3	17,92	20,01	23,12	31,63

Şekil 6.8 Vücut kitle indeksi ortanca değerlerinin dağılımı: Merkezlere göre, 18 yaş ve üzerindeki hastalarda

7. Solunum sistemi komplikasyonları ve hastaneye yatış durumu

Tablo 7.1 Merkezlere göre, en az 1 gün hastanede damardan antibiyotik alan (KF nedenli) hasta sayısı ve en az 1 gün hastanede olan (KF nedeniyle + KF dışı nedenlerle) (Rutin kontrol hariç) hasta prevalansı

Merkezler	En az 1 gün hastanede damardan antibiyotik alan (KF nedenli) hasta sayısı n (%)	En az 1 gün hastanede olan (KF nedeniyle + KF dışı nedenlerle) (Rutin kontrol hariç) hasta sayısı n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	50 (18,12)	70 (25,36)
Dicle Üniversitesi	74 (36,63)	81 (40,10)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	41 (24,40)	66 (39,29)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	14 (9,21)	25 (16,45)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	25 (16,89)	59 (39,86)
Çukurova Üniversitesi	2 (1,60)	2 (1,60)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	10 (10,10)	25 (25,25)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	34 (35,42)	36 (37,5)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	20 (27,40)	24 (32,88)
Erciyes Üniversitesi	7 (10)	16 (22,86)
Akdeniz Üniversitesi	18 (27,27)	26 (39,39)

Gazi Üniversitesi	6 (10)	58 (96,67)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	9 (16,36)	14 (25,45)
Mersin Şehir Hastanesi	15 (34,88)	18 (41,86)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	8 (20,51)	10 (25,64)
Ankara Şehir Hastanesi	8 (23,53)	8 (23,53)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	8 (25,81)	9 (29,03)
Celal Bayar Üniversitesi	9 (34,62)	26 (100)
Ankara Üniversitesi	6 (24)	9 (36)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	6 (24)	12 (48)
Fırat Üniversitesi	10 (41,67)	11 (45,83)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	0 (0)	0 (0)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	5 (27,78)	6 (33,33)
Balıkesir Üniversitesi	1 (6,67)	2 (13,33)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	5 (41,67)	5 (41,67)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	6 (60)	10 (100)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	2 (22,22)	2 (22,22)
İnönü Üniversitesi	3 (50)	3 (50)
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	3 (50)	3 (50)
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	3 (60)	4 (80)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	0 (0)	2 (100)
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	1 (50)	1 (50)
Toplam	409 (38,88)	643 (61,12)

Tablo 7.2 Merkezlere göre solunum sistemi komplikasyonları prevalansı

Merkezler	ABPA n (%)	Pnömotoraks n (%)	Major Hemoptizi n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	7 (2,54)	0 (0)	0 (0)
Dicle Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	3 (1,79)	0 (0)	1 (0,6)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	3 (1,97)	0 (0)	0 (0)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	5 (3,38)	0 (0)	0 (0)
Çukurova Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	2 (2,02)	1 (1,01)	1 (1,01)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	6 (6,25)	2 (2,08)	0 (0)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	12 (16,44)	3 (4,11)	1 (1,37)
Erciyes Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Akdeniz Üniversitesi	2 (3,03)	0 (0)	1 (1,52)
Gazi Üniversitesi	1 (1,67)	1 (1,67)	1 (1,67)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	1 (1,82)	0 (0)	0 (0)
Mersin Şehir Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ankara Şehir Hastanesi	1 (2,94)	0 (0)	0 (0)

Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastahkları Hastanesi	1 (3,23)	0 (0)	0 (0)
Celal Bayar Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastahkları	1 (4)	0 (0)	1 (4)
Fırat Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Balıkesir Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastahkları	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
İnönü Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Toplam	45 (2,31)	7 (0,36)	6 (0,31)

8. Solunum sistemi tedavileri

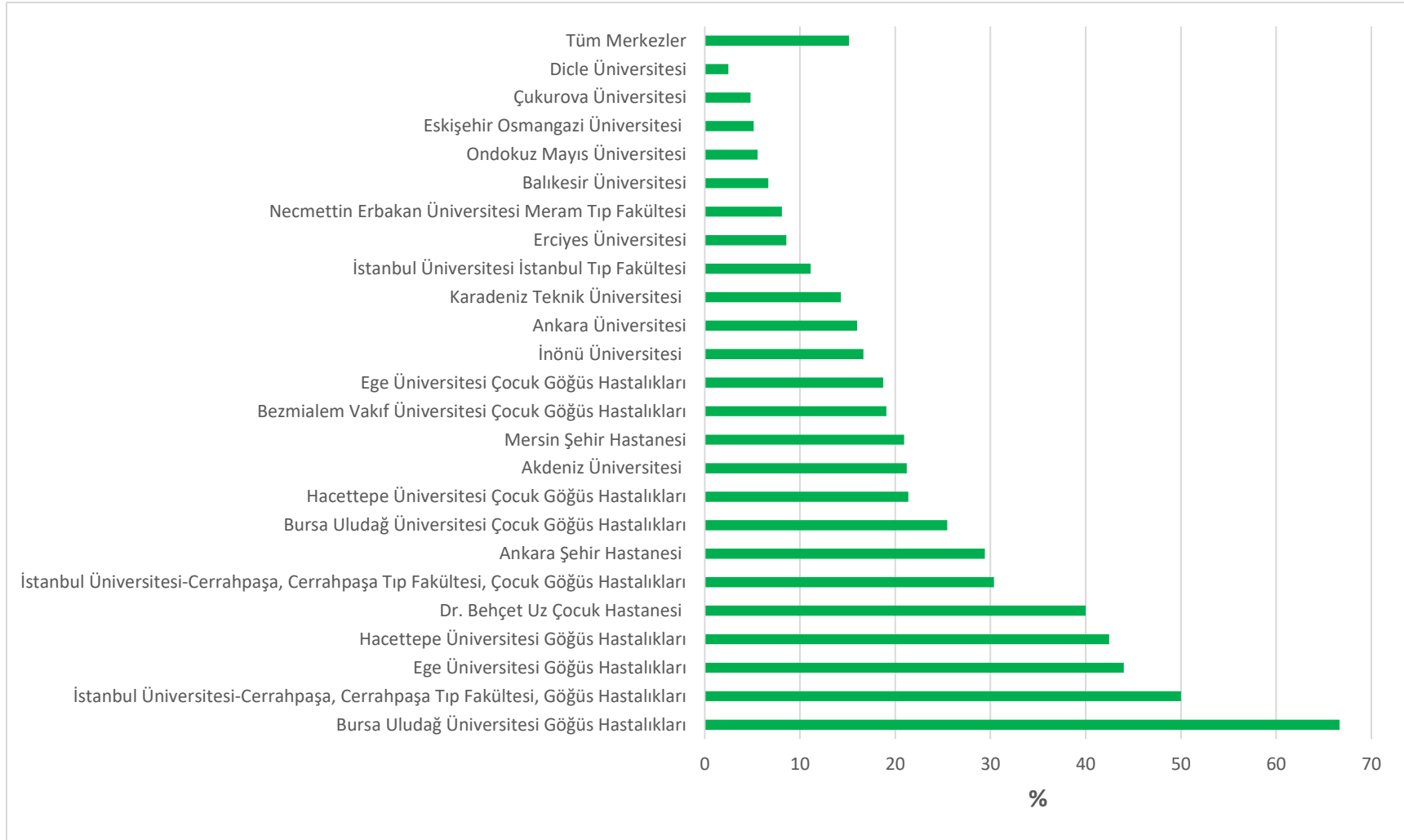
Tablo 8.1 Merkezlere göre uygulanan solunum sistemi tedavileri - I

Merkezler	İnhale antibiyotik n (%)	rhDNaz n (%)	Hipertonik Salin n (%)	Mannitol n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	59 (21,38)	260 (94,2)	47 (17,03)	8 (2,9)
Dicle Üniversitesi	5 (2,48)	195 (96,53)	5 (2,48)	2 (0,99)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	51 (30,36)	154 (91,67)	47 (27,98)	5 (2,98)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	29 (19,08)	131 (86,18)	64 (42,11)	1 (0,66)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	12 (8,11)	122 (82,43)	55 (37,16)	26 (17,57)
Çukurova Üniversitesi	6 (4,8)	115 (92)	1 (0,8)	2 (1,6)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	0 (0)	87 (87,88)	3 (3,03)	0 (0)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	18 (18,75)	84 (87,5)	0 (0)	0 (0)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	31 (42,47)	64 (87,67)	7 (9,59)	5 (6,85)
Erciyes Üniversitesi	6 (8,57)	48 (68,57)	4 (5,71)	3 (4,29)
Akdeniz Üniversitesi	14 (21,21)	62 (93,94)	27 (40,91)	5 (7,58)
Gazi Üniversitesi	0 (0)	50 (83,33)	21 (35)	10 (16,67)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	14 (25,45)	51 (92,73)	1 (1,82)	0 (0)
Mersin Şehir Hastanesi	9 (20,93)	32 (74,42)	20 (46,51)	0 (0)

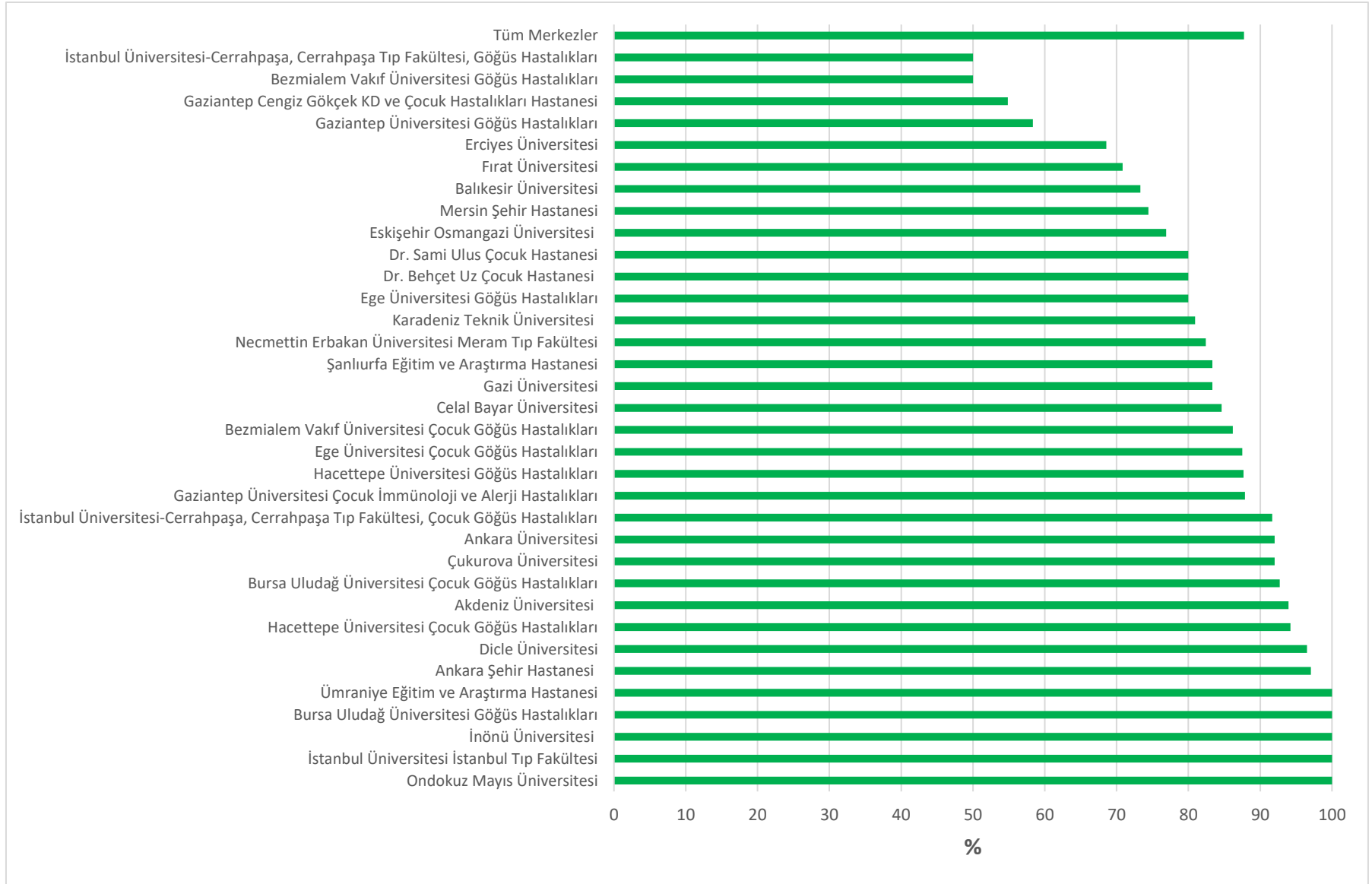
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	2 (5,13)	30 (76,92)	5 (12,82)	0 (0)
Ankara Şehir Hastanesi	10 (29,41)	33 (97,06)	20 (58,82)	0 (0)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	0 (0)	17 (54,84)	3 (9,68)	0 (0)
Celal Bayar Üniversitesi	0 (0)	22 (84,62)	6 (23,08)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	4 (16)	23 (92)	3 (12)	0 (0)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	11 (44)	20 (80)	5 (20)	0 (0)
Fırat Üniversitesi	0 (0)	17 (70,83)	0 (0)	0 (0)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	3 (14,29)	17 (80,95)	0 (0)	0 (0)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1 (5,56)	18 (100)	2 (11,11)	0 (0)
Balıkesir Üniversitesi	1 (6,67)	11 (73,33)	1 (6,67)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	7 (58,33)	1 (8,33)	0 (0)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	4 (40)	8 (80)	1 (10)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	1 (11,11)	9 (100)	1 (11,11)	0 (0)
İnönü Üniversitesi	1 (16,67)	6 (100)	0 (0)	0 (0)
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0 (0)	5 (83,33)	0 (0)	0 (0)
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	0 (0)	4 (80)	0 (0)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2 (66,67)	3 (100)	0 (0)	0 (0)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	1 (50)	1 (50)	0 (0)

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastahkları	1 (50)	1 (50)	0 (0)	0 (0)
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0 (0)	2 (100)	0 (0)	0 (0)
Tüm Merkezler	295 (15,14)	1709 (87,73)	351 (18,02)	67 (3,44)

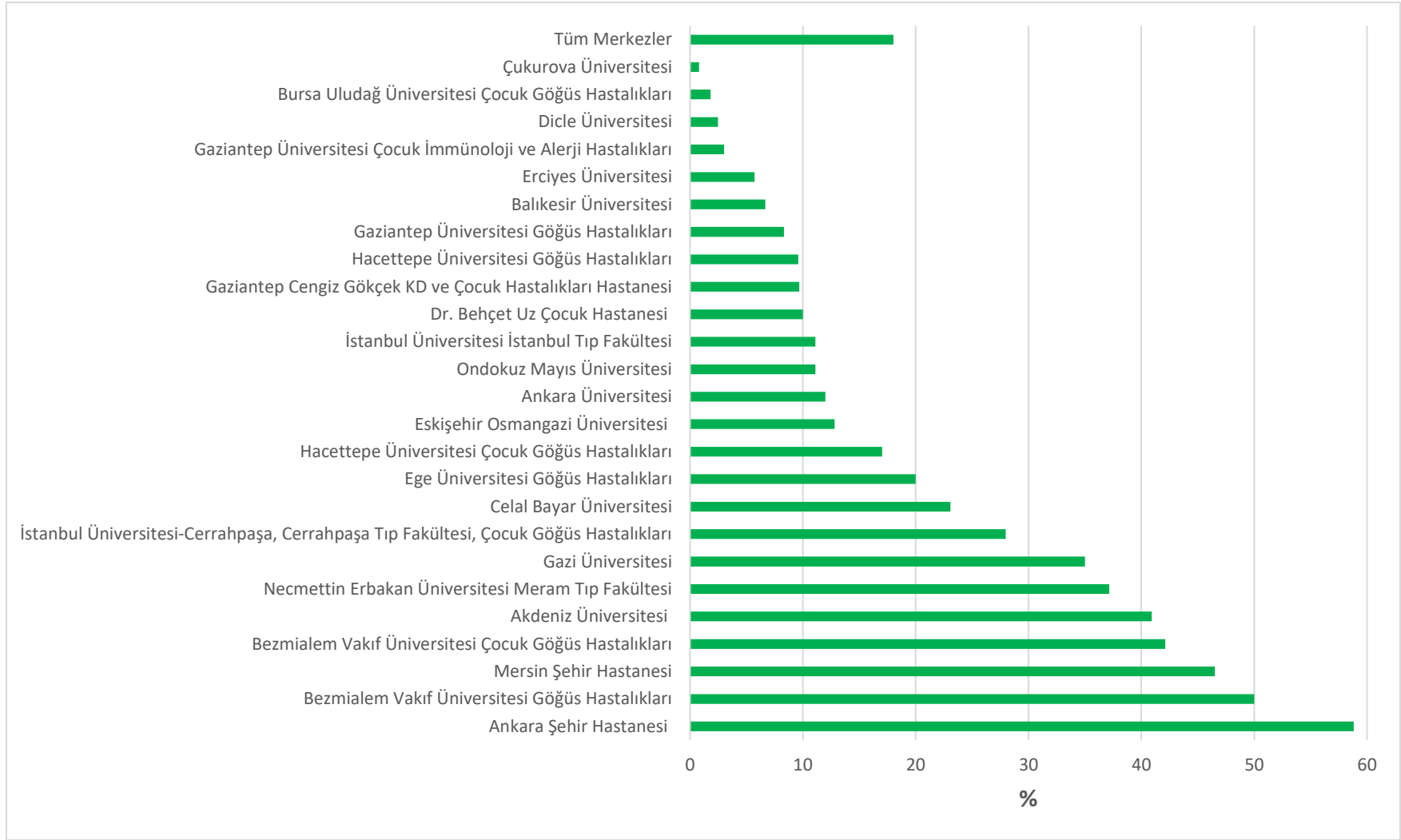
Şekil 8.1 Merkezlere göre inhale antibiyotik kullanımı

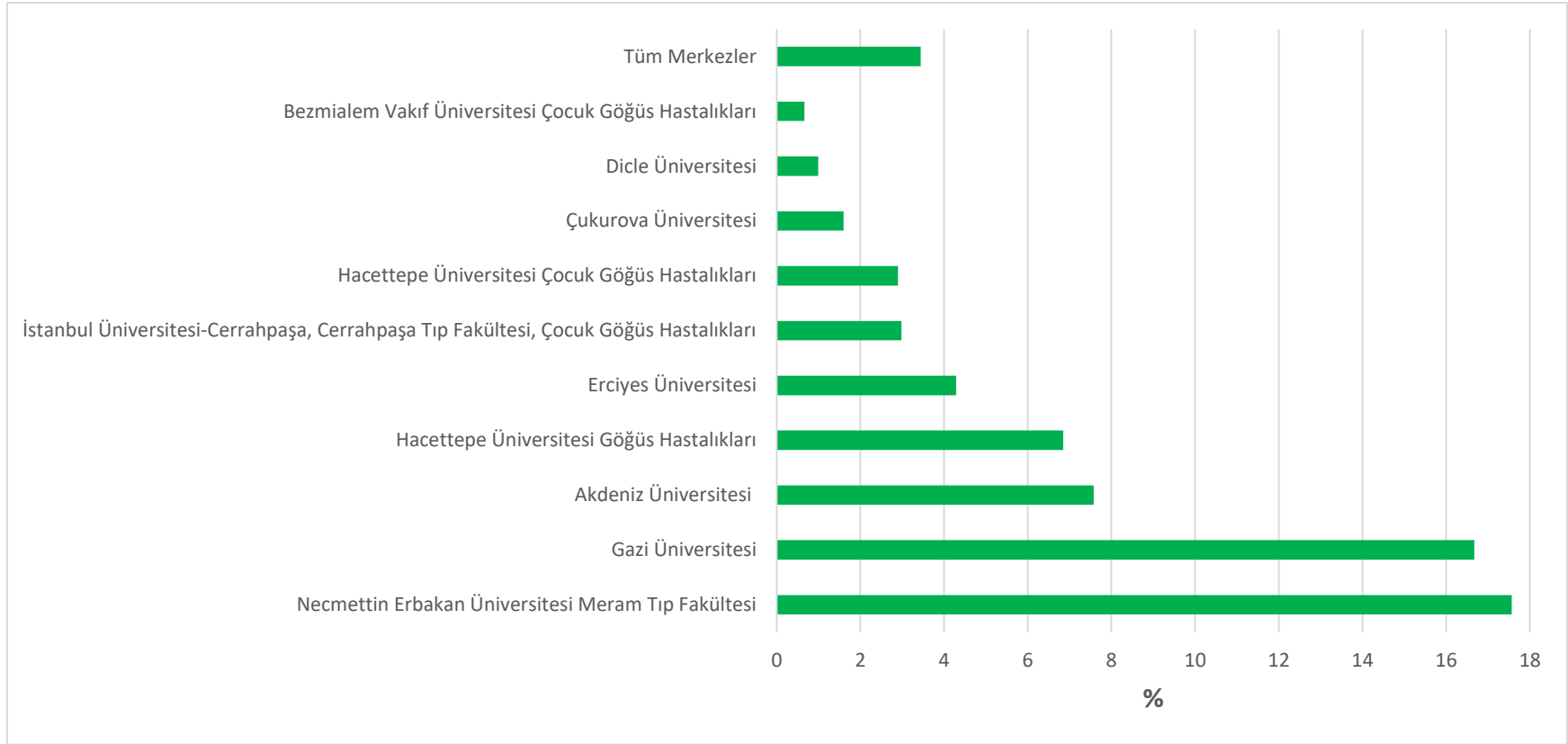
Şekil 8.2 Merkezlere göre rhDNaz kullanımı

Şekil 8.3 Merkezlere göre hipertonik salin kullanımı

Şekil 8.4 Merkezlere göre mannitol kullanımı

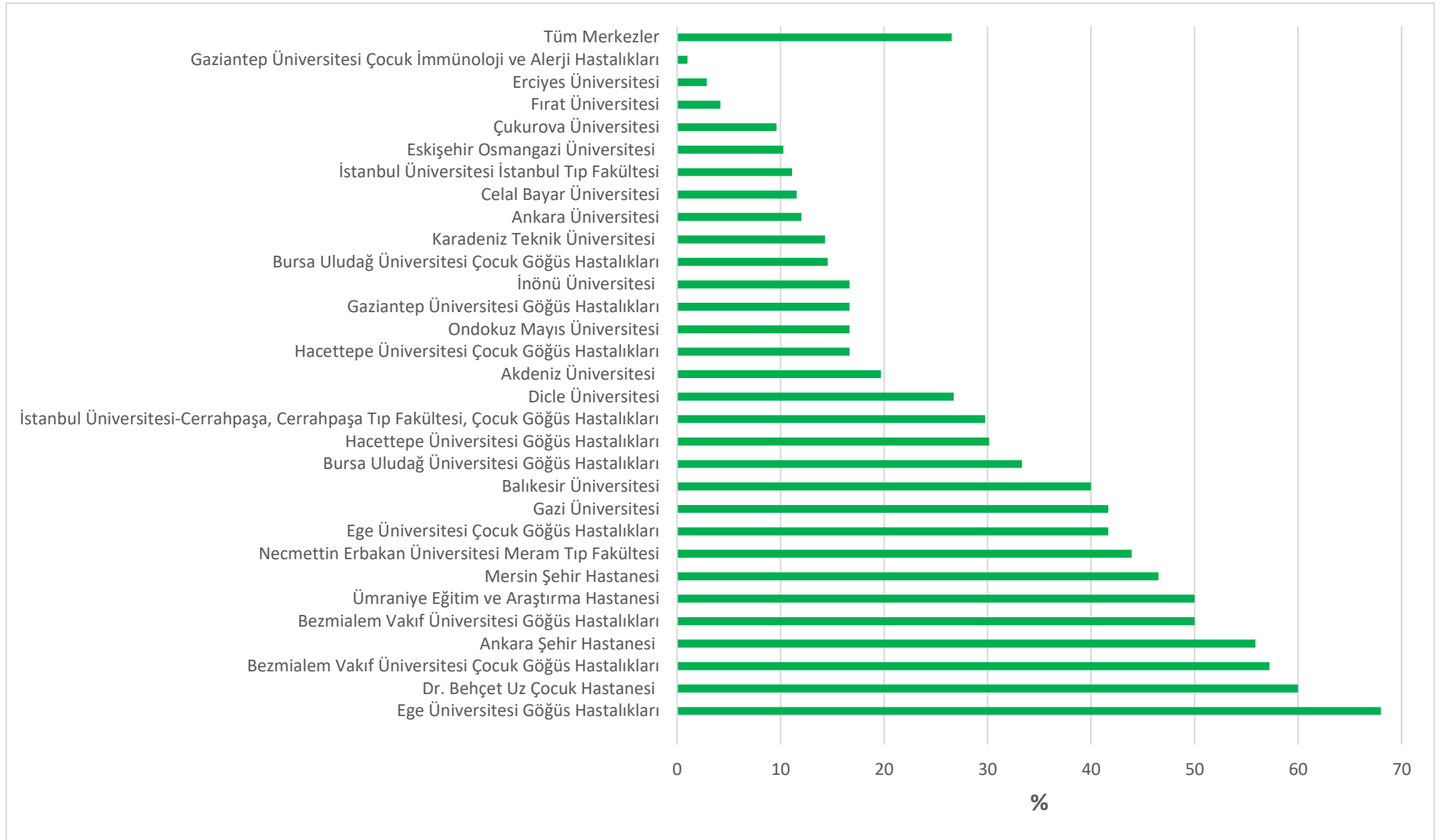

Tablo 8.2 Merkezlere göre uygulanan solunum sistemi tedavileri – II

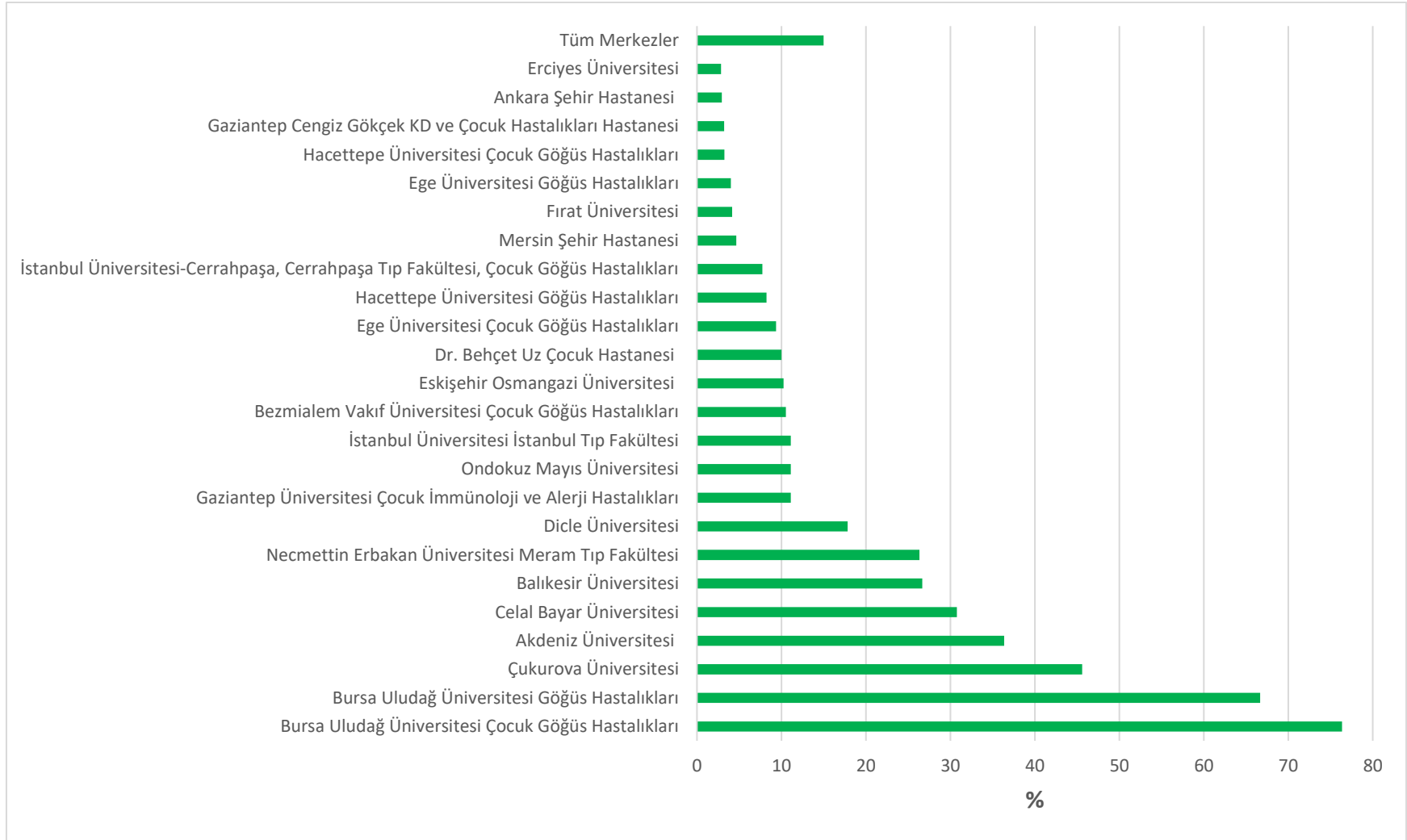
Merkezler	İnhale bronkodilatör n (%)	İnhale steroid n (%)	İnhale steroid ve LABA n (%)	Oral Steroid n (%)	Makrolid n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	46 (16,67)	9 (3,26)	3 (1,09)	6 (2,17)	10 (3,62)
Dicle Üniversitesi	54 (26,73)	36 (17,82)	41 (20,3)	2 (0,99)	12 (5,94)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	50 (29,76)	13 (7,74)	8 (4,76)	2 (1,19)	19 (11,31)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	87 (57,24)	16 (10,53)	1 (0,66)	0 (0)	29 (19,08)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	65 (43,92)	39 (26,35)	6 (4,05)	4 (2,7)	10 (6,76)
Çukurova Üniversitesi	12 (9,6)	57 (45,6)	3 (2,4)	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	1 (1,01)	11 (11,11)	8 (8,08)	0 (0)	0 (0)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	40 (41,67)	9 (9,38)	4 (4,17)	1 (1,04)	5 (5,21)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	22 (30,14)	6 (8,22)	15 (20,55)	1 (1,37)	8 (10,96)
Erciyes Üniversitesi	2 (2,86)	2 (2,86)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Akdeniz Üniversitesi	13 (19,7)	24 (36,36)	14 (21,21)	0 (0)	11 (16,67)
Gazi Üniversitesi	25 (41,67)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (1,67)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	8 (14,55)	42 (76,36)	0 (0)	0 (0)	10 (18,18)
Mersin Şehir Hastanesi	20 (46,51)	2 (4,65)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	4 (10,26)	4 (10,26)	1 (2,56)	0 (0)	0 (0)
Ankara Şehir Hastanesi	19 (55,88)	1 (2,94)	0 (0)	1 (2,94)	2 (5,88)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	0 (0)	1 (3,23)	0 (0)	1 (3,23)	0 (0)
Celal Bayar Üniversitesi	3 (11,54)	8 (30,77)	1 (3,85)	0 (0)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	3 (12)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	17 (68)	1 (4)	3 (12)	3 (12)	1 (4)
Fırat Üniversitesi	1 (4,17)	1 (4,17)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	3 (14,29)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (9,52)

Ondokuz Mayıs Üniversitesi	3 (16,67)	2 (11,11)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Balıkesir Üniversitesi	6 (40)	4 (26,67)	0 (0)	1 (6,67)	4 (26,67)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2 (16,67)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	6 (60)	1 (10)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	1 (11,11)	1 (11,11)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
İnönü Üniversitesi	1 (16,67)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Şanhurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	1 (33,33)	2 (66,67)	2 (66,67)	0 (0)	1 (33,33)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	1 (50)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (50)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	1 (50)	0 (0)	0 (0)
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	1 (50)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Tüm Merkezler	517 (26,54)	292 (14,99)	111 (5,7)	22 (1,13)	126 (6,47)

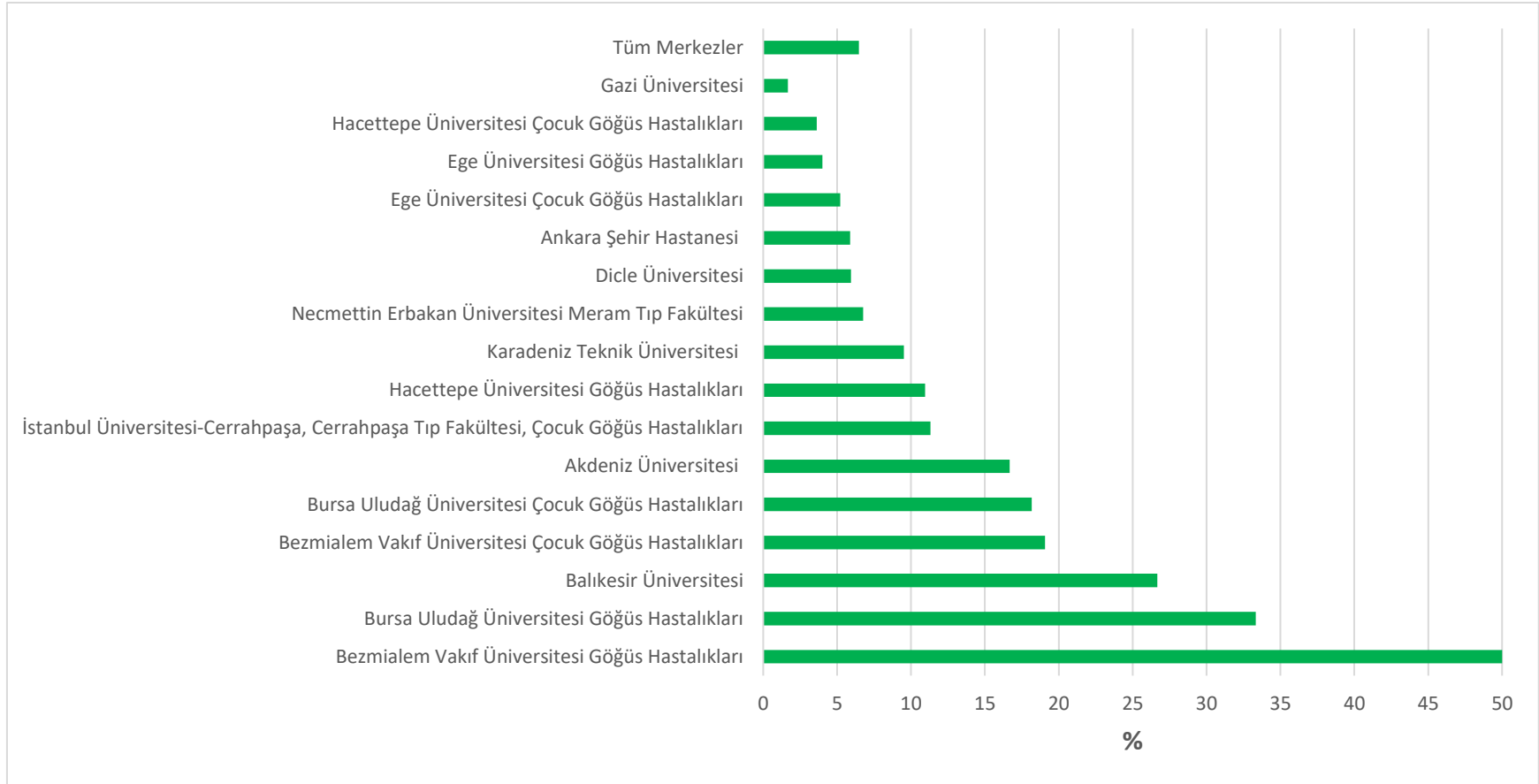
Şekil 8.5 Merkezlere göre inhale bronkodilatör kullanımı

Şekil 8.6 Merkezlere göre inhale steroid kullanımı

Şekil 8.7 Merkezlere göre makrolid kullanımı

Tablo 8.3 Merkezlere göre uygulanan solunum sistemi tedavileri - III

Merkezler	Oksijen n (%)	Noninvaziv mekanik ventilasyon n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	8 (2,9)	4 (1,45)
Dicle Üniversitesi	8 (3,96)	3 (1,49)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	5 (2,98)	16 (9,52)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	11 (7,24)	11 (7,24)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	2 (1,35)	1 (0,68)
Çukurova Üniversitesi	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	2 (2,02)	0 (0)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	3 (3,13)	1 (1,04)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	8 (10,96)	3 (4,11)
Erciyes Üniversitesi	2 (2,86)	1 (1,43)
Akdeniz Üniversitesi	1 (1,52)	1 (1,52)
Gazi Üniversitesi	1 (1,67)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	1 (1,82)	1 (1,82)
Mersin Şehir Hastanesi	1 (2,33)	1 (2,33)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	0 (0)	0 (0)
Ankara Şehir Hastanesi	2 (5,88)	1 (2,94)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	2 (6,45)	0 (0)
Celal Bayar Üniversitesi	0 (0)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	1 (4)	1 (4)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	4 (16)	0 (0)
Fırat Üniversitesi	0 (0)	0 (0)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	0 (0)	0 (0)

Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0 (0)	0 (0)
Balıkesir Üniversitesi	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	1 (8,33)	0 (0)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	0 (0)	1 (11,11)
İnönü Üniversitesi	0 (0)	0 (0)
Şanhurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0 (0)	0 (0)
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları	1 (50)	0 (0)
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0 (0)	0 (0)
Tüm Merkezler	64 (3,29)	46 (2,36)

9. Gastrointestinal, endokrin ve diğer sistem komplikasyonları

Tablo 9.1 Merkezlere göre KF'e bağlı diyabet (KFBD) prevalansı

Merkezler	KFBD Günlük insülin n (%)	KFBD Oral hipoglisemik ajan n (%)	KFBD Sadece diyet n (%)	KFBD Tedavisi bilinmeyen n (%)	KFBD Toplam n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	18 (6,52)	0 (0)	3 (1,08)	0 (0)	21 (7,60)
Dicle Üniversitesi	2 (0,99)	1 (0,49)	3 (1,48)	12 (5,94)	18 (8,9)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	4 (2,38)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	4 (2,38)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	2 (1,31)	0 (0)	1 (0,65)	0 (0)	3 (1,96)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	5 (3,37)	0 (0)	2 (1,35)	0 (0)	7 (4,72)
Çukurova Üniversitesi	1 (0,8)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0,8)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	1 (1,01)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (1,01)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	4 (4,16)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	4 (4,16)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	9 (12,32)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	9 (12,32)
Erciyes Üniversitesi	2 (2,85)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (2,85)
Akdeniz Üniversitesi	1 (1,51)	0 (0)	1 (1,51)	0 (0)	2 (3,02)
Gazi Üniversitesi	2 (3,33)	0 (0)	1 (1,66)	0 (0)	3 (4,99)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	3 (5,45)	0 (0)	2 (3,63)	0 (0)	5 (9,08)

Mersin Şehir Hastanesi	1 (2,32)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (2,32)
Ankara Şehir Hastanesi	1 (2,94)	0 (0)	1 (2,94)	0 (0)	2 (5,88)
Ege Üniversitesi Gögüs Hastalıkları	3 (12,00)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	3 (12)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1 (4,76)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (4,76)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)	1 (10,00)	0 (0)	1 (10)
Tüm Merkezler	60 (3,08)	1 (0,05)	15 (1,54)	12 (0,61)	88 (5,28)

Tablo 9.2 Merkezlere göre karaciğer hastalığı prevalansı

Merkezler	Portal hipertansiyon/hiperslenizm ile birlikte siroz n (%)	Portal hipertansiyon/hiperslenizm olmadan siroz n (%)	Siroz olmadan karaciğer hastalığı (Transaminaz yüksekliği) n (%)	Varis kanaması n (%)	Karaciğer hastalığı toplam n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	2 (0,72)	4 (1,44)	42 (15,21)	0 (0)	48 (17,37)
Dicle Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	13 (6,43)	0 (0)	13 (6,43)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	9 (5,35)	1 (0,59)	16 (9,52)	0 (0)	26 (15,46)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	3 (1,97)	14 (9,21)	0 (0)	17 (11,18)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	1 (0,67)	1 (0,67)	11 (7,43)	0 (0)	13 (8,77)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	8 (8,08)	0 (0)	8 (8,08)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	1 (1,04)	0 (0)	3 (3,12)	0 (0)	4 (4,16)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2 (2,72)	1 (1,36)	7 (9,58)	0 (0)	10 (13,66)
Erciyes Üniversitesi	0 (0)	1 (1,42)	6 (8,52)	0 (0)	7 (9,94)
Akdeniz Üniversitesi	2 (3,03)	0 (0)	8 (12,12)	0 (0)	10 (15,15)
Gazi Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	1 (1,66)	0 (0)	1 (1,66)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	1 (1,81)	1 (1,81)	3 (5,45)	0 (0)	5 (9,07)
Mersin Şehir Hastanesi	0 (0)	0 (0)	9 (20,93)	0 (0)	9 (20,93)

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	1 (2,56)	0 (0)	5 (12,82)	0 (0)	6 (15,38)
Ankara Şehir Hastanesi	0 (0)	0 (0)	4 (11,76)	0 (0)	4 (11,76)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastahkları Hastanesi	0 (0)	0 (0)	3 (9,67)	0 (0)	3 (9,67)
Celal Bayar Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	1 (3,84)	0 (0)	1 (3,84)
Ankara Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	2 (8,00)	0 (0)	2 (8)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastahkları	1 (4,00)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (4)
Fırat Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	1 (4,16)	0 (0)	1 (4,16)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1 (5,55)	0 (0)	5 (27,77)	0 (0)	6 (33,32)
Balıkesir Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	1 (6,66)	0 (0)	1 (6,66)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)	2 (20,00)	0 (0)	2 (20)
Tüm Merkezler	21 (1,08)	12 (0,61)	165 (8,47)	0 (0)	198 (10,16)

Tablo 9.3 Merkezlere göre diğer komplikasyonların prevalansı

Merkezler	Distal intestinal obstrüksiyon sendromu n (%)	Malignansi n (%)	Sinüzit n (%)	Osteoporoz n (%)	Gastroöfageal Reflü n (%)	Pseudobartter Sendromu n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	1 (0,36)	7 (2,54)	5 (1,81)	5 (1,81)
Dicle Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	4 (1,98)	3 (1,49)	5 (2,48)	5 (2,48)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	34 (20,24)	9 (5,36)	28 (16,67)	3 (1,79)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	6 (3,95)	4 (2,63)	2 (1,32)	8 (5,26)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	0 (0)	0 (0)	95 (64,19)	8 (5,41)	11 (7,43)	20 (13,51)
Çukurova Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	9 (9,09)	2 (2,02)	9 (9,09)	7 (7,07)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	2 (2,08)	1 (1,04)	8 (8,33)	10 (10,42)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	25 (34,25)	8 (10,96)	4 (5,48)	0 (0)
Erciyes Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (2,86)	8 (11,43)
Akdeniz Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	6 (9,09)	1 (1,52)	11 (16,67)	5 (7,58)
Gazi Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	1 (1,67)	7 (11,67)	2 (3,33)	2 (3,33)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (1,82)	0 (0)
Mersin Şehir Hastanesi	0 (0)	0 (0)	1 (2,33)	0 (0)	4 (9,3)	5 (11,63)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (2,56)	0 (0)

Ankara Şehir Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (2,94)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	9 (29,03)
Celal Bayar Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	1 (3,85)	0 (0)	3 (11,54)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	3 (12)	0 (0)	1 (4)	2 (8)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	2 (8)	4 (16)	2 (8)	1 (4)
Fırat Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	4 (16,67)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (4,76)	0 (0)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	4 (22,22)	1 (5,56)
Balıkesir Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	1 (6,67)	0 (0)	0 (0)	1 (6,67)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (8,33)	0 (0)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)	1 (10)	0 (0)	1 (10)	1 (10)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (11,11)	1 (11,11)	0 (0)
İnönü Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (16,67)
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (20)	2 (40)
Toplam	0 (0)	0 (0)	192 (9,86)	55 (2,82)	108 (5,54)	101 (5,18)

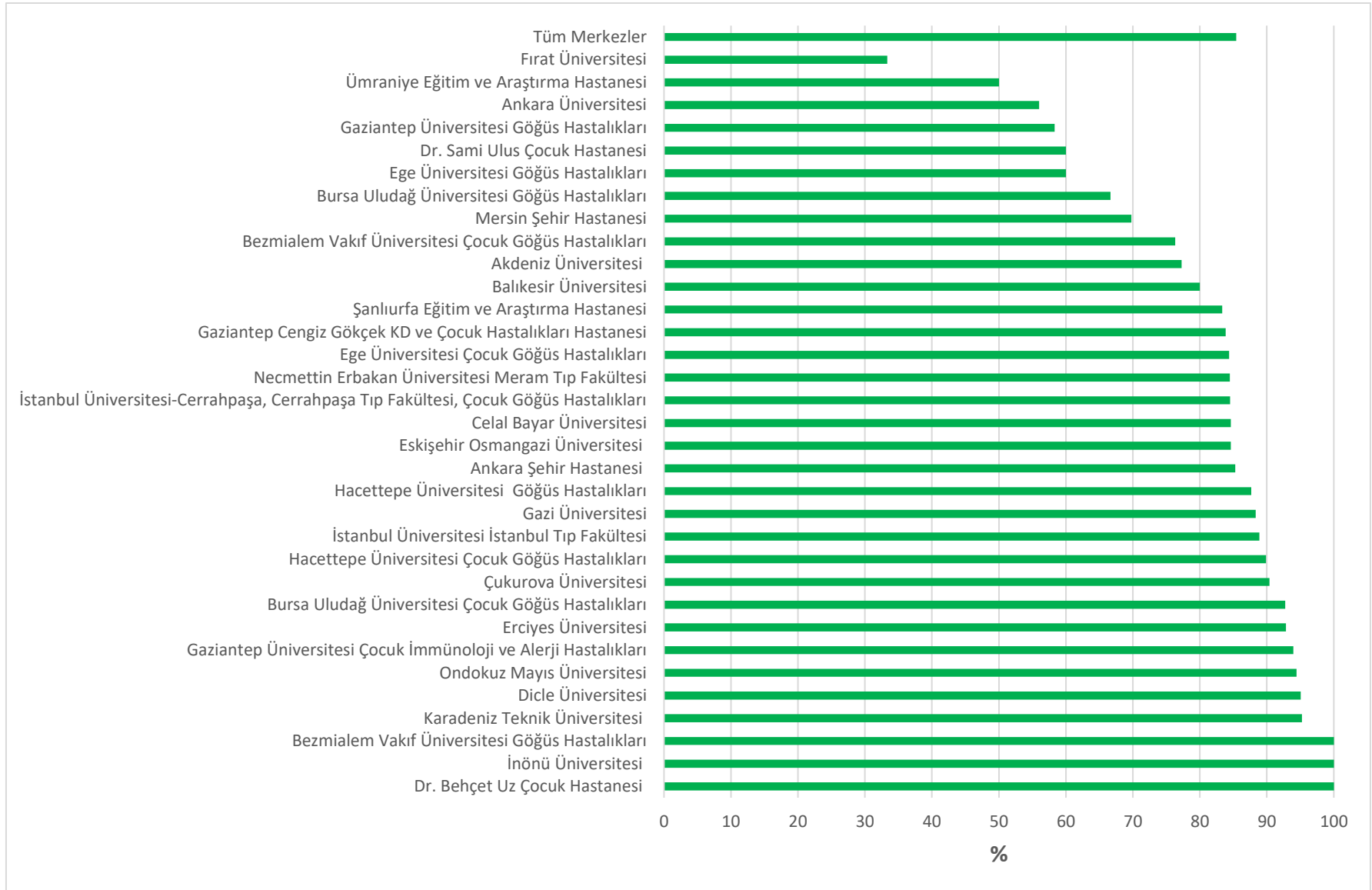
10. Gastrointestinal, endokrin ve diğer sistem tedavileri

Tablo 10.1 Merkezlere göre gastrointestinal sistem tedavileri

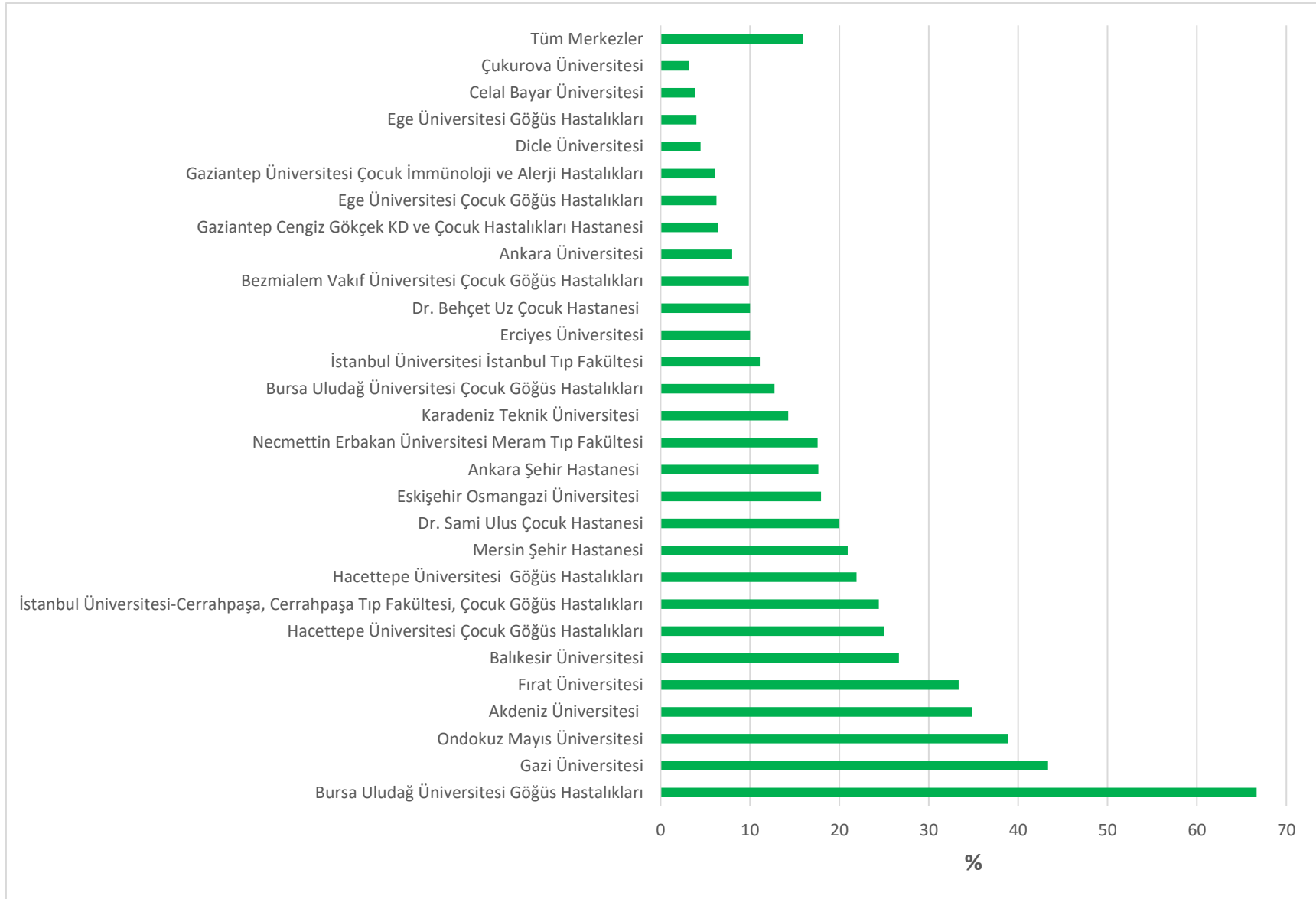
Merkezler	Pankreatik enzim n (%)	Ursodeoksikolik asit n (%)	Proton pompa inhibitörü n (%)	Enteral beslenme n (%)	Gastrostomi n (%)	Multivitamin n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	248 (89,86)	69 (25)	18 (6,52)	170 (61,59)	2 (0,72)	255 (92,39)
Dicle Üniversitesi	192 (95,05)	9 (4,46)	13 (6,44)	192 (95,05)	0 (0)	194 (96,04)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	142 (84,52)	41 (24,40)	48 (28,57)	85 (50,60)	0 (0)	149 (88,69)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	116 (76,32)	15 (9,87)	5 (3,29)	79 (51,97)	2 (1,32)	120 (78,95)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	125 (84,46)	26 (17,57)	20 (13,51)	72 (48,65)	0 (0)	118 (79,73)
Çukurova Üniversitesi	113 (90,40)	4 (3,20)	4 (3,20)	19 (15,20)	0 (0)	116 (92,80)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	93 (93,94)	6 (6,06)	9 (9,09)	30 (30,30)	0 (0)	87 (87,88)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	81 (84,38)	6 (6,25)	11 (11,46)	50 (52,08)	2 (2,08)	15 (15,63)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	64 (87,67)	16 (21,92)	7 (9,59)	20 (27,40)	1 (1,37)	56 (76,71)
Erciyes Üniversitesi	65 (92,86)	7 (10)	5 (7,14)	28 (40)	0 (0)	68 (97,14)
Akdeniz Üniversitesi	51 (77,27)	23 (34,85)	12 (18,18)	42 (63,64)	1 (1,52)	52 (78,79)
Gazi Üniversitesi	53 (88,33)	26 (43,33)	17 (28,33)	21 (35)	0 (0)	52 (86,67)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	51 (92,73)	7 (12,73)	8 (14,55)	14 (25,45)	0 (0)	51 (92,73)
Mersin Şehir Hastanesi	30 (69,77)	9 (20,93)	5 (11,63)	38 (88,37)	0 (0)	39 (90,70)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	33 (84,62)	7 (17,95)	2 (5,13)	38 (97,44)	0 (0)	5 (12,82)

Ankara Şehir Hastanesi	29 (85,29)	6 (17,65)	5 (14,71)	19 (55,88)	0 (0)	33 (97,06)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	26 (83,87)	2 (6,45)	0 (0)	26 (83,87)	0 (0)	30 (96,77)
Celal Bayar Üniversitesi	22 (84,62)	1 (3,85)	2 (7,69)	23 (88,46)	0 (0)	24 (92,31)
Ankara Üniversitesi	14 (56)	2 (8)	2 (8)	11 (44)	0 (0)	14 (56)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	15 (60)	1 (4)	4 (16)	13 (52)	0 (0)	0 (0)
Fırat Üniversitesi	8 (33,33)	8 (33,33)	0 (0)	6 (25)	0 (0)	24 (100)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	20 (95,24)	3 (14,29)	4 (19,05)	10 (47,62)	0 (0)	15 (71,43)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	17 (94,44)	7 (38,89)	5 (27,78)	17 (94,44)	0 (0)	16 (88,89)
Balıkesir Üniversitesi	12 (80)	4 (26,67)	1 (6,67)	2 (13,33)	0 (0)	12 (80)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	7 (58,33)	0 (0)	1 (8,33)	0 (0)	0 (0)	2 (16,67)
Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	10 (100)	1 (10)	0 (0)	8 (80)	0 (0)	4 (40)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	8 (88,89)	1 (11,11)	1 (11,11)	1 (11,11)	0 (0)	5 (55,56)
İnönü Üniversitesi	6 (100)	0 (0)	0 (0)	2 (33,33)	0 (0)	3 (50)
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	5 (83,33)	0 (0)	0 (0)	3 (50)	0 (0)	4 (66,67)
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	3 (60)	1 (20)	1 (20)	4 (80)	0 (0)	5 (100)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2 (66,67)	2 (66,67)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (66,67)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2 (100)	0 (0)	0 (0)	2 (100)	0 (0)	1 (50)
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	1 (50)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (100)
Tüm Merkezler	1664 (85,42)	310 (15,91)	210 (10,78)	1046 (53,7)	8 (0,41)	1573 (80,75)

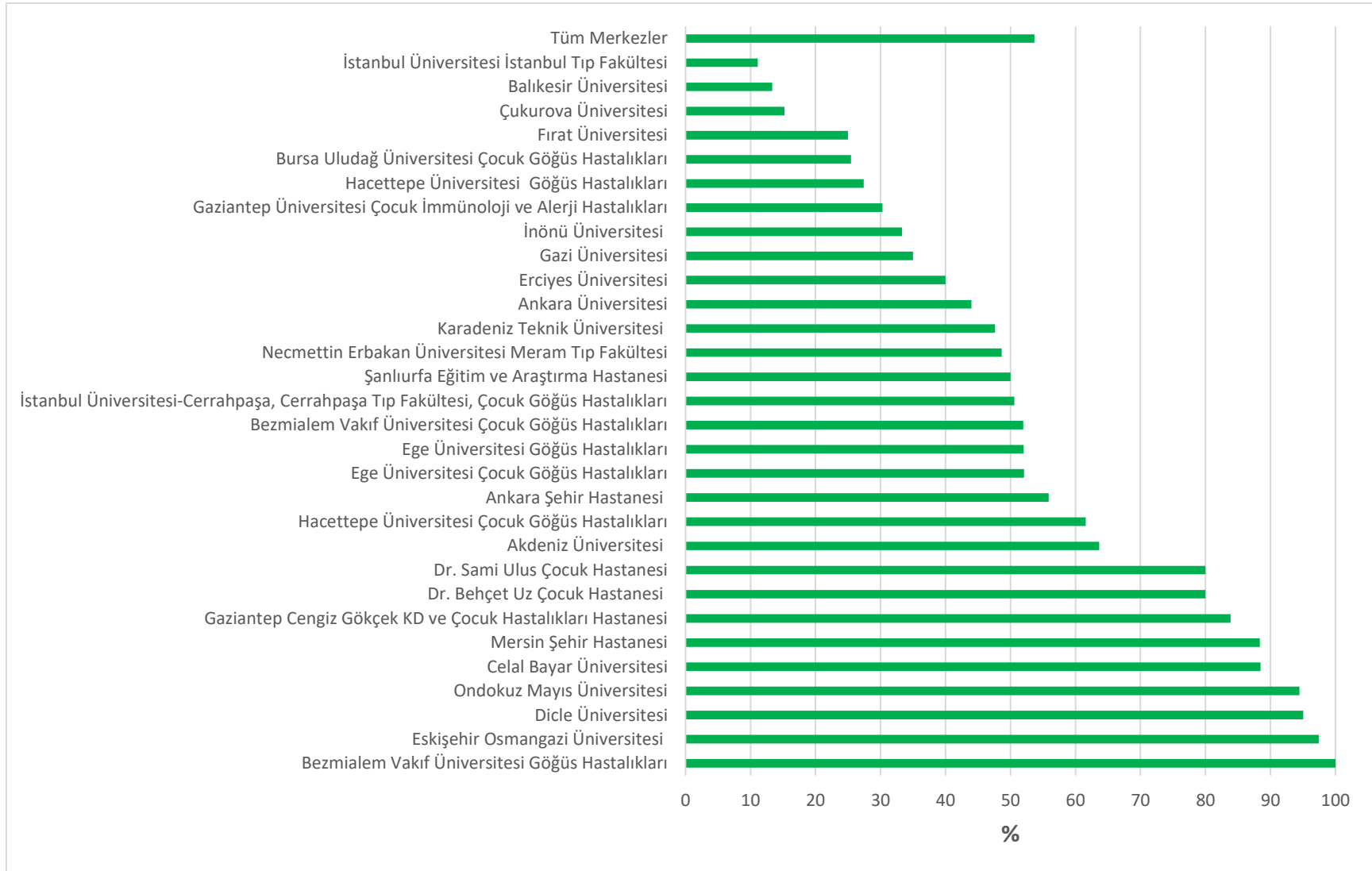
Şekil 10.1 Merkezlere göre pankreatik enzim kullanımı

Şekil 10.2 Merkezlere göre ursodeoksikolik asit kullanımı

Şekil 10.3 Merkezlere göre enteral beslenme kullanımı

Tablo 10.2 Merkezlere göre endokrin sistem tedavileri

Merkezler	Kalsiyum n (%)	Bifosfonat n (%)	İnsülin n (%)
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	5 (1,81)	1 (0,36)	18 (6,52)
Dicle Üniversitesi	12 (5,94)	0 (0)	2 (0,99)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	7 (4,17)	2 (1,19)	4 (2,38)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	4 (2,63)	1 (0,66)	2 (1,31)
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	8 (5,41)	1 (0,68)	5 (3,38)
Çukurova Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	1 (0,80)
Gaziantep Üniversitesi Çocuk İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları	4 (4,04)	1 (1,01)	1 (1,01)
Ege Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	3 (3,13)	0 (0)	4 (4,16)
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	7 (9,59)	1 (1,37)	9 (12,32)
Erciyes Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	2 (2,85)
Akdeniz Üniversitesi	9 (13,64)	0 (0)	1 (1,52)
Gazi Üniversitesi	4 (6,67)	0 (0)	2 (3,33)
Bursa Uludağ Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	1 (1,82)	0 (0)	3 (5,45)
Mersin Şehir Hastanesi	1 (2,33)	0 (0)	1 (2,33)
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ankara Şehir Hastanesi	0 (0)	0 (0)	1 (2,94)
Gaziantep Cengiz Gökçek KD ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	1 (3,23)	0 (0)	0 (0)
Celal Bayar Üniversitesi	1 (3,85)	0 (0)	0 (0)
Ankara Üniversitesi	2 (8)	0 (0)	0 (0)
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	3 (12)	0 (0)	3 (12)
Fırat Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1 (4,76)	0 (0)	1 (4,76)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Balıkesir Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Gaziantep Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	0 (0)

Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	1 (11,11)	0 (0)	0 (0)
İnönü Üniversitesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi	1 (20)	0 (0)	0 (0)
Bursa Uludağ Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	1 (33,33)	0 (0)	0 (0)
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Tüm Merkezler	76 (3,9)	7 (0,36)	60 (3,08)

11. KFTR modülatör tedavileri

Tablo 11 Merkezlere göre KFTR modülatör tedavileri kullanan hastalar

Merkezler	Ivacaftor n	Lumacaftor/ Ivacaftor n	Tezacaftor/ Ivacaftor n	Elexacaftor/ Tezacaftor/ Ivacaftor n
Hacettepe Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	2	0	1	3
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Göğüs Hastalıkları	0	1	5	10
Bezmialem Vakıf Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları	0	0	0	1
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	0	0	0	3
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	0	0	0	5
Akdeniz Üniversitesi	0	1	0	0
Mersin Şehir Hastanesi	0	0	0	1
Ankara Şehir Hastanesi	1	0	0	0
Ankara Üniversitesi	0	0	0	1
Tüm Merkezler	3	2	6	24

12. Transplantasyon

Tablo 12.1: 2021 yılında yaşayan ve transplantasyon yapılmış olan hastalar

Transplantasyon	Hasta sayısı
Akciğer	10
Karaciğer	2
Böbrek	1
Toplam	13

Tablo 12.2 Merkezlere göre, 2021 yılında yaşayan ve akciğer transplantasyonu yapılmış hastalar

Merkez	Akciğer transplantasyonu yapılma tarihi	Mevcut yaş (yıl)	Cinsiyet
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2021	30	Kız
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2019	40	Erkek
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	2021	19	Kız
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	2015	30	Kız
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2014	32	Erkek
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2021	41	Erkek
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2021	25	Kız
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2017	46	Erkek
Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2019	29	Erkek
Erciyes Üniversitesi	2021	16	Kız

Tablo 12.3 Merkezlere göre, 2021 yılında yaşayan ve karaciğer transplantasyonu yapılmış hastalar

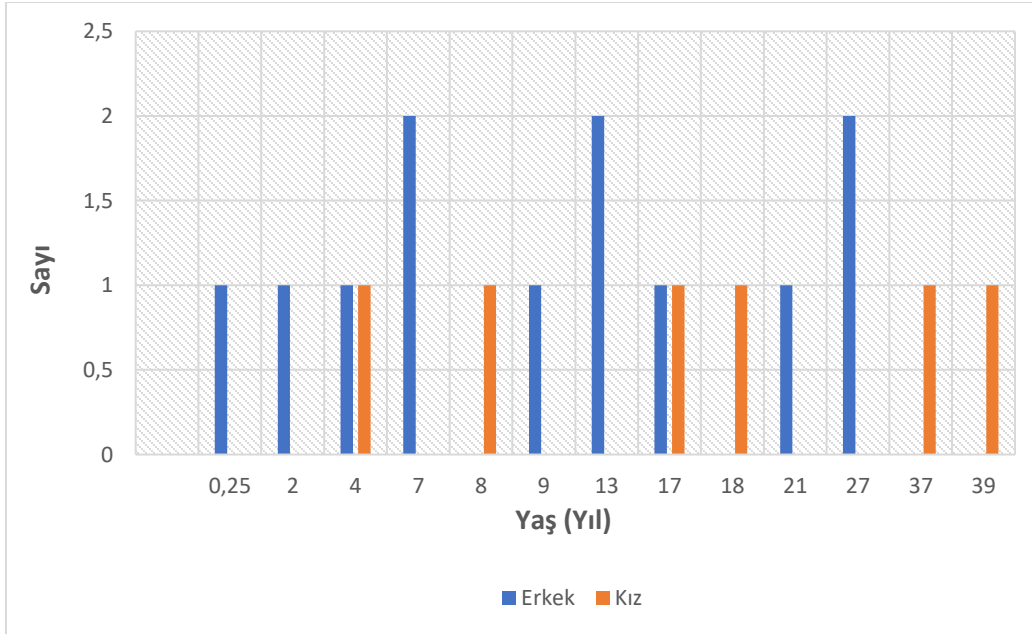
Merkez	Karaciğer transplantasyonu yapılma tarihi	Mevcut yaş (yıl)	Cinsiyet
Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları	2014	25	Erkek
Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi	2018	13	Erkek

13. Mortalite

Tablo 13.1 2021'de ölen hastaların yaş ve cinsiyet dağılımları

Ölüm yaşı (yıl)	Erkek n	Kız n	Toplam n
3 ay	1		1
2	1		1
4	1	1	2
7	2		2
8		1	1
9	1		1
13	2		2
17	1	1	2
18		1	1
21	1		1
27	2		2
37		1	1
39		1	1
Toplam	12	6	18

Şekil 13 2021 yılında ölen hastaların yaş ve cinsiyet dağılımları

Tablo 13.2 Hastaların ölüm nedenlerine göre dağılımı:

Ölüm Nedeni	Ölen Hasta Sayısı	Tüm ölümlere oranı (%)
Solunum	14	77,78
Karaciğer	2	11,12
KF'e bağlı diğer	1	5,55
KF dışı	1	5,55
Toplam	18	100